

Diena

Latvijas Republikas Laikraksts

Saeimā Ministru kabinetā

TREŠDIENA, 18. JANVĀRIS, 1995

NR.15 (1109)

CENA (DIENA+SAEIMĀ

MINISTRU KABINETĀ) — Ls 0,10

ALKOHOLA

KONTRABANDA

Juristi Borovkovs un
Platacis cenšas iespaidot
izmeklēšanu

3.lpp.

Kremlis
Čečenijā
meklē Latvijas snaiperes
Anš Jansons — 2.lpp.

Dzimšanas dienas
dāvana —
cerība kļūt veselai
Gaida Liepiņa — 3.lpp.

Būvniecības
noteikumi

10.lpp.

Zemestrice Japānā prasa tūkstošiem cilvēku upurus

Zemestrice pārrautas arī vairāklīmeņu autoaģistrāles. Attēlā redzamajam autobusam izdevies saglabāt līdzsvaru. Foto—EPA—A.F.I.

Dienas ārzemju ziņu birojs

Osaka, 17.janv. Otrdien agri no rīta Japānas rietumu daļā notikusi ļoti spēcīga zemestrice, kurā vairāk nekā 2500 cilvēki gājuši bojā vai pazuduši bez vēsts, tūkstošiem ievainoti, ir nodarīti milzīgi materiālie postījumi, ziņo aģentūra AP.

Visspēcīgāk pazemes grūdieni skāruši ostas pilsētu Kobi, kur sa-

grauti simtiem ēku, izcēlušies ne-skaitāmi ugunsgrēki, sabrukušas autoaģistrāles un no slīdēm nogāzti vilcieni. Vairāk nekā 12 stundas pēc zemestrices ugunsgrēki joprojām plūšjošus pilsētā.

Zemestrice, kuras stiprums bija 7,2 balles pēc Rihtera skalas, ir visspēcīgākā kopš 1948.gada, kas skārusi blīvi apdzīvotu rajonu. Toreiz Fukui pilsētā Japānas zieme-

laustumos bojā gāja 5500 cilvēku, ziņo aģentūra AFP.

Zemestrices sekas statistika vēl nav pilnīga. Pēc pēdējām ziņām, kas ir AFP rīcībā, 1680 cilvēki gājuši bojā, 1068 — pazuduši bez vēsts, ievainoti vismaz 4439. Apzināto upuru skaits turpina palielināties, jo CNN informē, ka bojā gājuši 1709 cilvēki.

Skat. Zemestrice Japānā 8.lpp.

Rīga nosūtījusi līdzjūtības vēstuli Kobei

Dzintra Āboliņa

Rīga, 17.janv. Rīgas domes priekšsēdētājs Māris Purgailis otrdien nosūtījis vēstuli Rīgas sadraudzības pilsētas Kobes mēram un Kobes pilsētas asamblejas priekšsēdētājam, lai izteiktu līdzjūtību sakarā ar šā gadsimta visgraužošāko zemestrici Japānā, kas skārusi arī Kobi.

«Mēs esam nobažījušies par situāciju Kobē. Mēs vēlētos izteikt līdzjūtību visiem Kobes iedzīvotājiem un visiem, kas cietuši šajā traģēdijā. Rīgas domes un Rīgas iedzīvotāju vārdā pieņemiet mūsu atbalstu un līdzjūtības apliecinājumus šajā mums visiem traģiskajā dienā,» teikts vēstulē.

Līdzjūtības vēstule nosūtīta pa

pastu, jo citi sakaru līdzekļi nedarbojoties. Rīgas mērs M.Purgailis teica, ka Rīgas dome meģinās sazināties arī ar Japānas vēstniecību Stokholmā.

Zemestrice Japānā notika pirmā, un tās stiprums bija 7,2 balles pēc Rihtera skalas, ziņo ārzemju ziņu aģentūras. Zemestrice visvairāk cietusi Kobe, Osaka un Kioto. ♦

Domnieki grozījuši lēmumu par pabalstiem

Dzintra Āboliņa

Rīga, 17.janv. Ņemot vērā to, ka valsts reformu ministre Anda Vīta Tērauda pirmsdien apturēja Rīgas domes lēmumu «Par pabalstiem Rīgas mazturīgajiem iedzīvotājiem 1994./1995. gada apkures sezonā» 10.punktu, kas noteica, ka sociālie pabalsti līdzekļu trūkuma dēļ piešķirami tikai LR pilsoņiem, otrdien domes sēdē šajā lēmumā tika izdarīti grozījumi.

Domnieki nobalsoja par Nacionālo spēku apvienības frakcijas priekšlikumu izteikt 10.punktu šādā redakcijā: «Ja 1995.gadā noteiktās ienākumu izmaiņas Rīgas budžetā nesedz pašvaldības papildus uzliktās funkcijas, tad, pieņemot

1995.gada budžetu, ir jāparedz, ka priekšrocības palīdzības saņemšanā ir piešķiramas LR pilsoņiem».

Ari šajā domes sēdē izraisījās asas debates starp nacionālā bloka un Saimnieka, Līdzības, DP deputātiem. Tas beidzās ar to, ka minēto partiju pārstāvji atteicās piedalīties turpmākajā balsojumā pēc tam, kad tika noraidīts Saimnieka pārstāvja Valda Krisberga iesniegtais priekšlikums atcelt lēmumu vispār un izstrādāt to jaunā redakcijā.

Einars Cilinskis (LNNK), kura iesniegto priekšlikumu pieņēma, atkārtoti uzsvera, ka domi tā rīkoties spiež līdzekļu trūkums. Viņš atzini-gi novērtēja to, ka patlaban paredzēts, ka pašvaldību finansu izlīdzināšanas fondā Rīgai būs jāieskaita

18%, nevis 20%, kā tas bija paredzēts iepriekš, tikšot noteikta arī konstanta kopējo atskaitījumu summa.

Rīgas domes priekšsēdētājs Māris Purgailis (LNNK) bija neapmierināts ar valsts reformu ministres izteikumiem, ka Rīgā esot bagāta pašvaldība. Viņš paziņoja, ka ienākumi vienam iedzīvotājam 1995.gadā prognozēti Ls 62,36, nevis Ls 64,51, kā to apgalvoja A.V.Tērauda. Savukārt citās Latvijas pilsētās un pagastos ienākumi vienam iedzīvotājam esot Ls 86,12.

Ziedonis Čevers (Saimnieks) uzsvera, ka šīs grozījums nemainot iepriekš pieņemto lēmumu 10.punkta būtību, un bija satraukts par to, kādu starptautisku rezonansi radīs jaunpieņemtais punkts. ♦

Gorbunovs Saeimai izvirza noteikumus braucienam uz EP

Juris Tihonovs

Rīga, 17.janv. Saeimas priekšsēdētājs Anatolijs Gorbunovs uzskata, ka viņam ir problemātiski braukt uz EP Parlamentāro asambleju, uzrunāt to un atbildēt uz EP-PA locekļu jautājumiem, ja Saeima nepieņem likumu par bijušās PSRS pilsoņu, kuriem nav LR vai citas valsts pilsonības, statusu, otrdien sarunā ar presi pavēstīja A.Gorbunovs. Viņš arī izteicās, ka šādā gadījumā uz Strasbūru jābrauc valdības vadītājam, jo Saeimas priekšsēdētājs varot reprezentēt tikai Saeimā pieņemtus likumus un lēmumus.

A.Gorbunovs arī teica, ka Saei-

ma ir nonākusi strupceļā, jo vairākas frakcijas, nepiedaloties balsošanā, faktiski ir nobloķējušas Saeimas darbu. Viņš jau pirmsdien izplatīja paziņojumu, kurā visas frakcijas tiek aicinātas uz konsultācijām par likumprojekta pilnveidošanu trešajā lasījumā, taču otrajā lasījumā likumu vajagot pieņemt jau šonedēļ, citādi Saeimas priekšsēdētājs neredzot iespēju runāt par likumprojektu Strasbūrā.

Latvijas cēla frakcija šodien konsultējās ar LNNK, DP un LZS frakcijām, lai pārrunātu likumprojekta pieņemšanas tālāko gaitu. Tajā pašā laikā LC frakcijas pārstāvis Indulis Bērziņš presi apgalvoja, ka LC

frakcija nepiekrīt nekādiem kompromisiem par likumprojekta otro lasījumu, un to nepieļaujot arī Saeimas kārtības rullis, jo par atsevišķiem likumprojekta pantiem otrajā lasījumā jau esot nobalsots. «Mēs esam gatavi likumprojektu sākot trešajā lasījumā, pat izdarīt lielus un būtiskus grozījumus, taču nevajadzētu radīt speciālas grūtības, pirms tiek diskutēts par Latvijas uzņemšanu Eiropas padomē. Tas ir pilnīgs murgs, ja opozīcija nepiedalās balsošanā, jo tādā gadījumā sēdi atkal slēgs, un tā tas var turpināties bezgalīgi,» teica I.Bērziņš.

Skat. Gorbunovs izvirza noteikumus 8.lpp.

Mediķi vēl vērtēs ministra kandidatūras

Zemvalda demisija esot saistīta ar subjektīviem iemesliem

Agita Bērziņa

Rīga, 17.janv. Tā kā Ministru kabinetā ir saņemts iesniegums no veselības valsts ministra amata Zemvalda par viņa demisiju, Ministru prezidents Māris Gailis ir uzaicinājis medicīnas darbinieku sabiedrisko organizāciju pārstāvjus trešdien izteikt savu viedokli par iespējamo veselības valsts ministra kandidatūru. Apspriežot šo jautājumu Latvijas medicīnas darbinieku arodbiedrību sapulcē otrdien, tika nolēmts atturēties no konkrētiem ieteikumiem, nezinot visas kandidātu veselības valsts ministra amatam un viņu programmas. Medicīnas darbinieku streika koordinācijas pa-

dome savukārt lēma izskatīt šo jautājumu katrā medicīnu sabiedriskajā organizācijā atsevišķi.

Streika padome uzklaušoja vienu no veselības valsts ministra amata kandidātiem — Latvijas ārstu biedrības viceprezidentu, medicīnas a/s Līdzības darbinieku Pēteri Apini. Bijušais veselības valsts ministrs Normunds Zemvaldis, kas par savu demisiju Ministru prezidentam Mārim Gailim rakstiski paziņoja 16.janvārī, otrdien P/S pastāstīja, ka viņa atkāpšanās no amata galvenokārt saistīta ar subjektīviem iemesliem. «Domāju, ka patlaban ir pietiekami laba Veselības departamenta vadība, kas var iesākt veselības reformu realizēt līdz ga-

lam,» sacīja N.Zemvaldis. Demisioņēmais ministrs uzsvera, ka atkāpšanās no amata nav saistīta ar Ministru kabineta vai Labklājības ministrijas vadības spiedienu. Par prezidentiem uz veselības valsts ministru amatu N.Zemvaldis nosauca Veselības departamenta vadītāju Ivaru Egliti, Traumatoloģijas institūta galveno ārstu Valdi Zatluru un Talsu slimnīcas galveno ārstu Tāli Kalviņu.

Tā kā nav panākta visu medicīnas darbinieku streika prasību izpilde, Medicīnas darbinieku streika koordinācijas padome nolēma, ka pagaidām jautājums par streiku netiek atcelts, taču streiks 24.janvārī nenotiks, kā tika lemts decembrī. ♦

Kriminālieta par Eihlera un Rimmeles sagūstišanu pievienota «Haritonova lietai»

Valdis Francs

Rīga, 17.janv. Kriminālieta par reto un radioaktīvo metālu tirgoņu Klausu Eihlera, Jozefa Rimmeles un starpnieka reto metālu tirgū, bijušā Čehoslovākijas izlūkdiensista agenta Pāvla Minaržika sagūstišanu pievienota tā sauktajai Haritonova lietai, tā Diena šodien noskaidroja LR Ģenerālprokuratūrā.

Ivanam Haritonovam gan neesot izvirzīta apsūdzība minēto cilvēku sagūstišanā. Dienai neizdevās noskaidrot, kuram no apsūdzētajiem I.Haritonova līdzgaitniekiem šā nozieguma epizode tiek inkriminēta. I.Haritonova advokāts Vilhelms Kozlovskis laikraksta SM-segoda publikāciju, kurā teikts, ka par šo lietu I.Haritonovam uzrādi-

ta apsūdzība, nosauca par apmelojumu un cūcību.

1993.gada jūnijā K.Eihlers, J.Rimmele un P.Minaržiks, kas izpildīja starpnieka un tulka lomu, ar privāto lidmašīnu Cessna 425 ieradās Rīgā, lai slepeni iepirktu un izvestu retos metālus. Tika noslēgti divi līgumi ar Aleksandru Kozirno par cēzija un rubīdija pirkšanu. Vēlāk noskaidrojās, ka viņiem tika pārdoti 66,7 kg rubīdija un 6,1 kg cēzija 133 (nav radioaktīvs). Darījuma apjoms bijis ap 2 miljoni USD.

Taču K.Eihleram un J.Rimmelem metālus tālāk pārdot neizdevās, tāpēc nauda netika samaksāta. 1993.gada 25.oktobrī kārtējās Rīgas vizītes laikā nezināmas personas viņus kopā ar P.Minaržiku

sagūstīja. J.Rimmi un P.Minaržiku tās pašas dienas vakarā atbrīvoja, taču K.Eihleru paturēja par kļīnisku. Pēc J.Rimmeles ziņojuma policijai par šo nelikumīgo brīvības atņemšanu tika ierosināta kriminālieta, taču kļīnisku atrast neizdevās. Tikai vēlāk, kad 18.novembrī K.Eihleram izdevās aizbēgt, noskaidrojās, ka viņš bijis neapdzīvotā mājā Rīgas nomalē, Sarmas ielā 8, ar roku dzelzīm pieķēdēts pie radiatora.

Šī māja pieder pēdējā laikā spirta kontrabandas sakārā pieminētajam Viktoram Balulim. Savulaik par nelikumīgām valūtas operācijām un huligānismu sodītais V.Balulis 1988.gadā tika apsūdzēts par krāpšanu un laupīšanu.

Skat. «Haritonova lieta» 8.lpp.

Igauni un latvieši spriež par Via Baltica

Gunārs Meierovics (centrā) Ainažu robežpunktā. Foto — Raitis Puriņš, Diena

Gunita Ozoliņa

Ainaži, 17.janv. Lai noskaidrotu, kā vienkaršot un uzlabot muitas un robežkontroles darbu situāciju, kad ir liels kravu pieplūdums un pie-

robežas veidojas rindas, kā arī nodrošināt normālu maģistrāles Via Baltica funkcionēšanu, otrdien Ainažu un Iklas robežkontroles punktu apmeklēja Igaunijas, Lietuvas un Polijas vēstnieki, Somijas vēstniecības padom-

niece Anja Būmane un citi atbildīgi Latvijas un Igaunijas diplomātisko dienestu darbinieki, kā arī muitas, robežsardzes un Satiksmes ministrijas atbildīgie darbinieki.

Skat. Via Baltica 8.lpp.

MK lēmumu par militāristiem grasās noraidīt

Nelliņa Ločmele

Rīga, 17.janv. Iespējams, ka ceturtdienas plenārsēdē Ministru prezidents lūgs Saeimu noraidīt Satversmes 81.panta kārtībā Ministru kabineta pieņemtos grozījumus likumā «Par ārvalstnieku un bezvalstnieku iecelšanu un uzturēšanu Latvijas Republikā,» kas viena mēneša laikā liek izņemt terminuuzturēšanas atļaujas līdz 1992.gada 28.janvārim demobilizētajām PSRS militārpersonām un viņu ģimenes locekļiem. Filnībā šis jautājums tiks izlemts Latvijas cēla un Tautsaimnieku politiskās apvienības kopējā frakcijas sēdē trešdien.

Valdības pieņemtie likuma grozījumi kopš 11.janvāra ir stājušies spēkā un pretēji līdzšinējai praksei pieprasa izņemt terminuuzturēšanas atļaujas Krievijas militārpersonām un viņu ģimenes locekļiem, kas ir reģistrēti LR Iedzīvotāju reģistrā. Latvijas cēla valde pirmsdien atzina, ka LC šāda pieeja nav pieņemama

un tiks labota. Taču LC koalīcijas partnerus Tautsaimnieku politisko apvienību neapmierina LC piedāvātais MK pieņemto likuma grozījumu ceļš — to precizēšana ar īpašiem MK noteikumiem. TPA neapmierina arī iekšlietu ministra Jāņa Adamsona paskaidrojums, ka terminuuzturēšanas atļaujas būšot nepieciešamas tikai tām militārpersonām, kas atvaļinātas no 1990.gada 4.maija līdz 1992.gada 28.janvārim. «Valdības pieņemtajos likuma grozījumos 1990.gada 4.maijs nav minēts. Likumā tādas lietas nevar būt vienkārši aizmirastas. Mēs uzskatām, ka grozījumi jānoraida un jāpārstrādā,» Dienai otrdien sacīja TPA frakcijas vadītājs Andrejs Panteļejs. Dienai otrdien sacīja, ka valdība ir gatava atkāpties no likuma grozījumos paustās pozīcijas. Tāpēc iespējams, ka trešdien abu frakciju kopšēdē tiks nolemts MK izdarītos likuma grozījumus Saeimā noraidīt. ♦

Čečeni vienojas ar Krievijas premierministru Černomirdinu

Pāvels Sirovs, Diena korespondents Maskavā

Maskava, 17.janv. Šodien preses konferencē Čečēnijas ģenerālprokurors un tieslietu ministrs Usmans Imajevs paziņoja, ka Maskavā panākta vienošanās par «procesu sāksianu karadarbības pārtraukšanai». U.Imajevs un Čečēnijas ekonomikas ministrs Taimurazs Abubakarovs šodien Maskavā tikās ar dažiem Krievijas valdības pārstāvjiem. Krievijas galvaspilsētā viņi ieradās svētdien pēc Ingusijas prezidenta Ruslana Auševa uzaicinājuma. Acimredzot R.Auševam izde-

vies pierādīt Krievijas valdības locekļus tikties ar Čečēnijas pārstāvjiem. Vispirms U.Imajevs un T.Abubakarovs tikās ar Krievijas vicepremieru Sergeju Šahraju un nacionālās un reģionālās politikas ministra vietnieku Vjačeslavu Mihailovu, kurš žurnālistiem paziņoja, ka šo tikšanos nevar nosaukt par pārrunām, jo apspriesti tikai «pārrunu nosacījumi». Vēlāk Čečēnijas pārstāvji tikās ar Krievijas premjerministru Viktoru Černomirdinu, un tieši pēc šīs sarunas sekoja paziņojums par iespējamo pamieru.

Skat. Čečeni vienojas ar Krievijas premjerministru 8.lpp.

Nepiekrīt Skuld piedāvājumam

Toms Liepiņš

Rīga, 17.janv. Zvērinātā advokāte Ieva Ramiņa no zvērināto advokātu biroja Medvecka, Ramiņa & Arājs, kas pārstāv Latvijas cietušo un viņu tuvinieku intereses, Dienai teica, ka nepiekrīt Skuld piedāvājumam katastrofā izglābtajiem izmaksāt 100% no apdrošināšanas kopsummas, bet bojā gājušo radniekiem tikai 65% no summas. «Mēs pieprasām turpināt sarunas. Uz kura visi cilvēki bija vienādi, un arī ta-

gad tos nevar šķirot pēc piederības ekonomiskā augstāk vai zemāk attīstībai valstij. Šodien sagatavojam vēstuli Skuld, kurā izsakām savu klientu protestu pret šādu lēmumu.»

Norvēģijas apdrošināšanas sabiedrība Skuld paziņojusi prāmja Estonia katastrofā bojā gājušo interešu aizstāvjiem, ka cietušajiem un bojā gājušo LR pilsoņu un iedzīvotāju piederīgajiem izmaksās 65% apdrošināšanas summas.

Skat. Nepiekrīt Skuld piedāvājumam 8.lpp.

Ieklausies! Pārbaudi! Atklāj! Izmaini!
Atkal Rīgā amerikāņu psiholoģiskais treniņš

LIFESPRIING,

kas sāksies 20.janvārī plkst. 9
Brīvības ielā 201 (RVR klubs).

Uzziņas pa tālr. 210536, 336811, 401230.

Šodien Latvijā mainīgs mākoņu daudzums, bez nokrišņiem. Pūtīs dienvidaustrumu, dienvidu vējš ar ātrumu no 5 līdz 10 m/s. Gaisa temperatūra dienā no -1° līdz -6°C, naktī no -4° līdz -9°C (austrumu rajonos no -12° līdz -16°C). Mediciniskais laika tips — II (labvēlīgs).

JAUNA ASTONVĒTĪGA REAKTĪVĀ LIDMAŠĪNA

Tiešie reisi uz
jebkuru pasaules
valsti - pēc jūsu
vēlēšanās.

Global Air Service

Tālr. 377183. Lidostas tālr. 207757.

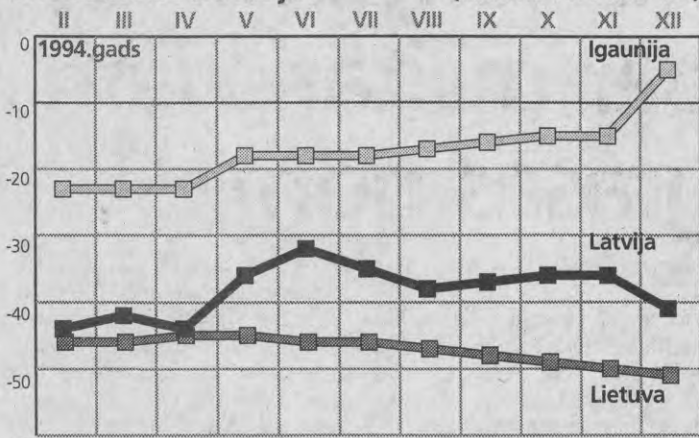

Igauni ir lielākie optimisti

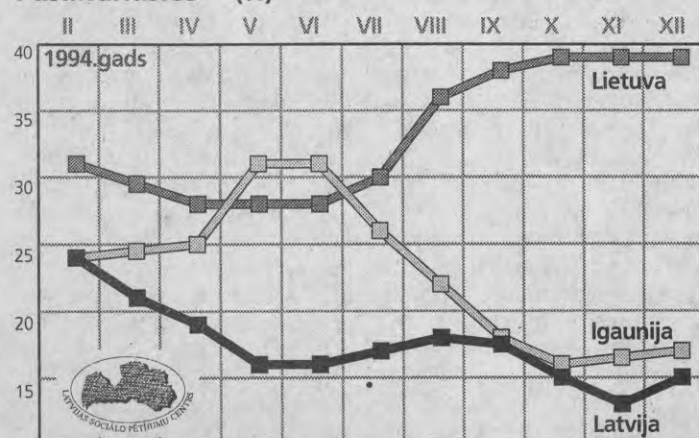
Sociālo pētījumu rezultāti 1994.gadā

Kā jūs vērtējat pašreizējo valsts ekonomisko situāciju?

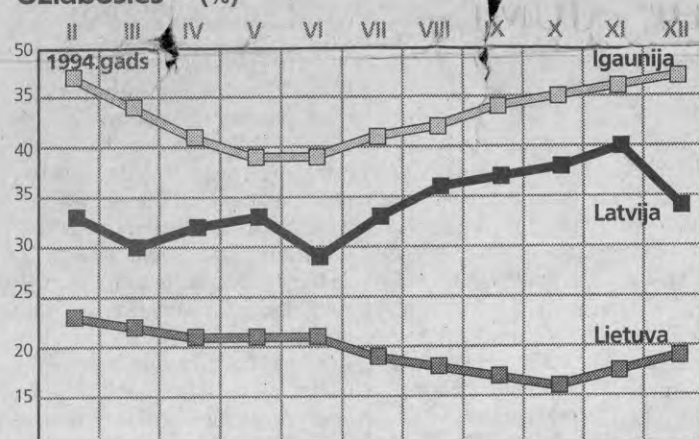
(skalā no +100 līdz -100)

Kāda būs valsts ekonomiskā situācija pēc gada? Pasliktināsies — (%)

Kāda būs valsts ekonomiskā situācija pēc gada? Uzlabosies — (%)

Kļūdas labojums

16. janvāra *Dienas* raksta *Par ES paplašināšanu uz austrumiem* autors ir Dānijas ārlietu ministrs Nils Helvegs Petersens. Atvainojamies Petersena kungam un lasītājiem par radio pārpratumu.

Vai Latvija griezis «pa kreisi», rādis nākamās vēlēšanas

Indulis Bērziņš*

Pirms 6.Saeimas vēlēšanām par vienu no Latvijas visvairāk raksturojamajiem klusajiem ir kļuvis iespējams «pagrieziens pa kreisi» valsts politikā un saimniecībā. Vēl nesen radio, TV un presē šo jēdzienu minēja saistībā ar Māra Gaļu veidoto valdību — tika apgalvots, ka *Latvijas ceļam* vienotības ar Tautsaimniecisko politisko apvienību, Ministru kabineta darbība iegūst socialistiskāku ievirzi. Taču izmaiņas valdības darbā prioritātes noteica iepriekšējās koalīcijas darba rezultātu un sabiedrības pašreizējā stāvokļa analīze, nevis izmaiņas *LC* ideoloģijā. Turklāt kurš pierādīs, ka mūsu tagadējās koalīcijas partneris TPA tiešām ir izteikti kreisrādīgs par iepriekšējo — Zemieņu savienību? It īpaši, ja atceramies *LC* lielās ekonomiskās diskusijas ar LZS par valsts protekciju lauksaimniekiem un par augstajām ievērojamām. Iespējams, ka tieši LZS, vēlēdamās būt «vislielākā zemnieku aizstāve», savās prasībās bija «socialistiskāka»? Domāju, ka mūsu bijušā un tagadējā koalīcijas partnera politiskajās un saimnieciskajās uzskatos nav pārāk daudz atšķirību. Tomēr diskutēt par ekonomiskām lietām tagad koalīcijai ir daudz vienkāršāk, jo LZS argumentēšanu ar emocijām aizstājusi TPA lietiskie argumenti ar skaitļiem.

Visspilgtākais apliecinājums tam, ka daļa Latvijas sabiedrības jūtama vēlme valsti «griezt pa kreisi», ir nesenā Maznodrošināto politiskās apvienības (MPA) izveide un tās pirmie panākumi sociāliskajās aptaujās.

Šī partija (ar ļoti nabadzīgu — šķiet, pielāgojot to savam nosaukumam — idejisko bāzi) ļoti līdzinās tagadējām Krievijas komunistu organizācijām. Vienīgā atšķirība ir tā, ka krievu komunisti iestājas par «komunistisko ideālu atjaunošanu un patiesā dzimnā», jo, lūk, Brežņevs (Hruščovs, Stalins, Gorbačovs — pēc vajadzības) & Co tos izkropļojuši. Mūsu MPA pamatlozungs varētu būt «Komunistu bez komunistiem», savienojot prasību partijas vadībā iekļaut tikai tos, kas nav bijuši PSKP, ar vēlmi apturēt privatizāciju un īstenot vispārēju pārdali. Viens no šīs partijas ideoloģiskajiem tēvjiem varētu būt pilsonis Šarikovs (no Bulgakova *Sinā sirds*) ar viņa tēzi — vispirms visu vajag savākt vienkopus, bet pēc tam sadalīt līdzīgi.

Receptes, kā īstenot pārdali, ir dažādas. No nesenās vēstures: «Atņemot ebrejiem, atdot vāciešiem.» Vai: «Atņemt bagātajiem, izdalīt nabagajiem.» Otrās lozungas, protams, skan simpātiskāk, jo šķiet tikumiskāks — pat Bībele nabagi cildināti kā cilvēces labākā daļa. Pārējas sabiedrības rodas receptes simbioze — atņemt gan bagātajiem, gan tiem, kas nepieder pie valsti dominējošās tautības. Turklāt tie, kas aicina izstrādāt šādu «sociālo politiku», nelauza galvu, kādi varētu būt tās patiesie rezultāti. Negribu nevienu bīdēt, jo ceru, ka Latvijā šādas «karstas» idejas veģetēs tikai nīkluņu partiju sapulču programmās, varbūt avīzēs, bet netiks īstenotas. Jo to sludinātāji, palīdz Dievam, ir gan dziļi kļaidīgi, bet

švaki darītāji. Skaidrs, ka sabiedrība nekad neizslimos «kreisuma slīmību». Jo cilvēks pētī dabas ir slinks, bet grib arī baudīt dzīvi — domāju, ka *Darba un personiskās iniciatīvas partija* Saeimas vēlēšanās nekad nevarētu cerēt uz tik lielu atbalstu kā *Maizes un ierociņu partija*. Kreisā spārma politiķi, cīnīties par vēlēšanu balsīm, vienmēr būs ieinteresēti pārdales lozungu sludināšanā un īstenošanā — lai daži pilsoņu slāņi, socialistu elektorāts, bez papildu darba dabūtu sev papildu ienākumus. Sociālās aprūpes dienesta izsniegums pabalsts pietiek smēķiem, draņķīgam šabim, lietām narkotikām un zīdēšanai — kas nekā? Un tā no paaudzēs paaudzēs (vairāk bērnu — lielāks sociālais pabalsts)... Kā liecina Latvijas bezdarba pabalsta izmaksu pieredze, šādu dzīvesveidu uz valsts budžeta rēķina labprāt gribētu piekopt daudzi mūsu tautieši.

Patlaban Latvijā ir grūti pateikt, kurš spēks, kurš cilvēks savos uzskatos ir kreiss, kurš labējs. Skaidrs, ka, atceroties «saulaino pagātni», neviens negrib sevi atstāt kā kreiso un socialistu, taču, veicot vienkārtu sabiedrības aptauju, redzam, ka daudzi labprātāk grib būt nestrādājošā pabalsta nekā strādājošā vidē. Kad Saeima atņems vispārējo nacionālo politisko jautājumu un partijas savstarpējos strīdus par «tautas interesēm» aizstās ar diskusijām par ekonomiskiem jautājumiem, radīsies lielāka skaidrība, kurš isti ir kreiss, kurš labējs.

Piemēram, LNNK ir daži liberāli orientēti līderi, kas patiesi vēlas turpināt brīvā tirgus reformas, šo vēlmi izsaka arī Andreja Krastiņa veidotās valdības deklarācijā. Tomēr, neņemot vērā šo (man pašam ļoti nepatīkamo) nostāju, kas presē LNNK radījis labējās partijas slavu, tās vadītājiem būs jāreģinās ar savu vēlēšanu viedokli. Nacionālisms neizbēgami «velk» socialisma, jo prasa pārdalīt par labu nācijai. Turklāt valsts nacionālistiem kalpo ne tikai kā pārdales ierocijs — nacionālā valsts tiek idealizēta, pasludināta par atrisinājumu visām problēmām.

Es, tāpat kā citi *LC* biedri, arī vēlos ātrāk vīspārējai labklājībai Latvijā, lielāku atbalstu pensionāriem, slimajiem un bērniem. Taču, kā jau esmu teicis — ar seku jāpsež lauks, lai rudenī būtu raža, nevis tā steigšus jāpēd. Tautas labklājību var radīt tikai stipra ekonomika. Socialistu lielākā nelaime ir tā, ka viņiem nerūp, uz kā rēķina (ar augstu nodokļu palīdzību) vīspārējai labklājība tiek panākta. Kā rāda bēdīgais Skandināvijas piemērs, «taisnīgās pārdales» vārdā atņemot līdzekļus uzņēmējmei, ražotājiem, tiek noplicināta tautsaimniecība, rodas vairāk bezdarbnieku — atkal jāpaaugstinā nodokļi, lai visiem pietiktu bezdarba pabalstam. No ekonomiskās katastrofas šādas «vispārējās labklājības» valstis parasti izglābj samīnotie vēlētoji (jo kreisai valdībai vairs nav naudas, lai tos piekūlnotu ar sociālām izmaksām), nododot varu liberāļiem, lai tie atveselotu ekonomiku.

Neaizmirsīsim, ka Latvijai vēl nav tik bieža «tauku slāņa», lai tā varētu atļauties eksperimentēt ar socialistu slavināto «skandināvu modeli». Mūsu valsts vēl atrodas pārējas posmā starp padomju ekonomiku un patiesu tirgu. Administratīvās saimnieciskās sabrukuma un reformu vilcīnāšanas radīto haosu socialistiski neskanotie politiķi bez jebkādiem aizspriedumiem izēlo par liberālās ekonomiskās politikas rezultātu. (Tas atgādina nesen man adresēto, *Dienā* publicēto vēstuli ar bažām par dzīvokļu piespiedu privatizāciju — tā mūsu oponenti negodīgi pēlna sev kapitālu, bīdēdote cilvēkus ar neesošām problēmām.) Tāpēc *LC* ir straujā turpinā saimnieciskās reformas, lai latviešiem radītu socialistu propagandas neizkropļotu priekšstatu par iespējām, ko katram cilvēkam dod liberālā sabiedrība (tāja skaitā — arī sociālā aizsardzība).

Runas par latviešu slieksmi uz sodismu (pamatojumam tiek piemēri sarkanē strelīnīku un latviešu valdības Maskavas amatos divdesmitajos un trīsdesmitajos gados, IOSP popularitāte, Kārla Ulmana sāta iekšējās valstiskās reformas un viņu solījumi sabiedrību «līdzināt uz augšu», latviešu «organiskā» pielaģošas padomju režīmam piecdesmitajās septiņdesmitajos gados) ir cieši saistītas ar to, ka mūsu tautas apziņā rīkst pieredzes, kā tai dzīvot libā sabiedrībā, kurā katrs cilvēks ir līvs, tādat arī atbildīgs par sevi. Igaunijā, tāpat kā Latvijā, ir daudzi liberāli, dažādiem okupā-

tiem viņu uzspiestajai kārtībai radījuši latviešos bailis no brīvās sabiedrības un nostalgiju pēc «sakārtotās» pagātnes.

Savu mentalitāti mēs nevarām tik viegli mainīt, tomēr ir jāsaprot, ka mums būs jādzīvo šādā liberālā sabiedrībā. Neatkarīgi no tā, par ko vēlētoji nobalsos nākamās vēlēšanās. Ja pie varas nāks mērenie socialisti, arī viņi turpinās virzību Eiropas, tās izvirzīto demokrātiskā un liberālā politikas un ekonomikas standartu virzienā. Jo latviešiem jāsaprot, ka de vīdēsmīto gadu Eiropā vairs nav vietas (dažiem grupējumiem tik tuva jiem) trīsdesmito gadu politiskajiem tikumiem. Jebkādi nacionālistiskā, bolševistiskā vai ultranacionāli eksperimenti ar demokrātiju, tās «pielaģošana tautas pašcienas aizsardzībai» beigsies ar Latvijas politisko un saimniecisko izolāciju, kas savukārt novedīs pie tūkstošiem Krievijas «aizbildniecības». Vai nu Latvijas valsts būs demokrātiska, vai tās vispār nebūs.

Liberālu un socialistu iespējas veikt Latvijas ekonomikai nepieciešamos pārkaļķojumus var raksturot ar vecas anekdotes pārfrazējumu: «*Tie cējinieki* gan ir sadisti, viņi grib sunītiņi asti nocirst vienā vēzienā. Mēs būsim humāni — lai mazāk sāpētu, cirtīsim pa mazām gabaliņam.» Sabiedrības izvēli griezt Latvijā pa labi vai pa kreisi, protams, noteiks tas, cik veiksmīgas būs *LC* un valdības saimnieciskās reformas. ♦

*I.Bērziņš — *LC* frakcijas priekšsēdētāja vietnieks

Diena
Galvenā redaktore
Sarmīte Elerte
Redakcijas adrese: Pils ielā 12, Rīga,
PDP, LV-1963. Tālrunis 220019.
Iznāk kopš 1990. gada 23. novembra.

Datorsalikums. Ofsetiespiedums, 6 uzsk. iespiedloksnes.
Iespēstas a/s *Preses nams* tipogrāfijā Balasta dambī 3,
Konta nr. 004467737 Latvijas Industriālajā bankā.
Izdevējs — a/s *Diena*.
Reģistrācijas apliecības nr. 1046.
Laikraksts iznāk katru dienu, izņemot svētdienas.
The Newspaper of the Republic of Latvia *Diena* (The Day),
12 Pils St., Rīga, PDP, LV-1963, Latvia.
Mētiens latviešu izdevumā 59 700, krievu — 17 300.

© Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauc uz *Dienas* obligāto
Sludinājumu *Dienai* pieņem Šķūņu ielā 12/14; tālr. 221133

Pasūtījuma indekss 68116.

Manuskripti iesniedzami divos eksemplāros mašīnrakstā,
tos nerezēzē un atpakaļ neizsniedz.

KOMENTĀRI UN VIEDOKĻI

Kam un kādēļ vajadzīgs baltiešu bubulis?

Āris Jansons, *Dienas* komentētājs

Krievijas amatvīri un oficiālie saziņas līdzekļi Čečenijā meklē «baltiešu pēdas». Kamēr apgalvojumiem nav reālu pierādījumu, tiem var ticēt un var neticēt.

Vērojot mūsdienu Krievijas aizvien padomiskākās politiskās ainavas kaut vai Oskankas televīzijas kanālā un vairāku avīžu slējis, jāpiekrit politologam Emilam Painam (*Izvestija*, 13.I.95.), ka neveiksmīgi kari (arī tagad izmeklētā *zibenska* ra vietā Čečenijā gūtā sīkstā pretimstāvēšana) sabiedrībā bieži rada ksenofobiju un šovinismu. Ksenofobija ir nelabvēlīga, bet naidīga attieksme pret «svēšajiem», un Krievijā, kā secina Jelcina padomnieka posteni strādājušais Pains, tamlīdzīgiem noskaņojumiem tagad ir auglīga augsne. Vairāk nekā pusei no aptaujātajiem iedzīvotājiem piemētot abstrakts *aizvainojuma kompleks*. Krievi vairākumā pat nēcenošies definēt, kas konkrēti viņus aizskāris, tomēr daudzi visās lielvalstīs nelaimēs vainojot cittautiešus. Tamlīdzīga ksenofobija sevīši asi izpaužas attieksmē pret Krievzemes pilsetās ekonomiski aktīvajiem un etniski saliedētajiem gruziņiem, azerbaidžāņiem, armēņiem, ebrejiem, čečeniešiem, arī Vidzāzijas tautām. Arī baltieši, kurus vairākums krievu asociē ar savas etniskās pašsajūtu pasliktināšanās sākumu PSRS izrīšanas gaitā, gan vēsturisko peripetiju, gan triju neatkarīgu valsts iekšpolitisko ipatību dēļ, protams, ir izdevīgs mērķis iepriekšējās politiskās elites garā praktizētām «momenklatūras nacionalismam».

«Baltiešu kārts» noder arī Čečenijas traģēdijās idejisko un politisko vainieku slēpšanās, isti lielvalstnieciskā garā norādot uz tradicionāliem ārējiem ienaidniekiem. Ja jau vācu Eberta fonda aptauja Krievijas virsniecībā rādīja, ka tā pašlaik Latviju uzskata par «ienaidnieku numur vienu», šķīta, ka nav pamata sautēties par šādas kārts iedarbīgumu.

Galvenā Krievijas oponenta tēlam Baltijā Čečenijas kara sakarā tomēr izraudzīta Lietuva. Tās nesenā pagātnē atrodami atsevišķi nenoliedzami fakti. Pēc Krievijas oficiālo publicistu domām, Lietuvas saikni ar Čečenijas režīmu neparprotami apliecinot bijušā padomju bruņoto spēku aizsargpulkveža lietuvieša Vitauts Eidukaša dienesta gadu pazišanās ar ģenerāli Dudaļevu. Eidukašis kļuvis par Čečenijas prezidenta oficiālo pārstāvi Lietuvā, bet 1992.gada beigās Dudaļevs kā privātpersona un Eidukaša draugs cimojies Lietuvā, solot finansu un ekonomisko palīdzību. Atsaucoties uz Vilņas avīzi *Respublika* Krievijas saziņas līdzekļi raksta par lietuviešu un Dudaļeva komandas» komercialajām operācijām, arī ieroču un municijas piegādi Groznijas režīmam.

Čečenijas prezidents attiecībā uz Baltijas valstīm esot būvējis tālējošus plānus. Svarīgākais, ka Dudaļevs un Lietuvas labējie cerējuši uz Kaukāza un Aizkaukāza tautu saliedēšanos ap Čečeniju, bet Baltija kļūtu par tiltu, kas Kaukāzu vieno tu ar Rietumiem un starptautisko sabiedrību.

Līdz šim par daudznozīmīgāko baltiešu klātbūtnes versijas pierādījumu oficiālā Maskava varējusi demonstrēt «Lietuvas pilsoni S.», vēlāk nosauktu par Vladimiru Sokolovskiju, kas dūdaļeviešu formējumu pusē esot piedalījies izlikošanas operācijās pret konstitucionālās kārtības atjaunošiem. Kāda tad ir viņa faktiskā saikne ar Lietuvu? Lietuvas drošības dienesta un aizsardzības resora vadītāju preses konferencē paziņots, ka Krievijas televīzijas kanālos rādītais un «licības» devušiā vīrs patiesībā ir provokators Vladimirs Sosnovskis, kas Lietuvā pavadījis 1991.gadā un piedāvājis pakalpojumus spēcienēšanai.

Apakšpulkvedis Aleksandrs Frolovs laikraksta *Izvestija* rakstā (11.I.95.) stāsta, ka Groznijas pievārtē Orlas omionieši veduši trīs divdesmitgadīgus gaišmatānus puīšus, kas esot igauņi.

Maskavas populārā avīze *Moskovskij komsoļec* (31.XII.94.) «spēka» resoru vadītāju nodošanas baltiešu karapūļu saskatīšanai dēvē par dzīvības pasaku un bijūnu valstībā.

Krievijas Federālā pretizlikošanas dienesta (FPD) vadītājs Sergejs Stepašins kārtējo reizi pieminējis (kā allaž — *nejausi* satiktu) no Latvijas uz Čečeniju aizbraucosu brīvprātīgo karotāju emocijas. Viņi gan nekarost Dudaļeva pusē, jo esot par PSRS reanimēšanu: tādat no Rīgas atbraucosu krievu ģenerālim Groznijā sameklēt nebūs grūti.

Kā sacījis Saeimas deputāts Aleksandrs Kirssteins, Latvija nevar atbildēt par visām Latvijā palikušajām Krievijas militārpersonām, kas

nav LR pilsoņi. Tomēr Latvijas un latviešu kompromitēšanas vēlme dažiem liekas vilinoša; ja pamata tam nav Čečenijā, to var meklēt citur. *SM-egodņa* (14.I.95.) uzgājusi Maskavas avīzes *Kto jest kto* iedalā «Bruņojuma tirgus» ievietotu rakstīnu par Dienvidamerikas valsts Urugvajes (!) bažām, jo vērojami atsevišķu «Latvijas biznesmeņu» mēģinājumi iekļūt Latīamerikas ieroču tirgū. Kas ir šie Latvijas darboņi, var nojaust, spriežot pēc viņu piedāvājumiem tāla kontinenta šaušanas entuziasmiem: lietoti ieroči, helikopteri, tanki, bruņutransportieri... Bet Latvijas vārds ir izskandēts, un vajadzības (pastūtjuma) gadījumā to nav grūti aizstāt ar vārdu *latvieši*.

Vēl gluži nesen valsts personas Maskavā apgalvoja, ka krievu karavīri nekaro Čečenijā, ka tur nav Krievijas tanku, ka uz čēčenu dzīvokļiem ekām bumbas nekrit. Kad žurnālistu izgaismotus faktus ilgāk nevarēja noliegt, varasiestādes piekāpas, taču neviens no valstsvariem publiski melos neatzinās. Pēc šādas līdzības spriežot, viss skali teiktāis jāuzņem atgārnai un nekādus baltiešu snaiņus čēčenu partizānu no metnēs uziet neizdosies.

Protams, Krievijas speciālo dienestu un masu mediju jebkuru vēsti par to, ka Čečenijā it kā redzēti algotņi no Lietuvas, Latvijas vai Igaunijas, nevar noliegt tiri mehāniski. Jebkurā valstī ir cilvēki, kuri alkst asu pārdzīvojumu vai gribētu gūt pelņu no karā. Taču atsevišķu Krievijas amatpersonu pūliņi politiskā neregulējuma vietā Čečenijā meklēt «Baltijas saikni» un nemēģināt mēģinājumi skandināt (ne jau Krievijas pusē meklēto) baltiešu algotņu tematu ir neparprotami domāti Baltijas valstu kā ienaidnieka tēla iepošanās Krievzemes sabiedrības apziņā. ♦

Zīmējums — Vilnis Pīķis

...Ne tikai kurdu, bet arī čēčenu bēgļi?

Jānis Domburs, žurnālists.
Foto — Raitis Puriņš, *Diena*

Mani traucina karošana, tāpēc, pievienojoties tūkstošiem sašutuso, es vēlreiz jēlcinu nelamāšu. Taču mani ne mazāk uztrauc, kas būs pēc šā kara. Un starp daudziem citiem prātājumiem man atmiņā sevīki palicis paredzējums, ka Latvijā drīz var būt ne tikai kurdu, bet arī čēčenu bēgļi. Ko mēs, kas tagad atbalstām čēčenus tūkstošiem kilometru attālumā, darīsim tad?

Epoceja ar 149 kurdiem, kas vēl arvien ir Rīgā, apliecina Latvijas bezatbildību. Gan iekšlietu, gan ārlietu resoru amatpersonas var meklēt un atrast ataisnojumus, taču tie der tikai viņiem pašiem, jo nedod risinājumu, ko ar caurbraucējiem darīt. Mazākas grupas un tos, kurus izdevās nokert jau uz austrumu robežas, varēja sūtīt atpakaļ uz austrumiem, bet ar šiem to nevar izdarīt. Mazliet negribīgi, tomēr ierēdņi saka, ka Konvencijai par bēgļa statusu Latvija nepievienosies. Protams, politiskā patvēruma un pienācīgu dzīves apstākļu nodrošināšana var būt pārāk smagas un nepatīkamas klapatas. Un ne tikai ierēdņiem, bet arī pilsoņiem. Vienīgi tas nez kā nesaskan ar mūsu tieksanos uz Eiropu — Eiropas «kopējo māju» labumus mēs gribam, bet problēmas — ne... Sak', kurds lai saņem Zviedrijā?

Ne viens vien, ar ko esmu runājis, dzirdot kurdu tēmu, saviebjas, it kā kaut ko sliktu būtu iedzījis. Čēčeni, tāpat kā kurdi, ir Allāha priekšdzēji. Pašlaik pasaulē jau par globāliem jautājumiem kļūst austrumu pasaules virzība uz rietumiem un musulmani kristīgajā Eiropā. Mēs esam pa vidu, un mums nav lemts palikt malā. Taču — kā bēgļu ceļa galapunktam vai kā «tranzīta zonai»? ♦

VĒSTULES

Valstij jāaizsargā savi likumi

Izlasot *Dienas* komentētāja Aināra Dimanta publikāciju *Valstisku politiku vai politisku valsti?*, biju spiests meklēt papīru. Godājama komentētājs raksta: «Tomēr jāva sēdes ierosinātajam deputātam no LZS Oskaram Grīgam pārvērst Sacīmas debates ar populistisku akciju.» Es arī ar lielāko uzmanību klausījos šīs Saeimas sēdes radio translācijā, bet neko populistisku tajā nedzirdēju. Jā, sēde beidzās bez konkrēta lēmuma vai likuma pieņemšanas, bet tā jau ir Sacīmas nespēja izlemt tautai nepieciešamus jautājumus.

Pats *Dienas* komentētājs raksta: «Taču mēs gribam arī mūsu demokrātiskā valsti stingros Satversmes ietvaros.» Nezinu, vai *Dienas* komentētājs gaida, ka kāds mums šādu valsti no Dieva tā Kunga atnesis uz zelta plāpates? Domāju, ka mums pašiem vien šāda valsts «Satversmes ietvaros» ir un būs jāveido. Diemžēl šāda valsts nezin kāpēc neveidojas.

Debatēs ne vienu reizi vien izskanēja, ka privatizācija praktiskajā dzīvē ir atzīta par *privatizāciju*. Kāpēc? Te nu ar nožūli jāatzīst, ka cienjamiem tautas pilnvarniekiem (pēc Satversmes), paši pārtapuši par deputātiem (pēc PSRS konstitūcijas), līdz saknēm nespēja aizrauties. Kāpēc? Manuprāt uz to atbild *LC* deputāts savā publikācijā *1995.gada budžets — īstenība un perspektīvas* (*Diena*, 16.decembris), atzīstot: «Diemžēl, netiek realizētas reformas sociālajā sfērā — izglītībā, veselības aizsardzībā, sociālajā apdrošināšanā, savā ziņā arī iekšlietu un tieslietu sistēmā.» Mēs katrs taču zinām, ka valsts nevar pastāvēt bez likumiem, katrs zinām, ka valsts pienākums ir aizsargāt savus likumus. Varbūt *Dienas* komentētājs to uzskata par populismu? Varbūt Saeimai ir jāpieņem likums par LR likumu aizsardzību? Tad varētu teikt, ka Saeima godprātīgi pilda pilnvarojuma līgumu ar tautu.

Kas notiek pašlaik? Es pats 1992.gada jūlijā ziņoju LR prokuratūrai, ka tiek pārkāptas LR likuma normas zvejnieku kolhoza *Mērsrags* privatizācijā un SIA *Mērsrags* dibināšanā. Saņēmu paziņojumu, ka mana sūdzība nodota izskatīšanai Talsu rajona prokuratūrai. Par pieņemto lēmumu man tikšot paziņots. LR prokuratūtas nodalās prokurors I.Kučins atbildē uz manu pieprasījumu 1993.g. 5.jūlijā paziņoja: «Noskaidrots, ka Talsu rajona prokurora bijušais palīgs V.Jekabsons pārkāpa prokuratūrā saņemto sūdzību izskatīšanas kārtību.» Vai tā ir LR likumu aizsardzība?

Tāpēc arī mani Saeimas plenārsēdē neapmierināja, jo tajā tikpat kā nekas netika lemts, kā aizsargāt LR likumus. Šī sēde parādīja, ka daļai tautas pilnvarnieku ir labi dzīvot pēc noziedznieku pasaules likumiem un viņiem LR likumu aizsardzība nav vēlma. Tieši tāpēc sēdes vadītājam ne vienreiz vien bija jāatgādina par kvorumu. Pēc sēdes neguvu izskaidrojumu, kādā demokrātijā tad isti dzīvojam? Vai tā būs demokrātija LR likumu ietvaros, vai arī demokrātija noziedznieku likumu ietvaros? Domāju, ka atrast atbildi uz šiem jautājumiem bija tautas pilnvaroto pārstāvju pienākums.

Manuprāt, trūkst likuma, kurā tiktu noteikti valsts ierēdņu pienākumi un atbildība, kā arī k

NOZIEDZĪBA

Par alkohola kontrabandu nesoda, no tās baidās

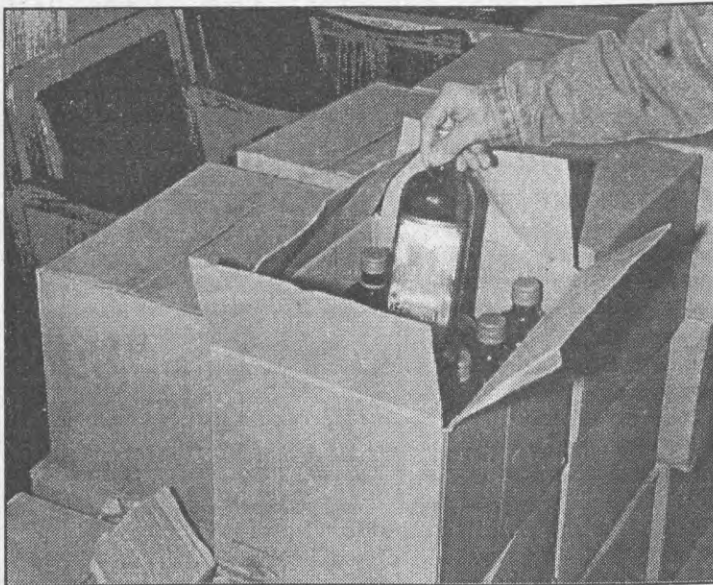
Ilmārs Ezernieks

Pagājušajā nedēļā *Diena* rakstīja par spirta kontrabandu Lietuvā, kurā bija iekļauts *Bankas Baltija* stratēģis Aleksandrs Lavents. Šoreiz nāk atklātībā alkohola kontrabandisti Latvijā. Tiem atrodas aizstāvji — pazīstami juristi Ainārs Platācis un Aivars Borovkovs

Alkoholu sūtīja fiktīvām firmām

Saskaņā ar dokumentiem aizturētā krava tika sūtīta tranzītā no Vācijas uz Krieviju. Kaut gan *A&K*, spriežot pēc dokumentiem, bija tikai eksportētors, patiesībā, kā uzskata izmeklēšana, firma bija kravas īpašniece un gaidāmās peļņas saņēmēja, jo dokumentos uzrādītās Krievijas firmas, kurām tika sūtīti konteineri, bija vai nu fiktīvas vai vispār nebija. Ir versija, ka *A&K* nepelnītu ne vien par kravas atgādāšanu, bet iegūtu arī peļņu no Krievijas firmām pārdotā alkohola, kas reāli eksistē, bet dokumentos neaparādās. Kriminālistu ierosināja par kontrabandu pēc kriminālkodeksa 73.panta.

Pašlaik starptautisku skandālu Latvijā sola vācu firma *Warner*, kura, atsakot policijai uzrādīt dokumentus, paziņojusi, ka ir kravas nosūtītājs. Taču no reģistrācijas datiem izriet, ka *A&K* pārstāvēniecībai, Vācijā ir tā pati adrese kā firmai *Warner*. Šī firma nodarbojas ar prokuratūras un Iekšlietu ministrijas ietekmēšanu cerībā, ka tās pakļaus spiedienam. Dokumentus (ja tādi ir) *Warner* neuzrāda, jo saprot, ka tādā gadījumā kļūs par kontrabandas preces nosūtītāju.

Borovkovs un Platācis viens otru papildinājuši

Kādu dienu izmeklētāja telefona klausulē atskanēja balss: šeit zvina Aivars Borovkovs... Pāris dienas vēlāk: te jūs traucē Ainārs Platācis... *A&K* bija uzaicinājusi divus pazīstamus juristus, kas pieredzi biznesā bijuši guvusi, «bidot» *SWH* lielos projektos. No šīs firmas viņu aiziešana bija skandaloza — *SWH* paziņoja, ka pēc tam A.Platacis nodevis konfidencialu informāciju par firmu tās konkurentiem.

Sākumā izmeklētājs kontaktējās ar A.Plataci, neprasot uzrādīt orderi par juridiski noformētiem attiecībām ar *A&K*. Bet, pieaugot spiedienam, izmeklētājs atteicās runāt, ja A.Platacis ierodas kā privātpersona. Toties A.Borovkovs šajā lietā centās «piedalīties» kā persona, kuru viss notiek šis jautājums interesē. Ja viņš nebija firmas biroja, kad tur uzturējās izmeklētājs, tad pēc kāda laika parasti ieradās, lai mēģinātu ar viņu «pacupoties» un pa-

interesētos, kā virzās izmeklēšana. *Dienai* A.Borovkovs sacīja, ka bijis pazīstams ar *A&K* direktoru Andri Ozolu. Uz viņu, ka viņš ir *A&K* advokāts, A.Borovkovs izmeklētājam neuzrādīja. *Dienai* firmas pārstāvis apgalvoja pretējo.

Abi aizstāvji bija apmeklējuši arī prokuratūras vadību, lai pažēlotos par nepareizo rīcību izmeklēšanā. Nav zināms, ko viņi sastāstīja, taču diezgan ātri, jau trīs dienas pēc kriminālistas ierosināšanas, izmeklētāju uz pārrunām uzaicināja ģenerālprokurors Jānis Skarstis. Viņu interesēja, vai tiek aizskartas Latvijas intereses. Otrās tikšanās laikā izmeklētājs ar J.Skarstīti vienojās, ka jāstrādā, lai tiktu savākti pierādījumi. Pēc kāda laika izmeklētājam atkal bija jāiet uz prokuratūru, šoreiz vīzīt pēc ģenerālprokurora vietniekiem Edvina Ziedīņa un Jāzepa Ancāna. Izmeklētājam bija jāstāsta viss no sākuma, jo prokuratūras pārstāvju rīcībā bija tikai tā interpretācija, ko bija ieskaidrojuši *A&K* aizstāvji. Pēc pārrunām prokuratūra un izmeklētājs atkal

Aivars Borovkovs un Ainārs Platācis cenšas ietekmēt krimināllietas izmeklēšanu par liela mēroga alkohola kontrabandu

vienojās, ka jāturpina izmeklēšana. Izmeklētājs uzskata, ka viņa argumenti bija spēcīgāki nekā A.Borovkovam un A.Platacim.

A.Platacis izmeklētājam vienmēr teicis: mēs kā juristi juristu saprotam, bet A.Borovkovs: mēs kā profesionāļi ar profesionāli. A.Borovkova mērķis sarunās bija nojaust izmeklētāja iespējamās vājas vietas, kuras pēc tam varētu izmantot A.Platacis vai viņš pats. A.Platacim izmeklētājs darba dienas beigās reiz izteicās, ka pēc intensīva darba sāp galva un lūdz sarunu pārcelt uz nākamā dienu, bet prokuratūrā no A.Platača tas atbalsojās sagrozīti: izmeklētājs, lūk, ir ar sāpošu galvu, neko nesaprot un var pašrādāt ne vienu mulkību vien. Toties A.Borovkovs izprata, cik grūts ir izmeklētāja darbs, tāpēc piedāvāja viņam atpūsties, kādu nedēļas nogali pavadīt Brēmenē Vācijā. Visas braucienā formalitātes tiku nokārtotas pāris dienās. Izmeklētājs, protams, atteicās. A.Borovkovs *Dienai* noliedza, ka izteicis šādu piedāvājumu, taču neslēpa, ka gājis pie ģenerālprokurora sūdzēties, jo uzskata ekonomiskās policijas operatīvo darbinieku par nekompetentu. A.Borovkovs ir pārliecināts, ka, kaut arī fiktīvas firmas ir, 17 konteineri nebija kontrabanda un turklāt Latvijai zaudējums nodokļu veidā netika nodarīts, jo tā bija tranzīta krava.

vairs neizrādīja. Ja tiktu izvirzīta apsūdzība, cietumsods kā rīkotājam vispirms draudētu *A&K* direktoram Andrim Ozolam, kas, pēc izmeklētāja vārdiem, tādā ieliktienis vien esot. Viņš bēgļo, bet J.Jova turpina savu biznesu.

A.Borovkovs *Dienai* pastāstīja, ka A.Ozols pašlaik dzīvo Vācijā ne jau tāpēc, ka viņš baidās no izmeklēšanas. Apraudzēta esot viņa dzīvība, jo 1994.gada sākumā notika slepkavības mēģinājums, kad trīs cilvēki A.Ozolam uzbruka un sita ar dzelzs stieņiem. Andri izglāba tas, ka viņš ir fiziski sagatavots un māk kauties. Vienbrīd izdevās izvilt pistoli un vienam uzbrucējam iešaut kājā, otram galvā, bet trešais aizbēga ar Ozola piecsimto mercedesu. A.Borovkovs parādīja krāsainas fotogrāfijas ar A.Ozola sadauzīto sarkani melno seju.

Alkoholu nodeva izpārdošanai

1994.gada augustā brūnotā uzbrukumā noliktavai Rīgā, Rencēnu ielā, kur aizturēto kravu uzglabāja, nozaga divus konteinerus. Atlikušie piecpadsmit konteineri nonāca tur, kur nonāk viss aizturētais kontrabanda alkohols — valsts uzņēmumā *Latprodimpex* realizācijai.

Kriminālisti nav pārtraukti un ekonomiskā policija nav noskaidrota to darīt, taču ne Iekšlietu ministrijas Izmeklēšanas departaments, ne prokuratūra šo lietu pagājušajā gadā divainā kārtā negribēja pāņemt savā lietvedībā un apsūdzību, lai kriminālieta nonāktu tiesā, neizvirzīja (pēc 1994.gada 1.oktobra, kad stājās spēkā jaunais kriminālprocesa kodekss, izmeklēšana apsūdzību nevar izvirzīt). Varbūt to var uzskatīt par *A&K* aizstāvju panākumu — krava gan ir zudusi, bet vismaz cietumā nevienš nesēž. ♦

ATBALSTS

15.jubilejā uzdāviniet Inītai cerību izveseloties!

Gaida Liepiņa

25. janvārī valmierietei Inītai Štrodakai paliks 15 gadu, un šajā dienā kā visdārgāko dāvanu meitene vēlētos saņemt cerību kļūt atkal veselai. Launā un mokošā kaite pirmo reizi parādījās 12 gadu vecumā — Inīta mājās piepēši nokrita zemē un sāka raustīties krampjos. Nevaredami noteikt diagnozi un līdz ar to izraudzīties arī nepieciešamo ārstēšanu, Valmieras medikāliecāni ieteica meklēt palīdzību Rīgas klīnikās. Taču no bērnu rehabilitācijas centra mātei pusaudzī mājup nācās nest pār plecu — tik vāja un nespējīga tur ārstējoties bija kļuvusi Inīta.

Lēkmes neatkāpās, izsūkdamas no izmocītā ķermeņa pēdējos dzīvības spēkus. Cerībā uz izveseļošanu Inīta ir ārstējusies arī *Stradinos* un Vaivaru sanatorijā. Nesen meitenes vecāki griezās pēc palīdzības *SWH* medicīnas centrā Rīgā, kas ziņas par Inītas kaiti ir nosūtījis uz Minhenes klīniku Vācijā. Tur profesors Fersters ir apsolījis veikt nepieciešamo izmeklēšanu un ārstēšanu. Tā Inītai patlaban ir vienīgā cerība izrauties no gadiem ilgās nīkulošanas gultā. Latvijā medikāliecāni nepietiekamā tehniskā nodrošinājuma dēļ līdz šim nav izdevies uzstādīt pat precīzu diagnozi, ir tikai minējumi par varbūtēju redzes un smadzeņu vielas atrofiju vai arī epilepsijas sindromu. Diemžēl pēdējās nedēļas Inītas stāvokli vēl pasliktina sāpes pakaušā daļā un valodas traucējumi. Rokas tric un dreb, tāpēc tuviniekiem viņa ir ne tikai jāpārdina, bet pat jāpāršķir lapas grāmatā. Bez nomierinošām injekcijām Inīta nespēj iztikt, taču gadiem ilgā medikamentozā terapija sniedz vairs tikai īslaicīgu atvieglojumu.

Visus šos gadus Inīta ir neatlaidīgi pretojusies noslēpumainajai un mokošajai slimībai. Ar Valmieras

Inita Štrodaka. Foto — no ģimenes arhīva

5.vidusskolas pedagogu, klasesbiedru un mātes palīdzību meitene ir apguvusi 7. un 8.klases mācību vielu, iemācījusies adīt un tamborēt. Diemžēl tagad slimība vairs netaisnā laikā ari ar šo nodarbi... Ar rajona laikraksta starpniecību Inītas māmiņa jau divreiz ir griezusies pie valmieriešu ar lūgumu pēc materiāla atbalsta, lai varētu aizvest meiteni uz klīniku Vācijā. Piecu cilvēku ģimenei vēlējies ienākumi mēnesī ir tikai 58 lati. Diemžēl *Latvijas Valsts krājbankas Valmieras nodaļas* kontā 13/1 — 2952 ar norādi «Inītas ārstēšanai» ir ieskaitīti tikai privātpersonu saziēdotie 100 lati. No daudzajām firmām pagaidām atsaukusies vienīgi *ESSE*, atvēlot Inītas izdzīvināšanai labdarības akciju iegūtos 90 latus. Taču ceļam, dzīvošanai un ārstēšanai Minhenē ir nepieciešami aptuveni 45 tūkstoši latu, tāpēc bez līdzietīgu cilvēku, firmu, uzņēmumu un iestāžu ziedojumiem no visas Latvijas Inītas cerība atgūt veselību nepiepildīsies. Esiet saprotoši šīs ģimenes nelaimē un Inītas gadiem ilgajās ciešanās!

Inītas un viņas vecāku adrese: Valmiera, Georga Apīņa ielā 16, dzīvoklis 51. Telefons 27464. ♦

UZNĒMĪGS CILVĒKS

Advokātam jāprot labi rakstīt

Akvilina Liepiņa

Armands Skudra pusotru gadu ar ASV valdības stipendiju mācījies Njuorkas universitātes Juridiskajā skolā, pēc tās beigšanas atgriezies Latvijā un kopš pagājušā gada vasaras strādā Rīgā, ASV juridiskajā firmā *Carroll, Burdics & McDonough* par juristu.

Es jūs meklēju ar Latvijas Zvērinātu advokātu koleģijas starpniecību, taču tur man nevarēja palīdzēt. Vai tas nozīmē, ka Latvijā neesat pilntiesīgs advokāts?

Latvija šajā ziņā ir diezgan konservatīva: pēc izglītības iegūšanas vajag nostrādāt par advokāta palīgu piecus gadus, un tikai pēc tam var kļūt par zvērīnātu advokātu. Tā kā Latvijā es vēl neesmu zvērīnāts advokāts, tiesā savu klientu pārstāvēt nevaru. Amerikā galvenais ir zināšanu līmenis — ja vari nolikt eksāmenu advokātūrā, tu esi advokāts un vari sniegt jebkuru juridisku palīdzību.

Vai viegli kļūt par advokātu Amerikā?

Lai varētu nolikt eksāmenu advokātūrā, arī juridiskā izglītība jāiegūst Amerikā. Njuorkā eksāmens ir ļoti smags, tāpēc tur atļauj piedalīties arī tiem, kas tikai pēdējā posmā guvuši izglītību ASV. Man bija jāzina viss, ko amerikāņi mācās trīs gadu laikā, jāapgūst viss ASV augstskolas kurss, un tas aptver 25 mācību priekšmetus.

Vai esat pazīstams advokāta Viktora Skudras radnieks?

Nē, es esmu patstāvīgs Skudra. Man šķiet, ka juristos vēl ir arī citi Skudras. Kā nokļūvat Amerikā? Man jau bija interese par Angliju, Ameriku — esmu beidzis angļu ģimnāziju Rīgā. Tikko radās iespēja ceļot, divas reizes pabiju vasaras noņemties ASV. Pēc tam sāku interesēties par iespējām tur mācīties, taču sapratu, ka mācību finansēšana man ir smaga problēma. Izglītība ASV atšķirībā no Eiropas ir ļoti dārga, īpaši jurisprudencē, medicīnā.

Tomēr man paveicās, jo tajā laikā, pēc PSRS sabrukuma, ASV valdība izstrādāja īpašu palīdzības

Armands Skudra. Foto — Uldis Briedis, *Diena*

programmu, ko nosauca vēl joprojām dzīvā senatora Edmunda Maskija vārdā. Tā bija paredzēta tādām specialitātēm, kuras ASV valdība uzskatīja par nozīmīgām, lai Rietumu demokrātijas un tīrās ekonomikas idejas arī šeit tiktu uz priekšu. Bija izvēlēti četri galvenie virzieni: publiskā administrācija, tiesības, biznesa administrācija un ekonomika. Programmā piedalījās arī Džordža Sorosa fonds.

Uz stipendiju tika izsludināts konkurss. Bija jāaizpilda anketas, jānorāda, kādā virzienā vēlos izglīties. Viena no galvenajām konkurss daļām bija anonīmais angļu valodas tests. Testēšana notika Latvijā, bet rezultātus nosūtīja uz Ame-

riku, kur tos apstrādāja dators. Bija jāiesniedz dokumenti — augstskolas diploms, atzīmes, rekomendācijas, bija jāraksta vēstule, kurā jāizklāsta savi mērķi, kāpēc grib mācīties un ko šī izglītība dos. Pēc tam ieradās speciālists no ASV un runāja ar katru pretendentu. Lēmu pieņemt Njuorkā. Man vajadzēja izskirties starp klasisko izglītību Oksfordā un praktiskāku Njuorkā. Nemot vērā to specifiku, ko biju izraudzījies, nokļuvu Njuorkā.

Varbūt jums kāds palīdzēja konkursā?

Atšķirībā no Latvijas, kur var būt nozīme radniecībai vai citiem subjektīviem apstākļiem, Amerikā ir objektīva atlases sistēma, pārsva-

rā testēšana, gandrīz visos eksāmenos rezultāti ir šifrēti.

Vai jūtāt konkurenci?

Uz pārrunām mūs aicināja pa vienam noteiktā laikā, tāpēc bija grūti spriest par konkurentiem. Profesionālās programmas prasa smagu darbu, jau sākumā ir nepieciešams atbilstošs zināšanu līmenis. Nevar vienkārši aizbraukt uz Ameriku padzīvot un pamācīties.

No teiktā sapratu, ka ir jāprot labi rakstīt, lai gūtu panākumus. Vai tā ir?

Latvijā juristi vairāk pieraduši runāt, bet Amerikā visu jāprot pateikt rakstiski. Pat uzstāšanās tiesā tiek iesniegta rakstiski.

Vai jums bija priekšstats par mācīšanos Amerikas skolā?

Amerikāņu skolas ir atšķirīgas. Man bija priekšstats par atsevišķām skolām, bet, ko nozīmē mācīties Amerikā, pa istam apjautu tikai tur. Konkurence juridiskajā specialitātē ir liela, tāpēc arī attieksme pret mācībām ir nopietna. Amerikāņu studenti par izglītību maksā dārgi un pēc skolas pabeigšanas vēl ilgi paliek parādā.

Arī jūs jūtaties kā parādnieks?

Esmu parādnieks ne tādā nozīmē, ka man kādam būtu jāatdod nauda. ASV valdības programmai bija mērķis, kas ir jārealizē, jo tāpat vien šo naudu — aptuveni 35 000 dolāru — man nepiešķīra. Tās ir morālas saistības, un man jādomā, kā šo parādu varu atdzīvināt.

Vai tādēļ strādājat ASV juridiskajā firmā, nevis kādā no vietējām?

Sīni biroja strādāju tāpēc, ka te visefektīvāk varu izmantot savas zināšanas. Mūsu pakalpojumi vajadzīgi Rietumu klientiem. *C.B. & McD* birojs sniedz nevis klasisko juridisko palīdzību, ko var saņemt jebkurā juridiskajā firmā, bet palīdz izplānot, kā sākt biznesu, kur un kā investēt, izmantojot Latvijas likumdošanas piešķirtās tiesības un ievērojot vietējos apstākļus, kā darboties, lai nerastos strīdi.

Kā atradāt šo darbu?

Pats samēķļu. Pēc skolas beigšanas gribēju atgriezties Latvijā, tāpēc man bija vajadzīga tāda firma, kurai te būtu sava pārstāvēniecība.

Turpinājums 5.lpp.

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI

VEIKALS

DA-KO

PIEDĀVĀ

- sūkņus,
- centrālāpkures radiatorus,
- lodveida krānus,
- plastmasas caurules,
- kokapstrādes darbģadus,
- jumta seguma materiālus,
- izolācijas materiālus,
- biroja mēbeles un piederumus.

Adrese: Antenas iela 3, LV 1004, Rīga (ieeja no Mūkusalas ielas). Tālr. 629074. Fakss 629138.

BALTBUVE piedāvā:

- Laminētās plāksnes mēbeļiem un celtniecībai.
- MDF plāksnes.
- Izstrādājumi no koksnes:
- ★ grīdas dēļi,
- ★ profilētas listes.

ADRESE: Brīvības iela 54, Rīga, LV 1050. Tālr. 201678, 433065. Fakss 347926.

Firma "MONALD - METALS"

realizē melno metālu velmējumus:

- vienādmalu lēņi 40-90
- U profila sijas 10-20
- sijas
- apaļtēraudu Ø 11-180
- plakantēraudu
- cinkoto profilu
- periodiskus profilus 12-22
- loksņu tēraudu
- velvēto stiepli Ø 6,5
- kvadrātēraudu 25,28
- caurumotas loksnes
- caurules elektrometinātas 20,25, 38, 50, 57, 89

Pērk metālprodukciju. Izziņas pa tālr. 263195

FIRMA PĒRK

tukšus skābekļa, argona, slāpekļa un ogļskābās gāzes balonus.

CENA:

- balonam, kam beidzies lietošanas derīguma termiņš Ls 5,-
- lietošanai derīgam balonam Ls 8,-
- ogļskābās gāzes baloniem attiecīgi Ls 3,- un Ls 5,-

Tālrinis: 325191 (darba laikā)

AUTO TRANSPORTS

AUTOMAŠĪNU PĀRVADĀJUMI NO RIETUMEIROPAS (ar autovadējiem, 8 vietas).

TIR Corner. Pieņem pasūtījumus.

Lietuva, Marijampole, Kļastučio 9/20, tālr. (370-43) 50965, (370-43) 54295, fakss (370-43) 56507.

SICOMEX **BRASILIA**

JUMS IR VĒLĒŠANĀS ATVĒRT KAFEJNICU?

ITĀLU IEKĀRTAS mazs enerģijas patēriņš augsts ražīgums

Firma LATINTERROS jums palīdzēs izvēlēties piemērotas iekārtas bistro, kafējnicai, bāram, restorānam

Rīga, Katlakalna iela 1-3. st. Tel. 1-7138074, 241728 Fakss 1-7139163

msf **Brīvības iela 84** tālr. 296767, 296878

Ekskursijas ar autobusu:

Francija-Parīze 4 dienas + Berlīne	Kalnu slēpošana: Bulgārija - Boroveca - 7-14 dienas - no 250 Ls
1 diena, viesnīca*** - 140 Ls	Slovākija - Tatru - 10 dienas - no 100 Ls
Austrija-Vīne - 5 dienas, viesnīca*** - 190 Ls	
Itālija-Roma, Vatikāns, Venēcija, Sanmarino, Budapešta - 10 dienas - 140 Ls.	Francija - Alpi - 7 dienas - no 380 Ls.

IZNOMĀ

Puspagraba telpas Ģertrūdes ielā 3, 250 m². Tālrinis 217674 (otrdienās, trešdienās, ceturtdienās no plkst. 13 līdz 18).

LATVIJAS GRĀMATVEDĪBAS UN DATORU KURSI

GRĀDA

Bilancējošu grāmatvežu sagatavošana
Strādājošu grāmatvežu pārkvalifikācija
Personālo datoru lietotāju sagatavošana
WINDOWS, Word for WINDOWS, EXCEL, Corel DRAW

Programmu izstrādāšana un pārdošana **213206**

KULTŪRA

Jaunrades fonds palīdz īstenot ieceres

Ar gleznotāju, Jaunrades fonda prezidenti Džemmu Skulmi sarunājas Zigfrīds Dziedulis

Jūsu vārds mākslā bija un ir svarīgs. Tomēr Latvijas sabiedrība agrāk jūs pazina arī kā rosiģu sabiedrisku darbinieci. Vai sabiedriskā dzīvē jūs vairs neinteresē nemaz?

Jā, patiešām — tagad daudzi cilvēki, kas mani pazīst, tīnina: «Kāpēc tu vairs nedarbojies politikā? Kāpēc neesi deputāte?» Tādās reizēs es atbildu: «Politika nav mana profesija. Es gribu gleznot.»

Es domāju, ka esmu daudz darījusi sabiedriskā laukā tad, kad citi to negribēja vai nevarēja. Savas iespējas es esmu izsmēlusi. Tagad politika jāstāda cilvēkam, kas ir precīzs un kurš ir apbruņots ar jaunām zināšanām. Man ir ārkārtīgi daudz nepadarīta māksla. Savulaik māksla man palīdzēja kļūt neatkarīgai. Tā palīdz man šādai būt arī tagad, un es nevelos no tās atteikties. Turklāt māksla ir arī mans vienīgais iztikas avots. Kaut gan pilnīgi aizgājuši no sabiedriskās dzīves es tomēr neesmu. Es darbojos Jaunrades fondā.

Kas ir Jaunrades fonds?

Jaunrades fonds ir sabiedriskā organizācija, kas ar mecenātu atbalstu palīdz īstenot nozīmīgus kultūras projektus. Un ne tikai kultūras. Fonda darbība ir ļoti plaša. Protams, tas, ko pašlaik spēj dot Jaunrades fonds, ir ļoti niecīga daļa no tā, kas pašlaik būtu vajadzīgs. Fonds — tā ir domubiedru kopa, kas, apzinoties šīs milzīgās vajadzības, cenšas līdzekļu kultūras fondam, Kultūras ministrijai un citām organizācijām kopt stipri panīkušo kultūras druvu. Mēs darām to pašu, ko katrs savā gimenē — palīdzam tam, kuram rociņa neatļauj īstenot ieceres.

Kāpēc jūs pati iesaistāties Jaunrades fonda darbā?

Darbojamās Jaunrades fondā, esmu tuvāk tām problēmām, kas mani nodarbinājušas vienmēr. Man šķiet, ka šādu problēmu sākas jau deviņdesmito gadu sākumā, kad kādā sanāksmē valdības namā Ivars Godmanis sacīja kultūras darbiniekiem, ka viņi savu ir paveikuši, un turpmāk dzīve kļūst pavisam

Jaunrades fonda prezidente Foto — Jānis Būls, Diena

citādā. Es atminos, ka toreiz viņa sacītais izraisīja mūsos lielu satraukumu. Kā tad tā? Un to mums saka valdība, kuru mēs paši esam ievēlājuši un kura pati nākusi no kultūras vides, no inteliģences!

Bet es esmu optimiste. Es ticu, ka kultūra izdzīvos. Un dzīvos. Tiesa, daudz kas ies mazumā, daudz kas ievērojami saruks. Bet izdzīvos. Jo kultūra latviešiem ir vienīgā vērtība, kas palīdz iziet pasaulē. Ar bekonu, kafijas dzirnaviņām vai mopediem mēs nevaram iziet nekur. Varbūt tikai atpakaļ uz Krieviju.

Jaunrades fonds pastāv apvienīgi. Ko šajā laikā fonda ir izdevies paveikt?

Visu aizgājušo gadu mēs esam atgādinājuši uzņēmējiem, bankiekiem un citiem bagātniekiem, ka arī viņiem jāpiedalās civilizācijas sabiedrības veidošanā Latvijā. Ir bīstami, ka šos procesus pārņem mūsu tautas mentalitāte: sveši spēki, kas dikē mums savus noteikumus. Daļēji tas jau notiek, un tāpēc kultūras cilvēkiem, inteliģencei vēl jo vairāk ir jāpūlas latviskas Latvijas labā. Pērn Jaunrades fonds ar mece-

esam atbalstījuši, ir Latvijas kultūrai nozīmīgi.

Kā jūs pati jūtaties, kad ejat pie bagāta uzņēmēja vai bankiera un lūdzat viņam naudu?

Es uztveru to mierīgi. Es nelīdzu sev. Fonds palīdz šim uzņēmējam ar padomu — izšķirties par kāda kultūras projekta atbalstīšanu. Uzņēmējs bieži ir tam jau nobriedis. Gandrīz visos gadījumos mēs esam atklājuši, ka sarunājami ar domubiedriem. Es domāju, ka pie nāks brīdis, kad uzņēmējs vai bankieris pats apjēgs, ka mecenātisms cel viņa firmas prestižu un ka tas viņam ir nepieciešams arī pašam grūtajā konkurences cīņā.

Pašlaik ekonomikā valda apšūmums. Vai tadā gadījumā mecenātisms var attīstīties?

Latvijas brīvvalsts laikā mecenātisms bija visai vāji attīstīts. Tikai trīsdesmito gadu nogalē Latvijā ievērojams uzņēmēju aristokrātija, kurai radās interese par latviešu mākslu. Tas sakrita ar to laiku, kad latviešu māksla pirmoreiz apliecināja sevi Eiropā. Tad arī latviešu uzņēmējs saprata, ka latviešu darbiem ir vērtība.

Kā būtu attīstījusies krievu tēlotājmāksla, ja tai nebūtu Ščukina un Morozova — divu lielu mākslas mecenātu? Tā noteikti būtu daudz nabadzīgāka. Diemžēl Latvijā pašlaik stāvoklis ir sarežģītāks. Latviešu rokās nav daudz ekonomisko viru. Uzņēmēju un tirgotāju pulkā pārsvarā ir cittautieši... Tāpēc pastāv brīdīšanas, ka mūsu dzīvesveidā var ienākt pavisam cits stils — vizuālojošais, bezgaumīgais, lētais. Latviešu dzīvesveids ir ļoti apdraudēts. Taču — kas zina, — varbūt arī starp cittautību uzņēmējiem, kas dzīvo Latvijā, piepēši var atrasties personības, kas gribētu saglabāt Latvijas seju un vaibstus. Pašlaik mēs viņus vēl maz pazīstam.

Jaunrades fonda ir dzimusi ideja izdot nedēļas laikrakstu inteliģencei. To atbalsta Latvijas Kultūras fonds, Zinātņu akadēmija un Rīgas latviešu biedri-

ba. Ko jūs par to domājat?

Avīze inteliģencei ir vajadzīga, it īpaši tagad, kad vairāki kultūras izdevumi tikko velk dzīvību vai pārstaļģi iznākt pavisam.

Gandrīz visos laikrakstos, kas tagad iznāk, jūt sensāciju piegaršu. Tas ir modē. Arī tam vajag lielu talantu, lai spētu šo modi uzturēt. Diemžēl mūsu žurnālistiem trūkst šo spēju, tāpēc iznākums ir pliekans. Inteliģencei vienmēr ir jābūt opozīcijā. Pēc tā mēra inteliģences vērtību. Un valdībai ir jāzūkla inteliģence. Tikai inteliģencei ir tā vērtīgā acs un asais prāts. Pašlaik mūsu valdība inteliģenci neuzklausa, kaut arī — kā jau sacīju — valdība pati ir nākusi no šīs vides. Valdība kļūst nevērtīga, pat ciniska pret inteliģences vajadzībām. Jo mēs neesam tik labi gērtbi. Mums nav prestiža auto. Mūsu mājas ir nodzīvotas. Labākajā gadījumā mums izrāda līdzjūtību...

Vai fonda kā mākslas un kultūras atbalstītājiem Latvijā ir nākotne?

Es domāju, ka tiem ir ļoti liela nākotne. Pasaulē tā jau sen ir iekārtota. Tāda veidā brīvie līdzekļi tiek nopuldināti kultūras un mākslas vajadzībām. Un mecenāti pat sacenšas savā starpā. Pagājušā gada septembrī es nodzīvoju Amerikā un apmeklēju slaveno Metropolitēna muzeju. Tobrīd tur bija izstādītas vairākas lielas mākslas darbu kolekcijas, kuras muzejam uzdāvinājuši mecenāti. Parasti jau tā arī notiek, ka kolekcijas agri vai vēlu nonāk muzejos. Tā tas ir arī citos mākslas laukos — literatūrā, mūzikā. Es domāju, ka fondi attīstīsies arī Latvijā. Tikai tiem jābūt ļoti neitrāliem. Fondiem jāstāv pāri visiem un visam, tie nedrīkst būt saistīti ar kaut kādiem politiskiem strāvojumiem un politiskām kaislībām.

Kas jādarā kultūras projektu autoriem, kuri gribētu sāņemt Jaunrades fonda atbalstu?

Šiem autoriem pieteikumi jāiesniedz Merķļa ielā 13, 108.istabā. Pabalsts piešķir reizi divos mēnešos pēc tam, kad pieteikumi izskatīti fonda valdē.

VALODA

Dzeltenās lappuses

Anastasija Elksne*

jeb

YELLOW PAGES (tas, kā redzams uz vāka, ir galvenais nosaukums) ir vairāk nekā 700 lappušu biezā parasta telefonu grāmata.

Par ko gan tai šāds gods, ka jāraksta avīzē? — jūs brīnīsities.

Teikšu uzreiz — nevis gods, bet negods daudzo kļūdu dēļ.

Šīs telefonu katalogs esot domāts galvenokārt ārzemniekiem — diplomātiem, tūristiem un biznesmeniem, tādēļ iespiesti trijās valodās: angļu, kas tajā ir dominējošā, latviešu un krievu. Taču diemžēl rodas iespaidi, ka telefonu grāmatas veidotāji isti neprot ne latviešu, ne angļu valodu.

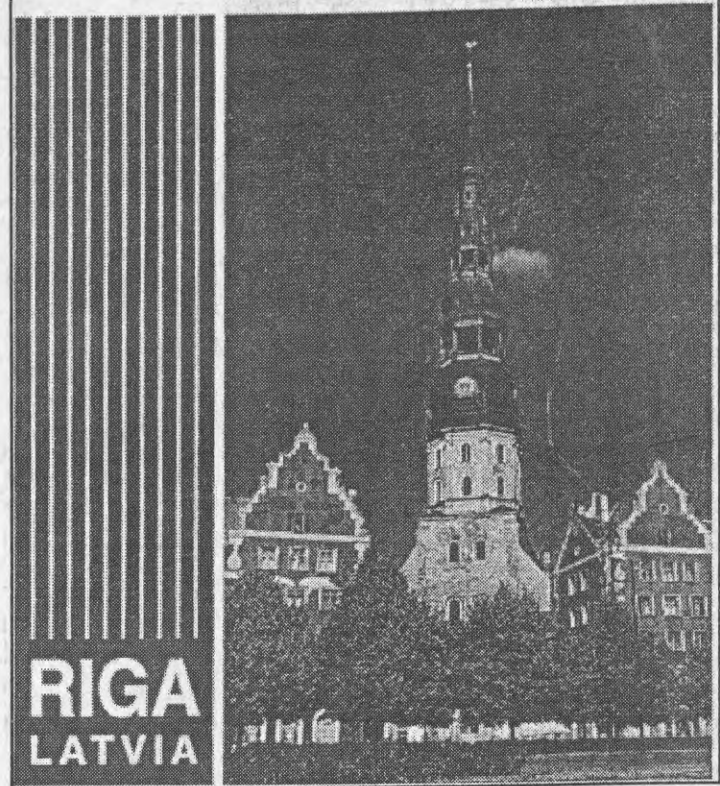
Lūk, nejausi uzšķiru 265.lappusi. Tajā divās vietās neizpratnē izlasu, ka Valkas rajonā ir Ergenes pagasts, Vioļciema pagasts, par tādā Planu, Karku un Varinu pagastu nemaz nerunājot (latviskā rakstībā pagastu nosaukumi nav doti). Aizkraukles rajona Skrīveru pagasta saimniecība Zaķis 232.lappusē angļiskā rakstībā ir divāmi pārtapusi par *Zaki...* 74.lappusē latviski izlasu, ka ir tāds *Sejas* vecmāšu feldšeru punkts (Rīgas rajonā kaut kur pie Murjāņiem)... 304.lappusē angļiski ir iespiests *Jaunbriveri*, Ltd., bet latviski — *Jaunbriveri* (Jūrmalā)... Šāda veida kļūdas katalogā *YELLOW PAGES* nav vienīgas.

378.lappusē atrodo nelielu nodaļu *AUDEKLA IZSTRĀDĀJUMI — DĀMU VELA...* Pēc izskaidrojuma *Latviešu literatūras valodas vārdnīcā*, audekls ir parastā mājas austs līnu vai kokvilnas audums. Vai tad no tāda mūsdienās šūj dāmu velu? Lai par to pārliecinātos, zvanu katalogā norādītajai firmai *Cielava*.

— Pasarg dies... Kāda vēl, kāds audekls? — brīnās telefona viņa galā... Tādas firmas šeit nav... Zvanu citai firmai — turpat katalogā minētajai *SIA Rosme*. Jā, viņi šūjot gan sieviešu velu, bet no sintētikas un atlasa, nevis audekla...

Vēl lielāks nesmukums atrodams 26.lappusē, kur mūsu Sacima angļiski aplam pārdevēta par SEJM, laikam jau tulkojot no krievu valodas. Tāpat 379.lappusē no krievu va-

YELLOW PAGES DZELTENĀS LAPPUSES

loda angļiski ir tulkots Rīgas domes nosaukums *RIGA MUNICIPAL DU-MA* un padomes nosaukums *SO-VIET*, ko jau pagājušajā gadā bija pamanījis Meierovica kungs. Bet kataloga galvenā redaktore Marina Perpere, reaģējot uz aizrādījumu, 1994.gada 11.novembrī *Dienā* taisnojas, ka «pašlaik Latvijā nav mūsdienu valodas vārdnīcu, tāpēc mēs izdevām vārdnīcu, kas paredzēta 1994. un 1995.gadam, ne būtu tik daudz kļūdu.»

cības klajā laistā *Latviešu — angļu vārdnīcā* (ap 31 000 vārdus), 1982.gadā *Avota* izdotā *Latviešu — angļu vārdnīcā* (ap 30 000 vārdus), *Latviešu — angļu un angļu — latviešu vārdnīcā* (ap 8000 vārdus katrā daļā), kas parādījās 1994.gadā...

Vēl gribas uzsvert, ka, uzņemoties atbildību sagatavot tik svarīgu izdevumu kā Latvijas iestāžu, uzņēmumu un dažādu privātsktūru telefonu grāmatu ārzemniekiem, tas veidotājiem laikam jau vajadzēja pakonsultēties ar latviešu valodas un angļu valodas speciālistiem. Tad varbūt katalogā *YELLOW PAGES*, kas paredzēts 1994. un 1995.gadam, nebūtu tik daudz kļūdu.

*A.Elksne — Valsts valodas centra galvenā speciāliste

GRĀMATA

Valsts valoda: ilūzijas un realitāte

Ina Druviete*

Anhelita Kamenska. *Valsts valoda Latvijā (panākumi, problēmas, perspektīvas)*. Latvijas Cilvēktiesību un etnisko studiju centrs. Rīga, 1994, 62.lpp.

Latvijas Cilvēktiesību un etnisko studiju centra speciālistes Anhelitas Kamenskās grāmata izdota istajā laikā. Ir aizritējuši pieci gadi kopš Valodu likuma pieņemšanas. Pašlaik pieņemts Pilsonības likums, un valodas zināšanas kļūst par vienu no galvenajiem kritērijiem pilsonības iegūšanā. Ir beidzies pārejas periods, un jāveido valodas politikas pamati turpmākajiem gadiem desmitiem.

Kā uzsver autore, šā pārskata mērķis ir izsekot latviešu valodas kā valsts valodas atjaunošanas procesam pēc Valodu likuma pieņemšanas 1989.gadā. Dažās lappusēs ieskicēta valodas situācijas pārmaiņas kopš 1940.gada, jo pašreizējā valodas politika Latvijā galvenokārt ir vērstā uz rusifikācijas seku likvidēšanu. Lai atjaunotu latviešu valodas zaudētās sociolingvistiskās funkcijas, tiek pārkārtota gan likumdošana, gan izglītības sistēma. Šis ir pagaidām vienīgais izdevums, kurā šajā laikā, koncentrējot veidā varam atsaukt atmiņā valodas problēmas aktualizēšanās hronoloģiju, gūt pārskatu par valsts institūcijām, kas darbojas ar Valodu likuma īstenošanu. Īpaši analizēta valsts valodas atestācija un valsts valodas inspekcijas darbs. Nozīmīga ir nodaļa, kurā analizēta valsts valodas ieviešanas pasākumi saistībā ar Pilsonības likumu. Daudzreiz skaidri, fakti un tabulas prasmīgi saistīti ar teorētisku problēmu analīzi un uzmanīgam lasītājam sniedz gan informāciju, gan vielu pārdomām.

Pārskata veidošanā izmantotas gan Valsts valodas centra, gan ministriju, gan atsevišķu personu sniegtas ziņas, autores novērojumi, kā arī presē publicētie materiāli. Tāpēc šis darbs ir ļoti informatīvs un interesants arī fakts, ka pašlaik, kad atklājas iespējas saņemt ārvalstu finansālo palīdzību valodas likuma realizācijai, par valodas politiku sākas interesēties iestādes un cilvēki, kas līdz šim darbojušies gluži atšķirīgās jomās. Nepieciešams zināšanas sociolingvistikā jau vēl tie varētu apgūt, bet grūti labojama nelaieme būtu paralelu struktūru darbība valo-

das politikā. Ir jābūt skaidrai valodas politikas koncepcijai atbilstoši Latvijas iekšpolitikas vadlīnijām un vienai valsts institūcijai, kas koordinē visus valodas politikas aspektus (juridisko nodrošinājumu, valsts valodas, kā arī citu valodu mācīšanu gan bērniem, gan pieaugušajiem, zināšanu pārbaudi, valodas inspekcijas darbu, valodas zinātnisku izpēti, normu kodifikāciju u.c.). Pašreizējais Valsts valodas centrs pilnībā spētu veikt šo funkciju, ja tam tiktu sniegta nepieciešamā morālā un materiālā atbalsts.

Anhelitas Kamenskās grāmata ir diezgan neēlīga. Tā neatstāj mums nekādas ilūzijas, ka latviešu valodas grūtēji lai ir pagājuši. Grāmata ir izņemums valodai vēlotu materiālu vidū tās objektivitātes dēļ. Droši vien dažiem lasītājiem pirmā reakcija būs neizpratne: kā gan var meklēt nepilnības Valodu likumā un citos normatīvajos aktos, kā var atzīt, ka valodas politikā pēc neatkarības atgūšanas bijušas arī kļūdas un ka arī viņu stādības nav bez pamata. Pat profesionāļiem ir grūti pieņemt domu, ka realitāte ir tāda, kāda tā ir. Tomēr primitīva valodas kolektīvu konfrontācija ir vieglāka, bet tuvdzīgākais ceļš. Arī valodas politika ir iespēju māksla, kur nepieciešama ne vien karsta sirds, bet arī vēss prāts. Nu redzam, ka nepietiek ar Latvijas Republikas starptautisku atzīšanu, Valodu likuma pieņemšanu un pat relatīvi ievērojamu latviešu valodas prasmes pieaugumu citu tautību iedzīvotāju vidū. Autore secinājumi

un ieteikumi latviešu valodas reālā statusa nodrošināšanā šādā situācijā ir vērā ņemami, jo tiem pamatā ir ne tikai loģiska Latvijas valodas situācijas analīze, bet arī plašas zināšanas par valodas politiku citās valstīs. Divus aksiomātiskus atzinumus gribētos uzsvert īpaši: 1) nepieciešama skaidri formulēta valsts politika un programma cittautiešu integrācijai un 2) izšķiroša nozīme būs nevis skaidriem vārdiem, bet naudi. Diemžēl pastāv apgrīzta proporcionalitāte starp valodas runātāju skaitu un līdzekļiem, kas nepieciešami šīs saglabāšanai. Tāpēc atkal varam sev uzdot tradicionālo jautājumu par prioritātēm, paturot prātā nodrozt frāzi — tagad var nekad.

Grāmata likumsakarīgi iekļaujas Nila Muiznieka vadītā Latvijas cilvēktiesību un etnisko studiju centra aktivitātēs (apkārtraksti, lekciju cikli, konferences u.tml.), kam raksturīga relatīvi bezkaislīga situācijas uztvere un spēja uzklaust rakstīti atšķirīgus viedokļus. Centrs ir arī uzņēmies lielu un riskantu atbildību informēt par Latvija notiekošajiem procesiem pasaules sabiedrību, sadarbojoties ar starptautisku organizāciju pārstāvēniecībām un publicējot materiālus arī svešvalodās. Arī Anhelitas Kamenskās pētījums tiek izdots gan angļu, gan krievu valodā. Šis tālā būs darbs, kas savā ziņā veidos Latvijas tēlu.

*I.Druviete — Dr.phil., Latvijas valodas institūta Sociolingvistikas nodaļas vadītāja

Literatūra un Māksla aicina

Visi, kas reiz strādājuši laikrakstā *Literatūra un Māksla*, visi, kas bijuši *LM* autori un sevi par tādēm vēl uzskata, visi, kas darbojušies *LM* redakcijā, un visi uzticīgi *LM* lasītāji un līdzjutēji būs laipni gaidīti izstādē

Neaizmirstītes mīļotāji.

Laikrakstam *Literatūra un Māksla* — 50

(fotogrāfijas, dokumenti, relikvijas).

Ceturtdien, 19.janvārī, plkst.16 Latvijas Fotogrāfijas muzejā Mārstāju ielā 8 (ieeja no Alksnāju ielas).

Sarkņojuma turpinājums plkst.18 Žurnālistu (Reitera) namā Mārstāju ielā 2.

LM īstāstu konkursa noslēgums (*c/s Turība* atbalsts).

Būs koncerts, priekšnesumi.

Paredzētas atceres, apceres un nākotnes vīzijas. Darbosies kafējnīca.

Jūsu *Literatūra un Māksla*

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI

No š.g. 20.janvāra talsatiksmes autobusu maršrutā VALMIERA—STRAUPE—RĪGA TIEK ATKLĀTI JAUNI REISI.

Autobusi kursēs pēc šāda saraksta:

Reisi Pieturas	1	2	3	4	5	6
Valmiera a/s	5:00	9:55	8:10	14:20	15:40	21:30
Rubene	5:16	9:36	8:28	14:01	15:58	21:13
Podzēni	5:19	9:33	8:31	13:58	16:01	21:10
Bauzēzers	5:23	9:29	8:35	13:54	16:05	21:06
Kūdruma p.	5:31	9:20	8:44	13:45	16:14	20:58
Stalbe	5:37	9:13	8:51	13:38	16:21	20:52
Pļācis	5:40	9:09	8:55	13:34	16:25	20:49
Straupe	5:44	9:05	8:59	13:30	16:29	20:45
Brasla	5:51	8:57	9:07	13:22	16:37	20:38
Inciems	5:57	8:51	9:13	13:16	16:43	20:32
Eikazi	6:03	8:44	9:20	13:09	16:50	20:26
Zutņi	6:05	8:42	9:22	13:07	16:52	20:24
Grasis	6:07	8:40	9:25	13:05	16:55	20:22
Pagana	6:14	8:32	9:32	12:57	17:02	20:15
Krimūda	6:17	8:29	9:35	12:54	17:05	20:12
Murjānu sp.	6:19	8:26	9:38	12:51	17:08	20:10
Inčukains	6:23	8:22	9:42	12:47	17:12	20:06
Vangazi	6:31	8:13	9:51	12:38	17:21	19:58
Garkaine	6:42	8:00	10:04	12:25	17:34	19:47
Baložu k.n.	6:55	7:47	10:17	12:12	17:47	19:34
Rīga a/s	7:15	7:25	10:40	11:50	18:10	19:15

1, 2, 3, 4 — kursē tikai darbīdīnās un sestdienās.
5, 6 — kursē tikai piektdienās, svētdienās un pēdējās svētku dienās.

LOGOPĒDE novērs runas un rakstīšanas traucējumus.

Tāl. 572787.

PANEVĒŽAS VALSTS STIKLA RŪPNĪCA

sākusi ražot

stikla pudeles ar uzskrūvējamiem vāciņiem alkoholiskajiem dzērieniem.

Tīlpums 0,5 l un 1,0 l.

Pudeles ražotas ar importa iekārtām. Kvalitāti pārbauda elektroniskās ierices.

Lietuva, tāl. 8-01254-67973.

DZĪVOKĻU UN OFISU REMONTS, PROJEKTI UN DIZAINS. ALTA GĀLDNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI.

Tāl.: (0132) 714-52-15, 714-10-35, fakss: (013) 714-03-80

AUTOTRANSPORTA UN AUTOCEĻNĀ PAKALPOJUMI. CELTNECĪBAS MATERIĀLU PĀRDOŠANA

Firmā vajadzīga sekretāre, ar labām latviešu, krievu, angļu un/vai vācu valodas zināšanām, jēmagām darbu ar datoru, pieredzi lietvedībā. Tāl.: 334739, 333267 darbīdīnās.

Reklāmas aģentūrai vajadzīgs reklāmas menedžeris pastāvīgam darbam. Pieteikumus un CV sūtīt filmu studijai Balti Smērļa ielā 3, Rīga, LV 1006. Tāl. 520840, 520724.

NOZIEDZĪBA

Advokātam jāprot labi rakstīt

No 3.lpp.

C.B. & McD ir vienīgā amerikāņu firma, kurai ir birojs Latvijā. Darba meklēšana Amerikā ir citāda nekā šeit, tāpat kā uzņemšana skolās. Parasti tas notiek neklātienē, saņemot rakstiski ar firmu, kurā cer dabūt darbu. Es uzrakstīju vēstuli un pastāstīju par sevi, saviem mērķiem un sapņiem piedāvājumu sadarbības. Pēc skolas beigšanas un pēc advokātūras eksāmena nolikšanas pāris mēnešus strādāju Sanfrancisko birojā.

Tātad cilvēkam, kurš grib iekārtoties labā darbā, jāprot pašam sevi rekomendēt?

Jā, jo tas ir tīrums. Amerikā ir apmēram 150 juridisko skolu. Studenti, vēl mācoties, vasarā strādā un dibina kontaktus ar potenciālajiem darba devējiem. Uz skolu brauc firmu pārstāvjus intervēt studentus, lai izvēlētos no tiem piemērotākos. Lai varētu dabūt darbu, ir jābēdina laba skola un laba skolā jābūt labām atzīmēm.

Jums nebija vēlēšanās iekārtoties darbā Amerikā?

Nē, man gribējās braukt atpakaļ, jo ilgi biju prom no mājām. Arī palīdzības programmā bija paredzēts, ka vismaz divus gadus pēc izglītības iegūšanas jāstrādā savā valstī. Šeit ir interesantāk, jo te viss mainās un veidojas.

Vai arī vieglāk?

Nē, grūtāk. Mēs strādājām pie lieliem projektiem, darbojāmies ar investīcijām — ar vienu klientu režimē jāstrādā mēnešiem. Kopā ar Pasaules banku gatavojām ieteikumus izmaiņām Latvijas likumdošanā, piemēram, par uzņēmējdarbības stimulēšanu. Amerikā vairāk grūtību ir karjeras sākumā, kad jāveic nogurdinošs, monotons darbs. Neesot amerikāņiem, advokātiem Amerikā ir grūti strādāt, jo ar izglītību vien nepietiek — jābūt amerikāņu mentalitātei.

Vai braucāt uz Ameriku skolas tēpēc, ka gribējāt tāsist

karjeru?

Man nav svarīgs amats, es gribu strādāt nopietnu profesionālu darbu.

Vecāki režimē nevēlās, ka viņu bērni dodas tālu prom no mājām. Kā bija jūsu ģimene?

Vecāki mani atbalstīja. Latviešu ģimenēs gan tā mēdz būt, ka negrib laist bērnus prom no mājām, un tāpēc mēs stipri vien zaudējam. Tā varbūt ir vienīgā iespēja, kā kļūt par attīstītu valsti īsā laikā, ja vairāk brauksim pasaulē un centisimies iegūt labu izglītību. Arvalstu stipendijas jau nebūs mūžīgi — līdzko palīdzības programma tiks izpildīta, par visu jāmaksā būs pašiem. Es zinu dažus, kas paši ir rakstījuši vēstules uz Amerikas skolām, tikusi tur uzņemti un pēc mācību rezultātiem pat nopelnījuši stipendiju. Daudzas no skolām ir ļoti bagātas un spēj daļēji apmaksāt mācību izdevumus, bet tas ir jānodēla — tāpat vien ārzemju studentu stipendiju arī Amerikā nemaksās.

Vai esat veiksmīnīks?

Loterijas izpratnē nē. Taču esmu strādājis un tā gājis uz savu mērķi.

Vai vidusskolā un universitātē cūģi mācījāties?

Jā, tomēr tas bija savādāk nekā Amerikā, jo te varēja mācīties un arī apstāties. Mācoties Latvijas augstskolās, var aiziet uz lekcijām un vienkārši klausīties, ko stāsta pasniedzējs. Turpretim Amerikas skolā studentam jau pirms lekcijas jāzina, kas rakstīts grāmatās, lai varētu materiālu iedziļināties. Katru dienu ir jālasa vismaz simt lapušu.

Ja Latvijā esat mācījies labā skolā, vai tā jau ir garantija, ka varēsiet mācīties arī ārzemēs?

Var jau diskutēt par to, vai skola ir laba tāpēc, ka tajā mācās ļoti skolēni, vai arī skolēni ir ļoti tāpēc, ka mācās labā skolā. Es uzskatu, ka ir iespējams jebkurā, pat vismazākajā lauku skolā, iegūt labu izglītību, jo galvenais ir atkarīgs tikai no pašā.

Jūs esat iemīlējusies, ja...

✓ metat ārā kokvilnas apakšveļu un sākat kolekcionēt skaistu mežģīņu veļu.

✓ izgrīzāt no avīzēm tos rakstus, kas varētu viņu interesēt.

✓ biežāk sakāt «mēs», nevis «es».

✓ ar maigumu skatāties bildes, kurās attēloti suņuki, kaķēni un citi zvēriņu mazuli.

✓ aizrautīgi klausāties pa radio dziesmas par mīlestību.

✓ metat ārā visas skolas laika mīlestības vēstulītes.

✓ bez nekādām diētām esat zaudējusi trīs kilogramus.

✓ sākat interesēties par hokeju, futbolu un makšķerēšanu, lai varētu ar viņu par to runāt.

✓ skujat kājas katru dienu.

✓ jums ļoti gribas dzirdēt no viņa māsām, cik jūs esat apbrīnojama un satricēsa.

✓ saucat viņu visādos milvārdiņos.

✓ priecāties par elektrourbi, ko viņš jums uzdāvināja dzimšanas dienā.

✓ redzot uz ielas vīrieti, kas kaut nedaudz līdzinās viņam, jūs mulstat.

✓ lai iepriecinātu mīloto, izmantojot viņa mātes receptes.

✓ secināt, ka gultā viņš ir vislabākais.

✓ spējat ar interesi klausīties, kā jau kuro reizi viņš pārstāsta *Terminatora* saturu.

✓ sajūtat vēlēšanās likties ar viņu gultā jau tad, kad viņš uz jums paskatās.

✓ aizrautīgi smeļaties par viņa stāstītajām anekdotēm, lai gan dzirdat tās jau trešo reizi.

✓ esat paņēmusi vienu viņa kreklus, lai justu viņa smaržu arī tad, kad mīļotā vīriša nav jums līdzās.

✓ jums nav žel savas mīļākās

Pierādīt sev un citiem — es to varu

Aiva Kalve

Estdien, 21.janvārī, pulksten 12 Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijas Vieglatlētikas hallē (Brīvības 333) notiks tradicionālā **ģimeņu sporta svētki**. Tiek aicinātas piedalīties tās ģimenes un cilvēki, kuriem ir kustību traucējumi. Šajā pasākumā katrs varēs atrast savām spējām un spēkiem piemērotu sporta veidu, kur apliecināt savu varēšanu. **Jūs to varat!** Tuvāki un precīzā informācija pa tālruni 520100.

Esam pieraduši uz vārgāko cilvēku skatīties ar līdzjūtību un žēlumu. Ja viņam nokrit grāmata, tad steigšanās palīgā. Taču ģimeņu sporta svētkos, kuros tiek aicināti piedalīties cilvēki ar kustību traucējumiem, vienkārti nav laika kādu lutināt un žēlot. Jo ir jāsporto, ir jāvēl punkti, ir jāsaņem. Netiek jau piešķirtas pirmās un otrās vietas.

Tas. Taču tie, kuri piedalās šajos sporta svētkos vairākus gadus pēc kārtas, paši sev pierāda, ka ar katru gadu rezultāti ir labāki. Ikdienas treniņiem un vingrošanai ir jūtami panākumi. Ja kādam nav tik vingras kājas un jāpārveidojas ratīnos, sacensībās viņam būs atrasta piemērota sportošana — vai bumbiņas mešana vai auklas tīšana. Ja neiznāks, tad nekas, var atkal atkārtot, tur samēklēt citu sporta veidu, kur veiksmes labāk. Tie, kuriem kājas ir spēcīgas, spēles futbolu, leks un skrīes. Galvenais ir nebaudīties un nekastrēties. Ģimeņu sporta svētkos nav līdzjūtību, jo jāpiedalās visiem. Ja viens no bērniem ir vārgāks, tad brāļi, māsas un vecāki skrīen, lec un sporto. Ja tētis ir invalīds, tad visa ģimene viņam palīdz. Bīkli un kautrīgi malā te neviens nēlaus stāvēt!♦

Prinča Čārlza mīļākā — vissliktāk ģērbtā sieviete

Prinča Čārlza mīļākā Kamilla Parkere Boulza, par kuru šajās dienās runā, ka viņa nodomājusi šķīrties no vīra, guvusi ievēribu arī citā ziņā — viņa ir pirmajā vietā modes vērtētāja Blekveļa gadskārtējā vissliktāk ģērbto sieviešu sarakstā.

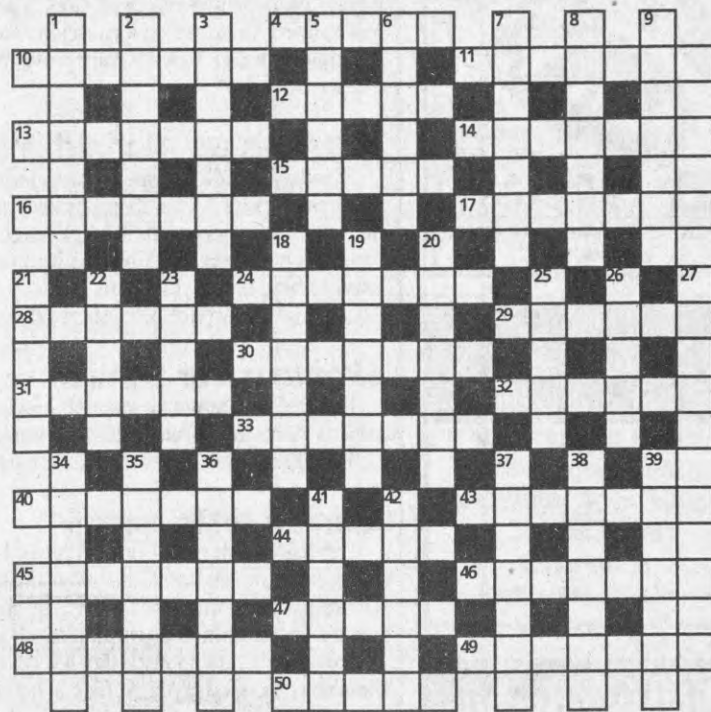
«Viņa paskatījās spoguļi, un tas saplīsa.» — tā viņas izskatu komentē saraksta veidotājs. Vissliktāk ģērbto sieviešu pirmajā desmitā ietilpst arī aktrises Demija Mūra, Hitera Loklira, Rozanna, Holija Hantera un dziedātāja Madonna.

Toties par vislabāk ģērbtajām sievietēm nosauktas Sofija Lorēna, Šarona Stouna, princese Margarēta, princese Dīana, Aivana Trampa un Barbara Streizande.♦

AFP

Krustvārdu mikla

Jānis Binders

Horizontāli. 4.Šķautnes. 10.Ziemas transporta līdzeklis. 11.Masas vīrs. 12.Vārda sakne ar piedēkliem un priedēkliem. 13.Skumbrija. 14.Līpīga ādas slimība. 15.No valdošās baznīcas atšķēlies reliģisks grupējums. 16.Egoistisks. 17.Vairāku lielvāstu nolīgums un bloku nosaukums. 24.Cēlonis. 28.Ģimenes. 29.Celtņu apakšdaļa. 30.Latviešu rakstnieks (1923), sadarbojies ar A.Imermani. 31.Priekšsmets dažādu vielu ievietošanai. 32.Tēlotājmākslas darbs. 33.Blīvs audums ar ieaustiem ornamentiem. 40.No lielāka feodāla atkarīgs sīkaks feodāls. 43.Abravizs plaknes asmeņu asināšanai. 44.Departamenta centrs Bolīvijā. 45.Brīvs, neaizņemts. 46.Palama. 47.Piedūris, siens sāniski ar dūri vai elkonī. 48.Atzinība, atzinings novērtējums. 49.Masas mērvienība vecajā krievu mērvienību sistēmā. 50.Vācu gleznotājs, grafiķis (1891—1969).

Vertikāli. 1.Pagaidu celtnes. 2.Vieta cilvēka ķermenī leņķus krūšokaula starp ribu lokiem. 3.Bistama. 5.Brīlis. 6.Neapstrādāta aramzeme. 7.Paragavju naudas vienība. 8.Arstniecības zāļu zīrnitis. 9.Igauņu dzejnieks (1899—1945) 18.Vieņošāns noslēgt laulību. 19.Nelieli

buru kuģi Vidusjūrā. 20.Slīpīks. 21.Latgaliešu pilskalns Jekabpils rajonā. 22.Blīvas, cieta zemes pikas. 23.Slovaku gleznotājs (1888—1971). 25.Deju vakars. 26.Buru kuģa kurss atšķirsmē pret vēja virzienu. 27.Novecojis siens vai salmu

guļamvietas nosaukums. 34.Morāli pagrimusi sievietē. 35.Universs. 36.Metalurģiskā uzņēmuma daļa. 37.Vaļēta (stepēta) jaka. 38.Pietvikt. 39.Kaimiņvalsts galvaspilsēta. 41.Satrdējuši koka gabali. 42.Taukains.

Superpāris

Nesen Londonā notika pasaules bagātākā burvju mākslinieka Devida Koperfilda izrādes, uz kurām jau iepriekš bija pārdots vairāk nekā simtiūkstošs biļešu. Gandrīz katrā izrādē pirmajā rindā sēdēja Koperfilda saderinātā, supermodele Klauīdija Sifere, dežģīgi aplaudēdama, kad nepārspējamas burvju mākslinieces, līdzīgi filmu supermieniem un vampīriem, lidoja pāri milzīgajam skatītāju pulim.

Deivids Koperfilds spēj pavēlēt izgaist visam, izņemot paša naudu. Viņa gada ienākumi sasniedzot 20 miljonus dolāru, un gadā viņš sniedz vairāk nekā 500 izrādes.

Koperfilds spēj iziet cauri Lie-

lajam Ķīnas mūrim, radīt ilūziju, ka Ņujorkas Brīvības statuja ir izgaisusi.

Viņa izrāžu nagla ir lidojums pāri skatītāju zālei, un šajā brīdī viņa atgādina mūsdienu Piteru Penu.

«Es mācījos lidot apmēram septiņus gadus,» Koperfilds reportieriem skatītāju zālei, un šajā brīdī viņa atgādina mūsdienu Piteru Penu. «Es mācījos lidot apmēram septiņus gadus,» Koperfilds reportieriem skatītāju zālei, un šajā brīdī viņa atgādina mūsdienu Piteru Penu.

No ārzemju preses izmaksķerējis Z.Lešinskis

Vakardienas krustvārdu miklas atminējums

O	R	A	N	Z	A	S	B	S	U	S	E	T	
N	L	U	I	Z	I	D	A	V	E				
D	Z	I	D	R	A	S	D	K	V	I	T	S	
A	A	L	T	E	M	E	T	T	T				
T	O	N	N	A	Z	A	E	A	B	A	K	S	
R	S	L	I	P	R	A	O	O					
A	L	E	K	S	I	S	I	S	I	G	N	A	L
O	A	N		Z	N	T							
A	R	K	T	I	K	A	S	A	M	A	K	S	
D	L	I	G	L	A	A	T	U					
V	I	L	I	S	O	K	O	D	E	K	S	I	
O	T	I	V	I	N	D	A	E	K	S	I		
L	A	T	I	L	I	E	K	O	Z	E			
G	T	R	I	J	A	S	R	P	J				
A	U	S	M	A	A	T	R	A	U	S	L	A	

Daugavpils aicina uz skolēnu olimpiādi

Daugavpils pedagogiskā universitāte Latgales novadā izsludina 9. un 12.klašu skolēnu atklāto olimpiādi bioloģijā, ģeogrāfijā un ķīmijā. Olimpiāde katrā mācību priekšmetā notiks trijās kārtās. **Pirma kārtā:** līdz 25.martam skolēni iesniedz (atsūta) žūrijas komisijas priekšsēdētājam docentei Zinaīdai Sonderei individuālo darbu par sava novada izpēti. Adrese: Vienības ielā 13, DPU (415.auditorijā), Daugavpili, LV 5400, tālr.25036. Pēc darbu novērtēšanas žūrijas komisija labāko individuālo darbu autorus uzaicinās uz otro kārtu. **Otrajā kārtā, kas notiks 19.aprīlī** DPU, skolēni savus individuālos darbus publiski aizstāvēs. **Trešajā kārtā, 20.aprīlī, skolēni izpildīs rakstu darbu.** Olimpiādes uzvarētājus gaida balvas!

Ar olimpiādes nolikumu var iepazīties skolu valdēs vai pie attiecīgo mācību priekšmetu skolotāju metodisko apvienību vadītājiem.

Žūrijas komisijas vārdā — **E.Vaivode**

Pieķritam pensijas vecuma palielināšanai

Latvijas Pensionāru federācijas vadība neiebilst pret pensijas vecuma palielināšanu, vienlaikus ievērojot šādas nosacījumus:

1. Pensijas vecuma palielināšanas nosacījumi tiek ietverti topošajā pensijas likuma paketē, kuras veidošana un pieņemšana ir jāpaātrina.
2. Likumā jāparedz, ka strādātājs arī turpmāk, ja viņš to vēlas, var pensionēties, līdzšinējo pensijas vecumu sasniedzot un nesasniedzot to pensijas pieaugumu, kuru viņam dotu darba turpinājums.
3. Jāpasākā starpība starp sieviešu un vīriešu pensijas vecumu.
4. Strādājošiem pensionāriem jāmaksā vismaz daļa pensijas.
5. Pensijas vecums nav jāpalielina veselībai kaitīgos darbos nodarbinātajiem cilvēkiem.
6. Saeimai un valdībai jāveic papildu pasākumi, lai varētu radīt jaunas darbavietas tiem pirmspensijas vecuma cilvēkiem, kuri ražošana sašaurināšanas dēļ palikuši bezdarbnieki.
7. Pensijas vecuma palielināšana jāveic pakāpeniski, ar to saistītās problēmas plaši apspriežot presē, kā arī radio un televīzijās raidījumos.

Latvijas Pensionāru federācijas priekšsēdētājs profesors Jānis Porietis

... Ilgi lūkojos žilbinoši smejošā kungā,

kas ikvienam raugās preti no laikraksta *Diena* 1994.gada 28.decembra numura 2.lappuses, un nekādi nevaru saprast, kāpēc viņš grib man atņemt tiesības oficiāli saukties par latvieti un būt pierakstītam savā pastāvīgajā dzīvesvietā. Bet Latvijas Cilvēktiesību un etnisko studiju centra direktors Nīls Muiznieks savas idejas izklāsta *Dienā* sāk tieši ar jautājumu: «Vai nav pienācis laiks likvidēt tautības ierakstu pasē un pieraksta sistēmu?» tālāk dairunīgi un tendenciozi komentēdams un skaidrodams attiecīgo praksi citās valstīs. Jāteic, ka ne visai tālā pagātnē, kad mūs vēl citīgi veidoja par vienotās padomju tautas pārstāvjiem, līdzīgas jautājumus gadījās dzirdēt no toreiz jau brīkšošās padomju impērijas pārstāvjiem.

Nevaru arī saprast, kāpēc Cilvēktiesību un etnisko studiju centra direktors grib mani vienādot ar kādreizējās Austrumu impērijas bijušajiem un Rietumu pašreizējiem standartiem, nepavisam nerēķinoties ar manu un, iespējams, arī ar citu tautību iedzīvotāju personisko viedokli. Vai tas neizskatās pēc diskriminācijas pret mani no šī centra puses?

Turklāt vēl tālāk savā rakstā autors ciniski jautā: «Galu galā, kāda gan Latvijas valstij daļa gar manu un tavu tautību? Bet, Muiznieka kungs, es atļaujos Jums aizdrīst, ka nekad neesmu Jūs pilnvarojis to jautāt un apsaubīt manā vārdā! Un kas gan tā būtu par valsti, kurai nav nekādas daļas gar savu pavalstnieku tautību?

A.Elksne Rīgā

Saulkrastos vienlaikus var ārstēties un mācīties

Rehabilitācijas slimnīca *Saulkrasti* uzņem izmeklēšanai un ārstēšanai pacientus (bērnus un pieaugušos) ar dažāda rakstura gremošanas orgānu traucējumiem. Skolēniem ir iespēja turpināt mācības galvenajos priekšmetos abās valodās.

Pacientiem ar palielinātu vai pazeminātu svaru tiek piedāvāts komplekss atveseļošanas kurss (izmantojot diētisko produktu *Herbalife*). Dienas maksa Ls 3,50.

Interesēties un pieteikties pa tālr. 955198, 955173. Adrese: Ainažu ielā 74, Saulkrastos.

Galvenā ārste **Z.Stabiņa**

KONKURSS

AutoDienas konkurss

AutoDienas un firmas *Asmers* konkurss strauji tuvojas noslēgumam! Atlicis tikai tāds nieks — atbildēt uz pēdējās kārtas jautājumiem, un tad tiks «vilkti kopā gali» un paziņots verdikts — kuri *Dienas* lasītāji tiks pie jaukajām *Asmers* dāvatajām balvām.

Taču, pirms keramies pie trešās kārtas jautājumiem, ar prieku paziņojam **pirmo divu kārtu pareizas atbildes**. Vismazākais V6 dzinējs pasaulē rūc nevis *Mazda MX-3* (kā domā lielākā daļa rakstītāju), bet gan *Mitsubishi Colt* iekšpusē. Šis visai unikālais modelis tiek izlaists tikai Japānas tirgum, tāpēc Eiropas mazākā «sešnieka» gods kritis *MX-3*. Lūk, daži *Colt* dzinēja dati: tilpums

— 1,61, (1597 cm³), jauda 103kW (140 ZS)/7000 min⁻¹, griezes moments 147 Nm/4500 min⁻¹. *Mazda MX-3*: 1,8 1 (1845 cm³), 133 ZS; *VW Golf VR6*: 2,8 1 (2792 cm³), 174 ZS. Ja kādam rodas nepamatotas šaubas par šo faktu, tas var ielūkoties 1994.gada autokatalogā *Auto Revue* un pārliecināties par visu pats.

Visaugstākā litra jauda ir *Bugatti EB 110* dzinējam.

1985.gadā *Good Year* kļuva par vienīgo riepu piegādātāju *Formula-1* sacensībām, un katram *F-1* posmam šī firma piegādā 1500 riepas.

Savu pirmo pasaules čempiona titulu, startējot *Williams* komandā, izcīnījuši Neals Džounss, Keke Rosbergs un Naidžels Mensels.

Konkursa 3.kārtas jautājumi:

Kuram no minētajiem koncerniem pieder dizaina studija *Ghia*?

- 1) Volkswagen;
- 2) Ford;
- 3) Nissan.

Kurā valstī tiek ražoti automobiļi *Proton*?

- 4) Dienvidkorejā;
- 5) Austrālijā;
- 6) Malaizijā.

Cik maksā viena *Champion* aizdedzes svece *Williams-Reynault* sacīkšu automobilim, ar kuru Naidžels Mensels ieguva pirmo vietu *F-1* Adelaidas posmā?

- 7) 30 dolāru;
- 8) 500 dolāru;
- 9) tāsa cena nav nosakāma.

Ziema beidzot ir tā kārtīgi sākusies, tāpēc nebūtu lieki iegādāties savam auto *Good Year* ziemas riepas ar vai bez radzēm, varbūt arī kādu *Champion* sveci, lai aukstā ziemas ritā nebūtu jānolādā visa pasaule, jo «tas verķis atkal nepielec». Visu to un vēl daudz ko citu joprojām varat iegādāties firmas *Asmers* — *Good Year* un *Champion* oficiālā pārstāvja — veiklā Daugavgrīvas ielā 74/76. Izsmēlojuši informāciju pirms tam varēsiet saņemt pa tālruni 460104.

Un vēl — *AutoDienas* veidotāji novēl laimīgu jauno gadu saviem lasītājiem un svinīgi apsolā, ka arī Cūkas gadā *Diena* turpinās.

pinās iepazīstināt lasītājus ar visdažādākajiem autopasaules faktiem un notikumiem.♦

IMUJA REKLĀMA/SLUDINĀJUMI

Snaige Firma realizē rūpnīcas "SNAIGE" ledusskapjus, saldētavas un vertikālās vitrīnas, kā arī GRAM horizontālās vitrīnas.

Slēdam līgumus ar veikaliem un citiem mazumtirgotājiem. Iespējama konsignācija. Vairumtirpniecēm un pa stāvīgajiem klientiem atlaide līdz 18%. Nodrošinām piegādi visā Latvijā. Tālrunis 263028, 8-231-20443.

Allimpex International is looking for Sales Representative:

Must be knowledge:

- in Food Production,
- of the Baltic Market,
- English and Computer.

Age: 25—35.

For more info, contact, Mr. Joris De Proft before January the 25, phone: 994340.

Līdz pieteikties **sekretāri-referenti**.

Tālr. 614381 (no plkst. 9 līdz 11).

Firma *Gal*

REKLĀMA

GUMIJAS ZIMOGI
FIRMA L.G.V.
VEIDLAPAS, VIZITKARTES
287540
285560
RĪGA, BLAUMAŅA ielā 38/40,
3. stāvā, 39.k.

Firmas "Junaik"
klientu ievēribai:
vilnas un pusvilnas
audumi, kurus firma
realizē no 4. noliktavas
Buļļu ielā 74,
ir nocenoti
(10% līdz 20%)

Piedāvā darbu
ķīmisk-
tehnologam
cietes sirupa ražošanai
uzņēmumā
Lyckebys-Aloja.
Tālr. 327253.

PĀRDODAM
benzīnu
Ai-95, A-76,
dīzeļdegvielu.
Tel. 8-29-343228.

PIEDĀVĀJAM
veikala telpas
pilsētas
centrā.
Tālr. 273290.

Dažādi

H. Užāns un A. Čakule spēlē deju mūziku. Užāns spēlē balalaiku, Čakule sit tamburinu un dejo. Ļoti aizraujoši un savdabīgi. Izbraucam uz jebkuru pasaules malu. Arī uz Gvatemalu. Tālr. 368663.

Indivīduālā apmācība darbam ar IBM kompjuteriem. Konsultācijas, palīdzība, programmas nodrošinājums. Tālr. 459438.

Arstiem un medicīnas darbiniekiem – konsultācijas kompjuteriskā sistēmā *FITO*. Tālr. 201449.

Neslomosiet, ja negulēsiet uz ūdens āderēm. Nosaku ūdens āderu vietas. Tālr. 370434.

Rikstnieks uzrāda ūdens āderu virzienu un platumu dzīvokļos un ārpus tiem, Rīgā un tuvākajā apkārtnē, izņemot āderu shēmu. Sargāiet veselību un neguliet uz ūdens āderēm! Tālr. 345088.

Jūsu rīcībā mikroautobuss *Latvija* ar šoferi. Tālr. 937517, 936110.

Kravas pārvadājumi ar automašīnu *Moskvīč* 2715 *kabluks*. Tālr. 217675 (vakaros).

Līgumdarbinieku aģentūra – daudzveidīgas peļņas iespējas! Zvaniet, jūsu budžets papildināsies! Tālr. 379007.

Svētkos Jūs vēlaties justies brīnīgā? Jums vajadzīgs jauns tērps? Pieņemam pasūtījumus greznu vakarkleitu, kostīmu un citu apģērbu šūšanai. Ir *Burdas* modes žurnāli. Pieņemam Kuldiņas ielā. Tālr. 400018.

Šūju sievietēm ar auguma defektiem, liela izmēra valkātājiem un visām pārējām. Varu palīdzēt modeļa izvēlē. Pieņemam pasūtījumus Pārdaugavā, Kuldiņas ielā, *Agenskalna* priekš rajonā. Tālr. 400018.

Siltums un mājīgums. Tas ir ļoti vienkārši. Piezvaniet pa tālr. 466650, un jūsu logi tiks noblīvēti ar kvalitatīvu ziedru blīvēm. Tās kalpo vairākus gadus un netraucē vēdināšanu. Veic arī mazgāšanu.

Pērk lres tiesības 1 istabas dzīvoklim ar visām ērtībām. Tālr. 227016 (vakaros).

Vecrīga pieklidis rudi svitrots kakš. Tālr. 221133.

Piecīnīnīki eksaminē paukotājus

Tallinā Pasaules kausa izcīņas posmā paukošanā ar špagu piedalījās arī vairāki piecīnīnīki. Igaunis Imre Tīdemans izcīnīja 14.vietu un bija labāks par savas valsts profesionālajiem špagistiem. Startēja arī mūsu Vjačeslavs Duhanovs un ierindojās 91.vietā. Citi Latvijas paukotāji izcīnīja šādas vietas: 47. Valērijs Karpacovs, 70. Andrejs Pavlovs, 85. Raimonds Vasaraudzis. ♦

Helmanis un Rudnickis finālā

Zviedrijā notiek šīs valsts boksa federācijas 75.gadadienai veltīts starptautiskais turnīrs. Divi Latvijas bokseri jau iekļuvuši finālā. Ervins Helmanis (svara kategorijā līdz 81 kg) pa ceļam uz to pieveica Francijas un Krievijas bokserus, bet Romāns Rudnickis (līdz 54 kg) – itāli. Pārējiem Latvijas bokseriem Pāvelam Doroginam (57 kg), Romānam Kuklinam (91 kg) un Eduardam Narbutam (75 kg) turnīrs jau beidzies. ♦

Skonto uzvar Somijā

Gatavojoties jaunajai sezonai, Latvijas čempioni *Skonto* futbolisti Somijā sacentās ar šīs valsts virslīgas komandām. *FinPa* viņi uzvarēja ar 2:0 (1:0), bet *HIK* zaudēja ar 0:2 (0:1). Vārtus guva Astaļevs un Babičevs. ♦

Jaunieši cīnās spraigi

Latvijas kausa izcīņā hokeja pirmdienas astotdaļfinālā spēlē, kurā tikās divas jauniešu komandas – *NIK's-juniors* un gažu jaunākie *BHS* – uzvarētājs pēc trim trešdaļām vēl nebija noskaidrots un pirmo reizi šajā turnīrā nācās aizvadīt pagarinājumu. Tajā veiksmīgāki izrādījās Vladimira Bistrava audzēkņi – rezultāts 4:3 (3:0, 0:2, 0:1, 1:0). Vakara savā starpā tikās abas *Essamikas*, bet šodien atsākas Latvijas virslīgas čempionāts. ♦

Goda vārti spēļu beigās

Diena jau ir informējusi par diviem iespaidīgiem *Pārdaugavas* hokejistu zaudējumiem SHL čempionātā. Interesanti, ka abās spēlēs vienīgos vārtus rīdzinieki guva pēdējās minūtēs. Pret *CSKA* atzīmējās Filatovs (59:38), bet pret *Itij* – Kozlovss (54:52). Pēdējās sešās sacensībās *Pārdaugava* guvusi tikai piecus vārtus.

Rietumu zonas turnīra tabula pēc pirmdienas spēlēm:					
1. <i>Krija soveto</i>	20	6	8	135–50	46
2. <i>Torpedo</i>	21	2	11	97–65	44
3. <i>Dinamo</i>	20	4	10	112–67	44
4. <i>Kristall</i>	11	3	20	64–98	25
5. <i>Pārdaugava</i>	10	4	20	61–106	24
6. <i>Sokol</i>	8	6	20	70–99	22
7. <i>Tivali</i>	8	5	21	70–100	21

Iļze Ābola sāk sezonu

Pirmo reizi šajā sezonā *FIS* ranga sacensībās startējusi Latvijas kalnu slēpotāja Iļze Ābola. Zviedrijas miestā Duvelā milzu slalomā viņa ierindojās 54.vietā un ieguva pirmos vērtīgos *FIS* punktus. Sacensībās piedalījās arī Ivars Čiaguns. Rezultāti esot bijuši blīvi un, kaut arī vieta nav bijusi laba, *FIS* punkti šoreiz bijuši visai augsti. ♦

Kuzmins joprojām ir precīzs

Latvijas komandu kausa izcīņā šausanā ar pneimatiskajiem ieročiem augstvērtīgāko rezultātu sasniegda 1988.gada olimpiskais čempions Aļfons Kuzmins. Šausanā ar pistoli (60 šāvieniem) pirmajā dienā viņš sasniegda 581 un otrajā – 582 punktus. Komandu sacensībās šausanā ar pistoli uzvarēja Dobeles kungi un Tukuma dāmas, šautenes vingrinājumā visvairāk punktu savāca Talsu dāmas un Republikas šaušanas sporta kluba kungi, bet šausanā pa kustīgajiem mērķiem atkal pie uzvaras tika tukumnieki. ♦

Turkus Turcijā uzvarēt nav iespējams

Arturs Vaiders

Stambula, 17.janvāris. Eiropas klubu kausa izcīņā basketbolā, *Fenerbahce* (Stambula, Turcija) – *SWH-Brocēni* 89:80

Latvijas kluba cerības uz otro vietu grupā un spēlētāņu pusfinālā vēl bija visai reālas. Tās nebija zaudējusi arī turki, kaut gan viņu situācija bija krietni sarežģītāka. Šī spēle viņiem bija pēdējā robeža. Zaudējums pilnībā pārsvitrotu pat teorētiskās cerības. Arī *SWH-Brocēni* basketbolistiem ļoti bija vajadzīga uzvara. Tās veicināšanai Rīgā pat tika veidota kārtējā atbalsta grupa. Turciski orientētie biznesmeņi acimredzot galīgi neinteresējās par basketbolu, bet basketbola līdzjutējus acimredzot bija kārtīgi paputrinājuši Ziemassvētku vecīti, vācot dāvanas savam maisam. Nepieciešamo 120 «galvu» vietā pieteicās tikai 20, un basketbolisti pret daudzgalvaino turnīru pūli devās cīnīties vieni. Tāpat pārsvars vēl liels neka skaitāmpantīnā par krievu turku karu...

Diemžēl apstiprinājās jau iepriekš zināmais, ka turkus viņu laukumā uzvarēt ir gandrīz neiespējami. Zaudējums, lai arī mazāks kā alāz, tomēr ir zaudējums un *SWH-Brocēni* cerības uz otro vietu krietni samazināja.

Vloclavēkas šaurajā zālītē vietējais klubs *WTK Nobiles* uzņēma mūsējo sīvākos konkurentus par otro vietu – Itālijas *Benetton*. Visiem *Brocēni* faniem par nozēlu, ar balkkrieviem pastiprinātē poļi zaudēja ar 85:100.

Līdz ar to Latvijas labākā kluba izredzes uz pusfinālu pietuvinājās nullei. Vēl gan ir atlikušas trīs spēles, bet maz ticams, ka *Benetton* viņus...

Hokejs

19.gadsimā Eds Džovanovskis, ko pagājušā gada jūnijā NHL drafta ar pirmo numuru izvēlējās Floridas *Panthers*, šosezon izto profesionālā hokejā turnīrā nevarēs izbaudīt. *Pantera* vadība nolēmusi, ka Džovanovska izausmei vairāk noderēs viņa klātbūtne Vindzoras *Spitfires* kluba sastāvā. Šī komanda spēlē Kanādas nacionālajā čempionātā, un Eds katrā spēlē uz laukuma pavada 40 minūtes. Šādam lēmumam piekritis gan pats Džovanovskis, gan viņa tēvs.

Kārlis Muiznieku bieži uzmanīja pat divi *Fenerbahce* vīri. Foto – Vilnis Kozlovskis, *Vakara Ziņas*

sās zaudēs...

Turnīra tabulu mums vēl nezina spēle <i>Taugres</i> – <i>Hapoel</i> (tā šķās vēl un grības prognozēt spēļu uzvaru) izmainīt nevar:			
<i>Taugres</i>	6–0	+56	
<i>Benetton</i>	5–2	+57	
<i>SWH-Brocēni</i>	3–4	+8	
<i>Fenerbahce</i>	3–4	+20	
<i>Nobiles</i>	2–5	–60	
<i>Hapoel</i>	1–5	–31	

Teniss

Austrālijas atklātā čempionāta dienā noritēja daudz interesantāka nekā pirmā. Pēc zaudējumiem pirmās kārtas mačos nācās izstāties pieciem izstāties spēlētājiem. K.U.Štēbs (Vācija) – G.Ivanisevičs (4) 6:1, 7:6, 6:3. A.Gaudenijs (Itālija) – M.Rosē (12) 6:7, 6:4, 6:3, 6:4. M.Verdele-Vitneijere (ASV) – G.Sabatini (5) 6:4, 6:4. N.Meļvedeva (Ukraina) – Magdalēna Malejeva (9) 4:6, 7:5, 6:3. I.Spirica (Rumānija) – Ž.Ļāra (16) 6:0, 7:5.

Viena no ievērtības cienīgākajām personām čempionātā ir 17 gadus ve-

čā Madagaskaras tenisiste Dēlija Randriantē, kas pasaules rangā ir 235.vietā. Viņa ir pirmā savas valsts pārstāve, kas pēc kvalifikācijas barjeras pārvēršanas iekļuvusi *Grand Slam* turnīra pamatsacensībās. Turklāt jau pirmajā kārtā viņa sagādāja istu sensāciju, ar 6:3, 7:6 pārspējot pasaules junioru eksčempioni argentīnieti Florensiu Labā (41.vieta pasaules rangā).

Visvairāk spēlētāju Austrālijas tenisa čempionātā pārstāv ASV (24), Vācija (14), Francija (11) un Zviedriju (9).

NOVADOS

Jēkabpili pieaug ģimeņu skaits, kam atņem vecāku tiesības

Māra Grinberga

Jēkabpils, 17.janv. Jēkabpils rajonā arvien pieaug to gadījumu skaits, kad ar tiesas lēmumu vecākiem tiek atņemtas tiesības audzināt savus bērnus. *Kā Dienai* pastāstīja rajona skolu valdes bērnu tiesību aizsardzības inspektore Veneranda Šaballo, šā gada janvārī iesniegtas jau 22 prasības par vecāku varas atņemšanu saskaņā ar Civiltiesuma 200.pantu. «Šis skaits ir daudz lielāks nekā iepriekšējos gados, piemēram, 1994.gada 12 mēnešos vecāku tiesības atņemtas 26 gadījumos, 1991.gada vecāku tiesības zaudējuši 6 vecāki uz 14 bērniem, bet 1992.gadā – 9 vecāki uz 17 bērniem,» teica inspektore.

Viņa informēja, ka vecāku varu visbiežāk atņem rajona iedzīvotājiem, kas ar bērnu audzināšanu nenodarbojas alkoholisma un amorālā dzīvesveida dēļ. Šo tā saukto nelabvēlīgo ģimeņu skaitu dažu gadu laikā krietni palielinājis. Nav retums arī sieviešu alkoholisms, kura rezultātā bērni nonāk vai nu bāreņu namā *Līkumi*, vai tiek atdoti audzināšanā vecvecākiem. Pērn 62 māmājam atņemti bērnu pabalsti un tiek izsniegti personām, kas viņu bērnus audzina.

Veneranda Šaballo sacīja, ka bērni uz bāreņu namu vai Bērnu internātskolu tiek nogādāti kopā ar brāļiem un māsām. Tā, piemēram, šomēnes tiesa lems par vecāku tiesību atņemšanu Jevdokijai Rannijai, kurai ir 7 bērni, un viņu tēvs nu jau otro reizi izcieš sodu ieslodzījumā.

Bez apgādniekiem palikušas arī Kuzmīču dzimtas atvases no Aknītes, jo tēvs pirms trim gadiem aizbraucis dzīvot uz Vitebsku, bet māte par viņiem neliekas ne zināt. Divi no šiem bērniem nonāks Bērnu internātskolā, divi – bāreņu namā.

Vecāku varas atņemšanas process ilgst apmēram mēnesi. Tajā laikā bērni parasti uzturas rajona sociālās aprūpes centra patversmē, kur uzņem arī bez pajumtes palikušos un kļūstos nepilngadīgos bērnus.

Kā teica A.Šaballo, viens no skumjākajiem momentiem, nošķirt nepilngadīgos no nelabvēlīgā ģimeņiem, bijis tas, ka bērni līdz skolas vecumam tika ievietoti bāreņu namā, bet vecākie – skolās. Tagad brāļiem un māsām nav jāšķiras, jo ar rajona padomes lēmumu bāreņu nams *Līkumi* drīkst uzņemt bērnus līdz 18 gadu vecumam, un zināmas viņu gūst tuvumā esošajā Sēlpils pamatskolā. ♦

Pensijas vecuma paaugstināšana satrauc arī valmieriešus

Gaida Liepiņa

Valmiera, 13.janv. Valdības iesauktajam pensijas vecuma paaugstināšanu Valmieras pusē ir radījis bažas un satraukumu. Aptaujātē daudzo sociālo grupu vadības pārstāvji pauda sāpīgnai par smago finansiālo situāciju valsts budžetā, ko rada plaša pensionāru slāņa materiālā atbalstīšana. Taču visi vienprātīgi atzina, ka pensijas vecumu sievietēm nedrīkst pildzināt pensijas vecumam viršiem, ņemot vērā arī grūtus un veselībai kaitīgos darba apstākļus pūsgadsmītu ilgā padomjības laikā.

«Nosakot pensijas vecumu saskaņā ar valdības iecerēm dažu profesiju darbiniekiem arī izglītības sistēmā obligāti būtu jānodrošina iespēja saņemt izdienas pensiju. Piemēram, ķīmijas skolotājiem, kas strādā kaitīgos darba apstākļos, kā arī fiziskās kultūras pedagogiem, ņemot vērā viņu nodarbošanās spe-

cifiku. Nespēju arī iztēloties 65 gadus vecu būrnodarza audzinātāju vai metodiķi, patiesībā jau sirmmāmiņu, draiskojamo ar mazuliem,» sarunā ar *Dienai* teica Latvijas izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības rajona līdere Ieva Stūge. Nodarbinātības valsts dienesta Valmieras nodaļas galvenā speciāliste Silvija Jurēvica uzskata, ka iedarbīgāks pasākums valsts finansiālā stāvokļa uzlabošanā būtu vietējās ražošanas attīstība. «Cilvēki uzstājīgi prasa iespēju strādāt, bet patlaban tiem, kam pāri 40 gadiem, atstāt nodarbošanos ir gandrīz neregā, it īpaši sievietēm. No 2077 bezdarbniekiem rajonā 1060 ir sievietes, taču piedāvājumu strādāt viņām nav. Gadījumā strādājošo skaitu atkal samazināja tādi lielie uzņēmumi kā stikla šķiedras rūpnīca, a/s *Vidzemes piens*, skaitlōšanas centrs, 9.celņu remonts un būvniecības pārvalde un gaļas kombināts. Cilvēki ir izmisumā, domājot par to, kā iz-

dzīvot līdz pensijas vecumam,» secināja S.Jurēvica.

«Valstiskā skatījumā pensijas vecums ir jāpaaugstina. Taču pensijas vecums sievietēm no 65 gadiem, manuprāt, nav pieņemams, jo kopumā sabiedrības veselības stāvoklis ir kritisks. Tāpēc noteikti ir jāparedz iespējas saņemt kaut vai mazāku materiālo atbalstu jau no pašreizējā pensionēšanas vecuma,» uzskata rajona centrālās slimnīcas galvenā ārsta vietniece Zaiga Vitola.

Pret pensijas vecuma paaugstināšanu iebilst arī Valmieras pensionāru padome. Tās priekšsēdētājs Georgs Lakučs intervijā *Dienai* šķīrties par mazuāku bērnu skaitu ģimeņē, lai varētu saglabāt savu darba vietu. Turklāt paredzams, ka pašreizējā ekonomiskajā situācijā bezdarbnieku skaits pieaugs. ♦

Lielbritānijas padome palīdz izglītēt lauku skolotājus

Lielbritānijas padomes Baltijas centra konsultante Kārena Giblina jau otro reizi šajā mācību gadā apmeklēja Limbažu 1.vidusskolu un vadija angļu valodas nodarbības skolotājiem. Angļu valodas mācīšana ir viens no galvenajiem Lielbritānijas padomes uzdevumiem pasaulē. Pēdējos trīs gados tā darbojas arī Latvijā un izveidojusi angļu valodas skolotāju informācijas centru. Pārāk LP palīdz ap 600 Latvijas skolotājiem papildināt angļu valodas zināšanas un uzlabot tās pasniegšanas metodes. Foto – Jānis Bite

Pastariši apspēlēja čempionus

Nacionālā basketbola asociācija, 16.janv. (AP) *Timberwolves* – *Rockets* 94:75. *Raiders* 24, *Lakers* 15, *Vests* 11 (11 atl.b., 6 piesp.). Olaidžuvons 22. Si mača iznākumu droši var uzskatīt par sensāciju. Kaut arī simt punktu robežu *vilkiem* neizdevās sasniegt jau 18.reizi pēdējos 19 mačos, šoreiz uzdevumu augstums bija viņu aizsardzība. Otrajā puslaikā *Timberwolves* NBA čempioniem atļāva gūt tikai 28 punktus, bet *Hakimu* Olaidžuvonu, kas divās pēdējās spēlēs bija guvis vairāk nekā 40 punktu, izdevās noturēt uz pusi mazākas summas.

Bullets – *Bulls* 109:101. Činijs 23, *Hovards* 22, *Armstrongs* 26, *Pipins* 21. Vašingtonai pirmā uzvara kopš

23.decembra panākuma pār *Clippers* – kopš tā laika *Bullets* pamatinājis zaudēt astoņus mačus pēc kārtas.

Warriors – *Nuggets* 77:73. T.Hārdavejs 21; Rodžerss 20. Goldensteita beidzot pārtrauca astoņu zaudējumu sēriju.

Jūtai 13.uzvara izbraukumā pēc kārtas, un viņu janvāra bilance uzlabota līdz 7–1.

Lakers – *Clippers* 96:88. Van Elksels 24, Džonss 23, Šebaloss 18 (13 atl.b.); Vots 18.

Hawks – *Heat* 99:95. Bleiloks 20, Ilo 19, Ovenss 22 (13 atl.b.), Raiss 21.

Knicks – *Nets* 107:90. Jūings 32 (15 atl.b.), Hāpers 15; Kolmens 22 (12 atl.b.); K.Andersons 16.

Pistons – *76ers* 116:110. Dumars 35, Edisons 18, Hjustons 18 (4 trisp.m.); Baross 26 (12 piesp.). ♦

Eiropas valstu futbola čempionātos

Itālija. 16.kārta: *Cremone* – *Brescia* 0:0, *Florentina* – *Parma* 1:1, *Genoa* *Padova* 2:1, *Inter* – *Sampdoria* 2:0, *Juventus* – *AS Roma* 3:0, *Laio* – *Foggia* 7:1, *Napoli* – *Cagliari* 1:1, *Ragusa* – *Torino* 1:0, *Bari* – *AC Milan* 3:5, *Juventus* 36, *Parma* 32, *Lazio* 25, *Florentina* 27, *AS Roma* 27, *AC Milan* 25, *Sampdoria* 24, *Bari* 22.

Spānija. 17.kārta: *Deportivo* – *Real* (Madride) 0:0, *Celta Vigo* – *Betis* 0:2, *Barcelona* – *Logrones* 3:0, *Real* (Valjadolidā) – *Albacete* 1:1, *Real* (Oviedo) – *Athletic* 1:1, *Real* (Sesjedada) – *Sporting* 2:2, *Tenerife* – *Racing* 3:0, *Valencia* – *Espanol* 0:0, *Athletic* – *Compostella* 1:1, *Sevilla* – *Real* (Saragosa) 2:1, *Real* (Madride) 26, *Deportivo* 23, *Real* (Saragosa) 23, *Barcelona* 22, *Betis* 20, *Sevilla* 20, *Athletic* 20, *Espanol* 19.

Portugāle. 17.kārta: *Tirsenses* – *FC Porto* 0:2, *Braga* – *Benfica* 0:2, *Benlenses* – *Maritimo* 1:0, *Amadora* – *Farense* 2:1, *Sporting* – *Guimaraes* 2:0, *Boavista* – *Chaves* 1:4, *Salgueiros* – *Gil Vicente* 1:1, *Beira Mar* – *Leiria* 2:2, *Uniao* – *Setubal* 3:0.

Sporting 30, *FC Porto* 30, *Benfica* 26, *Guimaraes* 20, *Tirsenses* 20, *Maritimo* 19, *Boavista* 18, *Leiria* 18.

Nīderlandē. 17.kārta: *RKC Waalwijk* – *Ajax* 1:1, *Maasricht* – *Go Ahead Eagles* 1:1, *Breda* – *Willem II* 1:1, *Tilburg* 0:0, *Feyenoord* – *Dordrecht* 5:4, *FC Groningen* – *Heerenveen* 0:0, *FC Utrecht* – *Nijmegen* 2:2, *FC Volendam* – *Sparta* 1:0.

Ajās 27, Roda 26, *FC Twente* 23, *PSV Eindhoven* 21, *Feyenoord* 21, *Vitesse* 20, *Heerenveen* 19, *Willem II* 18, *Tilburg* 18.

Beļģijā. 17.kārta: *Lierse* – *Lommel* 0:0, *FC Mechelen* – *Charleroi* 1:3, *FC Bruges* – *RWDM* 3:1, *Beveren* – *AA Ghent* 4:0, *Anderslecht* – *Cercle* 1:1, *Sint Truiden* – *RFC Liege* 1:0, *FC Antwerp*

– *Standard* 0:1, *Seraing* – *Ostend* 2:2, *Aalst* – *Ekeren* 0:3.

Anglijā. 24.kārta: *Arsenal* – *Everton* 1:1, *Aston Villa* – *QPR* 2:1, *Blackburn* – *Nottm Forest* 3:0, *Chelsea* – *Sheff Wed* 1:1, *Crystal Palace* – *Leicester* 2:0, *Leeds* – *Southampton* 0:0

BIZNESS

Tiekas valūtas dileri

Pēteris Matulis

Lai apspriestu Latvijas valūtas dileru problēmas un dilinga operāciju lomu Latvijas valūtas tirgū, 17.janvārī pēc firmas IFT Network Riga, INC iniciatīvas firmas dilinga operāciju zālē pulcējās Latvijas banku un finanšu firmu dilinga speciālisti.

Latvijas dileri (brokeri) nodarbojas ar ārvalstu valūtu kotēšanu vienu pret otru, ārvalstu valūtu kotēšanu pret latu un to konvertēšanu. *Parēx bankas* darbinieks Aleksandrs Rušimins tikšanās laikā teica, ka ar miksto valūtu konvertāciju Latvijas bankas vēl nodarbošies gadus divus trīs, tālāk strādās tikai ar cietās valūtas konvertāciju.

Kā izteicās Vācijas — Latvijas bankas vecākais valūtas dileris Normunds Veseris, dileroperāciju attīstību Latvijas tirgū kavē zemā lāta likviditāte. Tā ir apmēram 500 000 ASV dolāru dienā. Tikš-

nās laikā tika atzīmēts, ka daļai Latvijas dileru trūkst nepieciešamās izglītības un pieredzes, strādājot ar ārvalstu valūtu kotēšanu un pirkšanu. Kā viens no šīs problēmas risinājumiem varētu būt profesionālas Latvijas dileru apvienības radīšana, kas turpmāk nodarbotos ar nepieciešamo apmācību programmu nodrošināšanu un citu jautājumu risināšanu. Tikšanās laikā tika uzsvērts, ka Austrumu klienti izrādā pastāvīgu interesi par Latvijas latu. Savukārt no Rietumu puses tās intereses nav. Rietumos netie nacionālās valūtas stabilitāte. Iespējams šī attieksme mainīsies, ja Latvijā kredītišķmes sasniegs 12% robežu dienā.

Tikšanās laikā tika atzīmēts, ka Latvijas tirgus ir ar augstu riska un zemu banku savstarpējās uzticēšanās līmeni. Dažbried vieglāk iegūt uzticību Rietumos nekā atrast stabilu partneri Latvijā. ◆

ASV palīdzēs Meksikai

Vašingtona. ASV valdība turpinā strādāt pie projekta, saskaņā ar kuru Meksika tiek glābta no finanšu krīzes. Tomēr tas rada neskaidrības investoriem, kas šādu valdi-

Vācijā budžeta deficīts mazāks, nekā paredzēts. Bonna. Vācijas finanšu ministrs Teo Vaigels piektdien paziņoja, ka 1994.gadā Vācijas federālā budžeta

Baltkrievijā jauna tranzitnodeva

Minska. No 15.janvāra Baltkrievijā tiks iekasēta tranzitnodeva no autobusiem un kravas mašīnām. Autobusiem nodevas apjoms ir

25—90 dolāri atkarībā no vietu skaita. Savukārt kravas automašīnām nodevas apjoms ir 100—150 dolāri. ◆

Electrolux — reklāmas lideris Igaunijas presē

Tallina. Saskaņā ar firmas *Baltic Media Facts* veiktajiem pētījumiem pagājušajā gadā Igaunijas televīzijas kanālos visvairāk reklamēta košļājama gumija. Otra visvairāk reklamēta prece ir šokolāde, tad mazgāšanas pulve-

ris, saldumi un mājdzīvnieku barība. Galvenie televīzijas reklāmas deļveji ir *Masterfoods, Procter & Gamble, Wrigley's, Dandy* un *Unilever*, bet presē — *Electrolux, Philips, Valio* un *Eesti tubakas*. ◆

Ķīnā pieprasījums pēc peidžieriem

Pekina. Ķīnas strauja ekonomikas pieauguma rezultātā eksplozīvi pieaudzis pieprasījums pēc peidžieriem. Kā paziņojusi *Motoro-*

la pāršāvēniecība, kas Ķīnā pārdod ap 65% peidžieru, kopumā Ķīnā 1995.gadā tiks pārdoti ap 5 miljoni šo sakaru līdzekļu. ◆

Rumānijas firma Rovico SA eksportēs vīnu uz Latviju

Bukareste. (BNS) Rumānijas vīna ražošanas valsts firma *Rovico SA* šogad eksportēs uz Latviju miljonu pudeļu vīna, lai atjaunotu nojēta tirgu bijušās Padomju Savienības teritorijā, paziņoja firmas ģenerālmenežeris Jons Matejs. Firma ir saņēmusi Tirdzniecības ministrijas licenci viena miliona pudeļu eksportam, bet darījumam vēl nepieciešama Latvijas puses piekrišana.

Rovico ir viena no lielākajām baltvīna ražotājām Rumānijā. 1994.gadā sabiedrība saražoja 4,5 miljonus pu-

Kazahstānā ogļraču streiks

Almata. Kazahstānā sācies ogļraču streiks, kurā piedalās vairāk nekā 100 000 strādnieku. Tie protestē pret algu izmaksas aizkavēšanos vairāk

nekā par 4 mēnešiem. Eksperti uzskata, ka minētās notikums var nopietni ietekmēt Kazahstānas ekonomiku, kas balstīta uz minerālu ieguvī. ◆

LATVIJAS BANKA

Valūta	Ls	1 FIM (Somijas marka)	0,115
1 ATS (Austrijas šilīngs)	0,0505	1 FRF (Francois franki)	0,1028
1 AUD (Austrālijas dolārs)	0,414	1 GBP (Anglijas mārcina)	0,852
1 BEF (Belģijas franki)	0,0173	100 ITL (100 Itālijas liras)	0,0339
1 CAD (Kanādas dolārs)	0,386	100 JPY (100 Japānas jenas)	0,552
1 CHF (Šveices franki)	0,423	1 KGS (Kirgizstānas soms)	0,0507
1 DEM (Vācijas marka)	0,356	1 LTL (Lietuvas litas)	0,136
1 DKK (Dānijas krona)	0,0902	1 NLG (Holandes guldenis)	0,317
1 ECU (Eiropas norēķinu vienība)	0,673	1 NOK (Norvēģijas krona)	0,0813
1 EEK (Igaunijas krona)	0,0444	1 SDR (SVF norēķinu vienība)	0,7997
100 ESP (100 Spānijas pesetas)	0,408	1 SEK (Zviedrijas krona)	0,0730
		1 USD (ASV dolārs)	0,545

Latvijas Banka 1995.gada 18.janvārī pērk un pārdod šādas valūtas bezskaidrā naudā komercbankām un to nodalām pēc šādiem kursiem latos:

Valūta	pērk	pārdod
1 DEM	0,3520 Ls	0,3591 Ls
10 FRF	1,0179	1,0385

Latvijas Banka 1995.gada 20.janvārī pārdod komercbankām un to nodalām skaidras naudas ASV dolārus pēc kursa USD = 0,5615

Latvijas Banka 1995.gada 18.janvārī pērk un pārdod ierobežotu daudzumu valsts parādzinju ar šādiem likme:

Parād- zinju termiņš	Emisijas Nr.	Parādzinju dēšanas datums	Pirkšanas gada diskonta likme	Pārdošanas gada diskonta likme
1 mēn.	137	20.1.95.	21,5%	19,0%
	138	27.1.95.	21,5%	19,5%
	139	03.2.95.	21,5%	19,5%
	140	10.2.95.	21,5%	19,5%
3 mēn.	205	20.1.95.	24,0%	22,5%
	206	27.1.95.	24,5%	23,0%
	207	3.2.95.	24,5%	23,0%
	208	10.2.95.	24,5%	23,0%
	209	17.2.95.	24,5%	23,0%
	210	24.2.95.	24,5%	23,0%
	211	3.3.95.	24,5%	23,0%
	212	10.3.95.	24,5%	23,0%
	213	17.3.95.	24,5%	23,0%
	214	24.3.95.	24,5%	23,0%
	215	31.3.95.	24,5%	23,0%
	216	7.4.95.	24,5%	23,0%
	217	13.4.95.	24,5%	23,0%

Parādzinju cena tiek aprēķināta atkarībā no dienu skaita līdz dēšanas termiņam.

Latvijas Bankas prezidents E.Repše

SERTIFIKĀTI

Pārskats par darījumiem privatizācijas sertifikātu tirgū 1995.gada 17.janvārī

Darījumu apjoms Realizētais piedāvājums	Sertif. izm.	Biržs, izsolis Ls	Neorganizēti tāji tirgi	Valsti
1600,0	85292,7	86892,7		
6720,0	327179,9	333899,9		
12,5%				
4.40000	5.50000	5.50000		
4.10000	2.50000	2.50000		
4.40000				
4.20000	3.83597	3.84267		
44,9	-6,5	-6,3		
10 dienas**	4,07			

* Vidējās cenas izmaiņas pret iepriekšējās dienas vidējo cenu

** Vidējā cena pēdējās 10 dienās

Privatizācijas un sertifikācijas informatīvā nodrošinājuma centrs

RĪGAI

JŪRMALAI

Īssavienojums Unibankā

Uldis Rudaks

Rīga, 17.janv. Otrdien pulksten 14.40 ugunsdzēsības dienestā saņemts paziņojums, ka izcēlies ugunsgrēks Latvijas Universitātes bankas telpās Vecrīgā. Notikuma vieta ieradās vairākas ugunsdzēsēju automašīnas, kas garāmgājēju radīja iespaidu, ka banka ir ugunsbriesmās. Tomēr no īssavienojuma

radies ugunsgrēks aptvēra vien desmit kvadrātmetrus piekaramo griestu bankas ēkas ceturtaļā stāvā, kur notiek remontdarbi, un pārdesmit minūšu laikā ugunsdzēsējiem uguni jau bija izdevies savaldīt. *Unibankas* preses sekretāre Dace Čevere mierināja sensāciju alkstošos žurnālistus, ka ugunsgrēks bankas darbībai ne mazākajā mērā neesot kaitējis. ◆

Stingrāk izvērtēs dzīvojamu telpu apmaiņas dokumentus

Dzintra Ābolīņa

Rīga, 17.janv. Rīgas domnieki, pārbaudot, kā tiek veikta dzīvojamu telpu apmaiņa, konstatējuši daudz dokumentu viltojumu — ne kustamā īpašuma pārvalde komisija, izskatot iesniegtos dokumentus, ap 3—4 gadījumos no 100 atklājuši dokumentu viltojumu. Tādēļ otrdien domes sēdē tika apstiprināti noteikumi par dzīvojamu telpu apmaiņas dokumentu iesniegšanas kārtību.

Tie paredz, ka dokumentus namu pārvaldē, nampašniekam, resoru namu pārvaldē vai dzīvokļu īpašnieku kooperatīvajā sabiedrībā iesniedz personiski īrnieks vai viņa pilnvarotā persona. Iesniedzumā par dzīvokļa maiņu jābūt juridiski apstiprinātiem visu pilngadīgo ģimenes locekļu parakstiem. Atbildīgajam darbiniekam, kas pieņēmis do-

kumentus, tie trīs dienu laikā jānosūta attiecīgās Rīgas priekšpilsētas (rajona) valdei dokumentu pārbaudei un saskaņošanai. Savukārt valdes norīkotais darbinieks triju dienu laikā pārbauda maiņai iesniegtos dokumentus, kā arī Pilsonības un imigrācijas departamentā pārbauda personu kodus. Ja maiņa iespējama, uz iesnieguma tiek izdārta atzīme *Maiņa saskaņota* un dokumenti nosūtīti Rīgas domes ne kustamā īpašuma pārvaldei, kur tos izskata komisija. Izsnielzot komisijas lēmumu apmaiņas dalībniekiem, tā atkārtoti pārbauda viņu pases. Komisijas protokols un lēmums tiek nosūtīts Rīgas priekšpilsētas (rajona) valžu iedzīvotāju pie rakstīšanās un izrakstīšanās nodaļām, kas 45 dienu laikā paziņo ne kustamā īpašuma pārvaldei par personu pierakstīšanos apmaiņamajā platībā. ◆

Būs māja pensionāriem

Sarma Kočāne

Rīga, 17.janv. Latgales priekšpilsētas valde sāksū bijušās dienesta viesnīcas reorganizāciju, lai izveidotu tur vienstabas dzīvokļus vecajiem cilvēkiem, kuri vairs nespēj samaksāt par lielākam apdzīvojamām platībām. Pensionāri, kuri pārcēlies uz mazākiem dzīvokļiem, saņems arī kompensāciju — daļu no summas, kas tiks iegūta, visu bijušo dzīvokļu īres tiesības pārdodot izsolē. Cik liela būs šī daļa — tas vēl nav zināms, jo pašvaldībai jāatmaksā kredīts, kas paņemts viesnīcas pārbūvē. Sagaidāms, ka pensionāri jaunajās mītnēs varēs ievākties aprīlī vai maiņā, taču jau tagad veidojas rinda, un pašvaldībai jāizlemj, pēc kādiem kritērijiem izraudzīties nākamos iemītniekus. Latgales priekšpilsē-

tas valdes izpilddirektore Linda Baltiņa *Dienai* pastāstīja, ka jaunos dzīvokļus piešķirš tie pensionāriem, kam nav piederīgu, kas varētu par viņiem rūpēties. Diezšķēlīt dzīvot nevarēs tie vecie cilvēki, kuri paši sevi vairs nespēj apkalpot, jo jaunajā mītnē nebūs personaļa, kas to varētu veikt. Ēkas pirmajā stāvā gan strādās mednāsa. Daļu pirmā stāva un pagrabu valde izīrēs dažādām firmām veikalu un pakalpojumu iestāžu ierīkošanai.

Pašvaldība uzskata, ka tā ir viena no neaudzājama iespējām izdzīvoties situācijā, kad budžeta līdzekļi atvēlēti mazāk nekā 50% no priekšplānotajiem reāli nepieciešamajiem. Tātad nepietiks naudas maznodrošināto iedzīvotāju dzīves apstākļu uzlabošanai un dzīvokļu īres maksu pabalstiem. ◆

Jauna kārtība maksājumos par apkuri un silto ūdeni

Jūrmala, 16.janv. No 1.februāra Jūrmalā tiks ieviesta jauna maksas kārtība par apkuri un karstā ūdens piegādi. Pašvaldības uzņēmums *Jūrmalas siltumtīkli* ievieš abonētu grāmatīnas, kas Jūrmalā iedzīvotājiem ir jāņem Teātra ielā 24a un Kauguros, Lībiešu ielā 9 (Kauguru katlu mājā). Norēķinu kases darbojas katru darba dienu no plkst. 8.30 līdz 18 ar pusdienas pārtraukumu no plkst. 13 līdz 14, bet sestdienās no plkst. 8.30 līdz 14, brīvdienā — svētdienā.

Pēc abonētu grāmatīnas saņemšanas maksājums varēs veikt arī krājbankā Bulduros un *Unibankā* Dubultos. Abonentu

Pieņemti pludmales apsaimniekošanas noteikumi

Jūrmala, 16.janv. Lai veicinātu Jūrmalas pludmales sakopšanu un labiekārtošanu, Jūrmalas dome nolēma apstiprināt pludmales apsaimniekošanas noteikumus

Lēmums par restorāna Jūras pērle ēkas pārdošanu

Jūrmala, 16.janv. Jūrmalas dome nolēma atzīt Jūrmalas pašvaldības īpašuma — *Jūras pērles* ēkas Jūrmalā, Vieniības prospektā 2 — izsolī par nenotikušu. Dome nolēma pārdot šo ēku firmām *Pērle* par 45 tūkstošiem latu, 50 procentus no šīs summas pierējs sa-

Pašvaldības uzņēmumam Gundega jauns objekts un jauna direktore

Jūrmala, 16. Jūrmalas pašvaldības uzņēmums *Rūpniecības preces* ir nerentabils, tāpēc jau 1994.gadā pašvaldība pieņēma lēmumu par tā reorganizāciju. Gada laikā notika uzņēmuma atsevišķu struktūrvienību nodošana nomā vai privatizācijā. No 1995.gada 1.janvāra uzņēmuma darbība noris vairs tikai vienā objektā — Nometu ielā 13 ar preču krājumiem par 1700 latiem. Uzņēmumam ir lieli pārādi piegādātājiem un citiem kreditoriem — 48 500 latu. Gada laikā parādu summa ir samazinājusies tikai par 8800 latiem. Tādēļ, lai paātrinātu uzņēmuma likvidāciju, dome nolēma pievienot pašvaldības uzņēmumu *Rūpniecības preces* pašvaldības uzņēmumam *Gundega*, kas ir uzņēmuma *Rūpniecības preces* saistību pārņēmējs. Līdzšinējo pašvaldības uzņēmuma *Gundega* direktori Vairu Laksu dome nolēma atbrīvot no darba, jo uzņēmuma *Gundega* 85.veikala 2.sekcijā konstatēts iztrūkums. Dome par šā uzņēmuma direktori apstiprināja Anitu Egli. ◆

Materiālu sagatavoja Jūrmalas domes preses dienesta vadītāja Agrita Aune

Rīgā atklāta Gētes institūta bibliotēka

Vācu prozaikis Ludvigs Hārgis. Foto — Uldis Briedis, *Diena*

Sanita Upleja

Rīga, 17.janv. Otrdien Gētes institūta Rīgā, klat esot Vācijas vēstniekam Latvijā Reinhardam Holubekam un citām prominentām personām, svēgātā atmosfērā tika atklāta bibliotēka. Bibliotēkas atklāšana ir pēdējais nozīmīgais posms 1992.gadā dibinātajā vācu kultūras institūta darbībā Rīgā. Gētes institūta bibliotēka ir pirmā specializētā bibliotēka vācu valodā Rīgā.

Gētes institūta darbības trīs pamatvirzieni ir vācu valodas apguve, vācu literatūras organizēšana un bibliotēku kā informācijas centru darbība. Gētes institūts darbojas aptuveni simt pasaules valstīs.

Jaunajā institūta bibliotēkā ir ap 4000 vienību, 95% no tām ir grāmatas, šeit pieejami arī audio un video informācijas līdzekļi, kā arī informācija kompaktiskos. Bibliotēkā ir preses izdevumi, žurnāli vācu valodā.

KDS piedāvā ierobežot vēlēšanu kampaņas finansēšanu

Nellija Ločmele

Rīga, 16.janv. Kristīgo demokrātu savienība ierosina Saeimas vēlēšanu likumā paredzēt, ka katrā saraksta vēlēšanu kampaņas izdevumi nedrīkst pārsniegt 50 000 latu. Tāpat ierosināts saglabāt 4% barjeru, attiekties no vēlēšanu tiesībām svītrot no saraksta atsevišķus kandidātus un noteikt, ka deputāts zaudē mandātu, ja tiek izslēgts vai izstājās no frakcijas.

Nenosakot vēlēšanu kampaņas finansēšanu grīstus, valstī tiek gaidīta demokrātiskā pieredze — vēlēšanās konkurē nevis politiskās idejas, bet nauda, KDS viedokli preses konferencē pirmdienā pauda frakcijas padomnieks Māris Vītols. Tāpēc KDS piedāvā atļaut vēlēšanu kampaņā katram sarakstam izdot ne vairāk kā 50 000 latu — ar noteikumu, ka tāpat kā iepriekšējās vēlēšanās tiek garantēts bezmaksas agitācijas

Trūkst kviešu un lopbarības graudu

Aiga Pelāne

Rīga, 16.janv. Latvijā trūkst aptuveni 50 000 tonnu pārtikas kviešu un, pēc neoficiālām ziņām, ap 70 000 tonnu lopbarības graudu — pie tāda secinājuma nonāksī Labības biroja padome, sastādot labības bilances projektu.

Tāpat kā pagājušajā gadā, pārtikas kviešu ieviešanai tiks izsniegtas licences. Licenču konkursā varēs piedalīties tikai tās firmas, kuras būs iepirkušas graudus no vietējiem ražotājiem, *Dienai* teica Labības biroja direktors Arnis Bērziņš. Kviešu iepirkšana varētu notikt no marta līdz 1.jūnijam.

Pašlaik Eiropā trūkst pārtikas kviešu, tāpēc ceļas to cena. Kā teica A.Bērziņš, visizdevīgāk būšot graudus ievest no Austrumiem — no Kazahstānas, Krievijas un Uk-

raīns. Lietuvā un Igaunijā pārtikas kviešu tikpat kā neesot. Pēc neoficiālās informācijas, kas ir Labības biroja rīcībā, Latvijas pārstrādātājiem varētu trūkt ap 70 000 tonnu lopbarības graudu. «Iespējams, ka lopbarības graudus arī vajadzēs ievest no citām valstīm. Mūsu zemnieks grib augstāku cenu par graudiem, bet pārstrādātāji, lai nesadārdzinātos lopbarība, to nevēlas paaugstināt. Ja tiks paaugstinātas iepirkuma cenas graudiem, dārgāka paliks arī gala, olas un piens. Taču pagaidām neesam saņēmuši pietiekami daudz argumentu no pārstrādātājiem, ka lopbarības graudus patiešām vajadzētu ievest», teica A.Bērziņš.

Labības biroja padomē apstiprināto graudu bilances projektu nākamnedēļ vēl izskatīs Ministru kabineta sēdē. ◆

Ierēdņu sadarbību ar VDK turpmāk pārbaudīs savādāk

Mārtiņš Kibilds

Rīga, 16.janv. Ieilgušās neskaidrības par jautājumu, kam un kā jāpārbauda ierēdņu amata pretendentu iespējama sadarbība ar VDK, tuvojas atrisinājumam — pirmdien Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldību komisija ziņoja, ka turpmāk to nevajadzētu darīt katrā valsts iestādē atsevišķi, bet centralizēti Valsts civilienesta pārvaldē (VCP).

Nedēļas laikā tiks izstrādāti projekti nepieciešamajiem likumu grozījumiem, lai tos varētu izskatīt un akceptēt Saeima.

Jau pagājušā gada septembrī komisija konceptuāli nolēma, ka līdzšinējais šā jautājuma risinājums ir ne loģisks un neefektīvs. Likums paredz, ka katrā valsts iestādē jāpārbauda tur strādājošo ierēdņu kandidātu sadarbība ar VDK jau pēc tam, kad viņi izģuši ierēdņu atestāciju, kļuvuši par ierēdņu kandidātiem un stājušies darbā. Komisija secināja, ka valsts iestādēs šo likuma prasību nepilda un ka loģiskāk būtu, ja šo ierobežojumu, tāpat kā citus, pārbaudītu centralizēti VCP vēl pirms atestācijas, lai ierēdņu amata pretendents, kura vārds atklājis VDK agentu kartotēkā, netiktu atestēts.

Lai gan toreiz likums netika grozīts, VCP vadītājs Indulis Tupesis jau no pagājušā gada beigām pārbaudījis ap 500 atestēto ierēdņu kandidātu iespējamo sadarbību ar VDK. Pirmdien Saeimas komisija

secināja, ka VCP rīkojusies pretrunā ar likumu, un, lai šāda situācija neturpinātos, nolēma likumu grozīt atbilstoši jau septembrī izteiktajiem apsvērumiem. Šādu nostāju atbalstīja arī komisijas sēdē klātesošais ģenerālprokurors Jānis Skramtiņš un Totalitāro režīmu noziegumu izmeklēšanas komisijas vadītājs Dainis Vagns. Ģenerālprokurors arī skaidroja, ka pašreizējā situācija nelauj prokuratūrā ierosināt nevienu pārbaudes lietu par ierēdņu kandidātu sadarbību ar VDK, jo to var pieprasīt tikai katrā konkrētā valsts iestādē, nevis VCP.

Komisijas sēdē kā alternatīvs risinājuma variants izskanēja arī viedoklis, ka katram ierēdņu amata pretendentam VCP jāiesniedz izziņa no Totalitārisma seku dokumentēšanas centra, ka viņa vārds nav VDK agentu kartotēkā. Šāds viedoklis neguva atbalstu. Tam oponējot, vairākus komisijas locekļus pievienojās klātnesošā kolēģa Kārla Leiskalna uzskatam: cilvēkam nav jāstaigā pa dažādām iestādēm un jāvāc par sevi ziņā, tas jādara iestādēm, kuras par to interesējas.

Diena 14.janvārī informēja, ka VCP nepilda likumu arī no cita aspekta, proti, nepārbauda ierēdņu amata pretendentu sniegto informāciju par to, ka viņi nav agrāk sodīti, nav bijuši aizliegti organizāciju biedri un ka ievērojuši citus likumā noteiktos ierobežojumus. Par šo jautājumu pirmdienas komisijas sēdē netika lemts. ◆

No mandāta jau atteikušies 68 pašvaldību deputāti

Mārtiņš Kibilds

Rīga, 12.janv. Kopš pašvaldību vēlēšanu pagājušā gada maijā no mandāta atteikušies jau 68 pašvaldību deputāti. Pavisam 594 Latvijas pašvaldībās ir 4771 deputāts. Atteikšanās iemesli Centrālajā vēlēšanu komisijā nav zināmi, jo atbilstoši likumam deputātiem nav pienākums tos atklāt.

Sogad no mandāta atteikušies jau četri deputāti — pa vienu no Ogres rajona padomes, Balvi rajona Bērziņu pagasta padomes, Staiķes pilsētas domes un Talsu pilsētas domes. Šādu deputātu vietā nāc nākamās vēlēšanu sarakstā, bet, ja visi sarakstā esošie kandidāti jau ievēlēti un «rezervisti» nav, deputāta vietā paliek brīva.

Atbrīvošana no deputāta pienākumiem pārsvarā gadījumu saistīta ar deputātu personisku lūgumu, un tikai vienu deputātu — Zigr

ĀRZEMJU ZIŅAS

Lezdiņš: Viņi gatavo profesionālus slepkavas

Atis Klimovičs, speciāli Dienai

Rīga, 17. janv. Krievijas parlamenta pasākumi ir paralizēti, tas nespēj neko darīt, lai apturētu karu Čečenijā, tā šodien intervijā *Dienai* pa telefonu no Maskavas pastāstīja Krievijas Valsts domes deputāts Aivars Lezdiņš. Jauzver, ka A.Lezdiņš ir bijis Groznijā, kad tur notika ļoti intensīvas kaujas. Pēc tam viņš uzstāja parlamenta apakšpalātā ar pretkara runu. Taču arī tam, pēc viņa domām, ir visai maza nozīme, jo parlamentā jāaskaras ar ļoti aktīvu Žirnovska vadītās frakcijas un domes nomenklatūras pretdarību. Arī citi deputāti ir bijuši kara zonā. Viņi mēģinājuši vienoties ar Krievijas armijas vadību par neilga pamiera noslēgšanu, taču tas viņiem nav izdevies.

«Es domāju, ka kara sācējiem ir citi mērķi,» teica A.Lezdiņš. Iespējams, viņi cenšas pārveidot armiju par soda akciju izpildītājiem. Tie, kas būs sevišķi izceļušies, būdami nežēlīgi pret čečeniešiem, tāpat kā tas notika divdesmitajos gados, tiks nosūtīti uz dažādiem Krievijas apgabaliem, lai arī tur ieviestu vajadzīgo kārtību.

Iespējams, ka kaut ko jaunu Čečenijas krīzes atrisināšanā varētu dot kopīga Federācijas padomes un domes sēde. Taču cerības, ka šāda sēde varētu notikt, ir visai minimālas. Interesanti, ka šādas sēdes sasaukšanu visu laiku pieprasa komu-

nistu frakcija. Ja tomēr tā notiktu un parlamenta pieņemtu nepārprotami negatīvu nostāju pret karu Čečenijā, domā A.Lezdiņš, prezidents B.Jelcins uzbrukumu parlamentam varētu atkārtot arī šogad. Jāteic, ka Krievijas konstitūcija dod tiesības prezidentam atlaist domi.

A.Lezdiņš teica, ka valsts masu informācijas līdzekļiem pašlaik ir izdevies dezinformēt Krievijas sabiedrību. Valsts vadības sankcionētajiem medijiem ir pievienojies arī līdz šim par liberālu izdevumu uzskatītais laikraksts *Segodna*. Šīs dienas numurā divi šā laikraksta korespondenti raksta par *Baltajām zēkubikšes* no Baltijas. Ir pilnīgi skaidrs, ka viņi nekur nav bijuši, jo neviens, kas pabijis Groznijā, tādās mulkības nevarētu sacerēt. Kā *Diena* jau rakstīja, Krievijas vadība paziņojusi, ka kaujas Čečenijā piedalās sieviešu vienība no Baltijas *Baltās zēkubikšes*.

Pirms dažām dienām A.Lezdiņš ticis ar pazīstamo Krievijas armijas ģenerāli Aleksandru Lebedju, kas komandē Piedņestrā izvietoto Krievijas 14.armiju. «Kad biju Groznijā un Nazranā, man bija dzirdēt dažādas, pat visneticamākas, baumas. Pat tādas, ka ģenerālis ir gatavs pavēlēt saviem karavīriem un virsniekiem, kas viņu ļoti ciena, doties uz Maskavu.» Jāatzīmē, ka A.Lebedjs jau no paša sākuma, kad sākās karš Čečenijā, ļoti asi kritizēja šīs avatūras sācējus. ♦

Igaunijā atrasts radioaktīvs metāls

Tallina, 17.janv. (BNS—*Reuter*) Igaunijā pie nozīmīgas satiksmes maģistrāles ir atrasts nāvējoši bīstams metāls cēzijs-137, kura radioaktivitāte tūkstosiem reižu pārsniedz pieļaujamo līmeni, pirmdien ziņoja Glābšanas darbu departaments. Ap 40 cm garais cēzijs gabals tika noglabāts drošā krātuvē, kur tas neapdraud cilvēku veselību. Varas iestādes caurskata mirušo reģistrus, lai konstatētu, vai kādi no nesenaļiem nāves gadījumiem nav saistīti ar bīstamo atradumu.

Cēzijs-137 neapstāda vides un glābšanas dienesta darbinieki, kas ar ieslēgtiem radiācijas detektoriem brauca gar čemalas izgāztuvi, informēja Vides ministrijas pārstāve. Ģeģera skaitītājs uzrādīja 238 rentgenus stundā. 800 rentgeni stundā ir cilvēkam nāvējoša deva.

Izgāztuve, kur tika atrasts bīstamais metāls, ir netālu no populārās sēnošanas vietas ceļā no Tallinas uz Sanktpēterburgu. Varas iestādes uzskata, ka incidents ir saistīts ar līdzīgu atradumu metāla eksporta valsts firmas izgāztuvē pirms gada.

Cēzijs gabals var būt ievests Igaunijā no Krievijas, un tā iespējamā izcelsmes vieta ir kāda ārvalsts graudu apstrādes rūpnīca. Kā agentūrai *Reuter* paziņoja valdības ārkārtējo krīžu centra pārstāvis Jāks Lipmā, atradums līdzinās ierīcei, kas tiek lietota, ar apstārošanu atīrot draudus no baktērijām.

Pirms diviem mēnešiem ģimeņu mājā pie Tallinas tika atrasts neliels cēzijs gabaliņš. Toreiz no radiācijas mira kāds vīrietis, un viņa 13 gadus vecais padēls vēl arvien ārstējas slimnīcā. ♦

Ženēva. ASV valsts sekretārs Vorens Kristofers un Krievijas ārlietu ministrs Andrejs Kozirevs otrdien ieradās Ženēvā, lai trešdien visu dienu velētu sarunām, kurās tiks apspriesti vairāki starptautiski un abu valstu divpusēji attiecību jautājumi. V.Kristofers cer, ka izdosies pātrināt aisināšā Čečenijas kara izbeigšanu. Sarunās liela uzmanība tiks pievērsta arī Krievijas bažām par NATO paplašināšanās plāniem. V.Kristofers un A.Kozirevs runās arī par ierosināto ASV prezidentam B.Klintonam mājā Maskavā tikties ar Krievijas prezidentu B.Jelcinu. Tikšanās varētu notikt pieņemšanas pasākumu laikā, ar kuriem atzīmētu sabiedrotu uzvaru pār Vaciju Otrajā pasaules karā. ♦

Sarajevo. Bosnijas karojošās puses otrdien izteikušas jaunus solījumus sadarboties ar ANO pamiera ieviešanu, kaut gan 33 mēnešus ilga karš draud atjaunoties ar iepriekšējo spēku. Musulmanu vadība valdība solījusi izvest visus savus karavīrus no demilitarizētās zonas pie Sarajevas, savukārt Bosnijas serbi apņēmušies laist vairākam ANO autokolonnam sasniegt aplenkto musulmaņu apgabalu Bosnijas austrumos. ♦

Atlanta. Pirmdien ASV tika atzīmēta pilsoņtiesību cīnītāja Mārtina Lūtera Kinga dzimšanas diena. M. Luters Kings, kas aizstāvēja nevardarību cīņu par pilsoņu tiesībām, tika noslepkavots 1968.gadā. Šogad viņam būtu apritējuši 66 gadi. ♦

Londona. Lielbritānijas premjerministrs Džons Meidžers pirmdien paziņojis, ka ES starpvaldību konferencē 1996.gadā uzliks veto jebkuram nozīmīgam priekšlikumam, kas saistīts ar Eiropas savienības ciešāku integrāciju. Dž.Meidžers, kas izjūt spiedienu no britu likumdevējiem, kuri nosakaņoti pret ES, nesen izslēdzis iespēju, ka Lielbritānija varētu pievienoties kopējai Eiropas valūtai tuvākajā nākotnē. Dž.Meidžers arī ieibst pret Eiroparlamenta pilnvaru paplašināšanu. ♦

Vašingtona. ASV armijas ķīmiskie ieroči netiek atbilstoši uzglabāti, un tas varētu izraisīt nelaimes gadījumu ar neparedzamām sekām agrāk par 2004.gadu, kad jāsaik darboties ieroču iznīcināšanas sistēmā, pirmdien paziņojis Kongresam pakļauts birojs. 25 000 tonnu ķīmisko ieroču tiek glabāti astoņās bāzēs ASV un vienā bāzē Kluša okeāna salās. ♦

Jeruzaleme. Pagājušajā gadā vairāk nekā 2000 jaunu māju tika uzceltas ebreju apmetnēs okupētajā Jordānas Rietumkrasta teritorijā, kaut gan Izraēlas valdības solījusi apturēt lielāko daļu celtniecības darbu apmetnēs. ♦

Vašingtona. Seši ASV Centrālās izlūkošanas pārvaldes aģenti, kas netika arī no Irakas pēc tam, kad tā 1990.gada augustā ieņēma Kuveitu un nelāga izcelot krievniekiem, tika izglābti un slēpti izvesti uz Turciju ar Polijas slēpeno dienestu palīdzību, otrdien ziņoja laikraksts *The Washington Post*. CIP aģentiem tika dots patvērums kādā no Polijas celtniecības objektiem pie Bagdādes. Kā pateicību par to ASV vēlāk palīdzēja Polijai uz pusi samazināt Polijas 33 miljardu ārējo parādu. ♦

(AP, LETA—AFP)

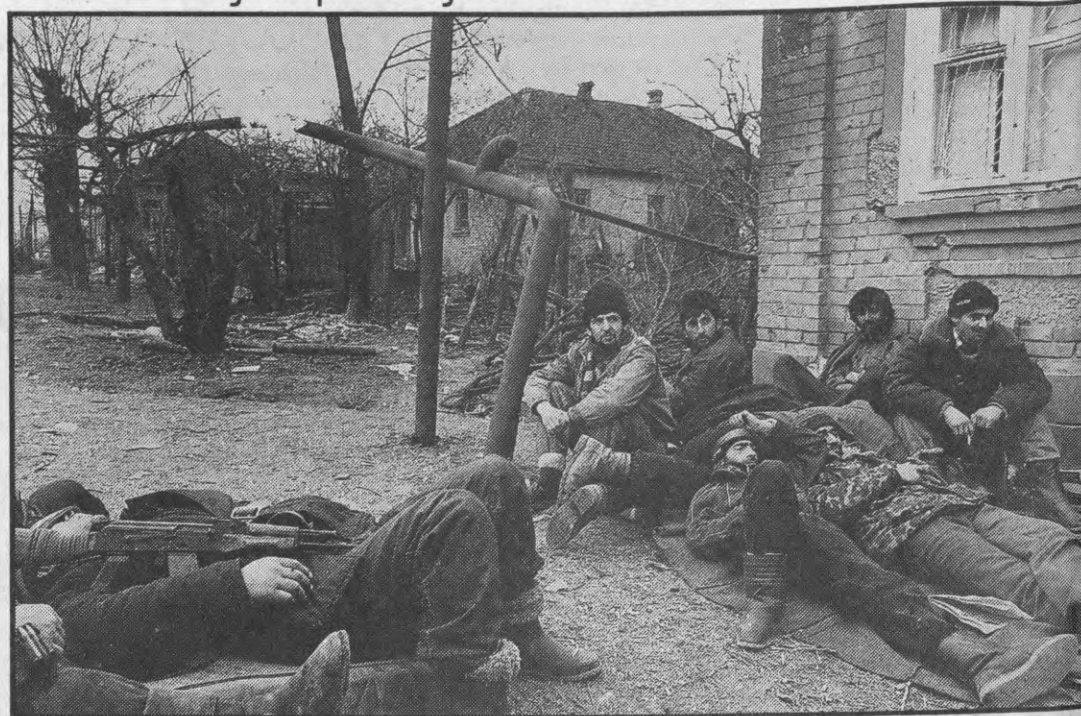
Čečeni vienojas ar Krievijas premjerministru Černomirdinu

No 1.lpp.

U.Imajevs pastāstīja, ka apšaudes pārtraukšanas un sarunu mehānisms tiks apspriests papildus, tomēr Krievijas vadība solījusi, ka jau trešdien tiks pārtraukta Groznijas apšaušana ar smagajiem ieročiem. Pēc viņa vārdiem, Čečenijas varasstruktūras pilnībā kontrolē savus bruņotos formējumus un var atbildēt par uguns pārtraukšanas režīma ievērošanu. Agrāk Krievijas pārstāvji paziņoja, ka Čečenijas prezidents Džohars Dudajevs nekontrolē savas vienības. T.Abubakarovs pastāstīja, ka tiek izskatīts arī jautājums par Dž.Dudajeva piedalīšanos pārrunās.

Kā zināms, V.Černomirdins, uzstājoties TV, aicināja pārtraukt karadarbību Čečenijā un sākt sarunas, turklāt kā priekšnosacījumu neizvirzīt prasību čečeniešiem nolikt ieročus. Tieši pretēji, V.Černomirdins ieteica izveidot pamiera zonas, kurās varētu organizēt ieroču izpirkšanu. U.Imajevs *Dienai* paziņoja, ka «atbalsta šādu premjera pozīciju, un cer, ka Krievijas valdība «pārsvāru gūs veselais saprāts». Savukārt T.Abubakarovs paziņoja, ka sarunu sāksānai nepieciešams panākt apšaudes pārtraukšanu: «Karadarbības pārtraukšana ir nepieciešamais priekšnosacījums politiskajam dialogam ar Krieviju. Pirms vienošanās par to nekādas citas sarunas nav iespējamas.»

Savukārt Krievijas valdības preses centrs šodien paziņojis, ka «Čečenija nav izveidojusi delegāciju sarunām ar premjerministru pietiekā

Komandiera Aslana vadītā zemessargu vienība tikko atgriezusies no pozīcijām netālu no prezidenta pils. Karavīri atpūšas. Foto — Atis Klimovičs, Diena

mā līmenī». Tāpēc preses centrs domā, ka šodienas tikšanās var uzskatīt vienīgi par neoficiālu sarunu. Prezidenta administrācijas vadītājs Sergejs Filatovs žurnālistiem teica: «Acinredzot Čečenijas puse nevar dot pietiekamas garantijas, lai to varētu uzskatīt par nopietnu sarunu subjektu.» Pēc S.Filatova domām, Dž.Dudajevs nekontrolē situāciju Groznijā, tas redzams no sūtījumiem, ko viņš sūtījis uz Maskavu. Pēc vi-

ņa vārdiem, pašlaik iespējams vienīgi efektīvs dialogs ar čečenu lauku komandieriem. Tomēr, kā zināms, no visiem līdzšinējiem čečenu piedāvājumiem noslēgt pat dažu dienu pamieru, lai būtu iespējams savākt kritušos Krievijas karavīrus, nepiekrita Krievijas armijas vadība.

No Groznijas šodien ziņo, ka turpinās kaujas ar artilērijas izmantošanu. Pēc Krievijas valdības preses centra ziņām, Groznijā nogādāts

milzīgs Krievijas karogs, ko paredzēts pacelt virs prezidenta pils pēc tās ieņemšanas. Tomēr no karadarbības zonām saņemto oficiālo ziņojumu tonis mainās. Daži «konfidenciali avoti» Mozdokā ziņo, ka tur nogādāti 1150 nogalināto Krievijas karavīru liķi. Tiesa, šā informatora teiktais, ka no viena bataljona palikuši dzīvi tikai divi karavīri, liek apšaubīt šīs ziņas, jo vienā bataljonā dien 700—800 cilvēku. ♦

Pirms 50 gadiem pazuda Valenbergs

Stokholma, 17.janv. (AP) Otrdien svinīgā ceremonijā Zviedrijas parlamentā tika atzīmēta 50.gada diena kopš ievērojamā zviedru rūpnieka un diplomāta Raula Valenberga pazusānas Otrajā pasaules karā, gļābjot ebrejus. Piemīnas runāvis cildināts par «unikālu drošību un uzupurēšanos».

Strādādams zviedru diplomātikā dienaš Dienā Ungārijā, Budapeštā, no 1944. līdz 1945.gadam Rauls Valenbergs no nacistu nāves noņemnē izglābis aptuveni 20 000 Ungārijas ebreju, piešķirot tiem īpašas zviedru pases. Kad padomju armija 1945.gada janvārī okupēja Budapeštu, R.Valenbergs tika arestēts, pamatojot to ar aizdomām par

spieģošanu ASV labā. Tolaik viņš bija 32 gadus vecs.

Padomju varasiestādes 1957.gadā paziņoja, ka R.Valenbergs miris cietumā pirms desmit gadiem un viņa mirstīgās atliekas tikušas kremētas. Tomēr daudzi bijušie ieslodzītie turpināja apgalvot, ka viņš redzēts dzīvs vēl septiņdesmitajos un astoņdesmitajos gados.

Tomēr šīs liecības devušas ļoti maz pierādījumu «Zviedrijas Rokfelleru» dinastijas pārstāvja likteņa noskaidrošanā. Krievijas Ārlietu ministrija otrdien paziņojusi, ka no savas puses darīs visu iespējamo, lai palīdzētu to noskaidrot. ♦

ABONĒJIET AVĪZI PA TELEFONU!

Jauns pakalpojums ridziniekiem

Abonējiet Dienu

un citus preses izdevumus 1995.gadam jaunajā abonēšanas centrā Dienai!

TAUPIET LAIKU! ZVANĪT TULĪ!
333136, 331358

Rīgā, Lāčplēša ielā 1. Darba laiks 8.00 — 20.00, izņemot svētdienas. Pie mums lēti nekā pastā!

Nepiekrīt Skuld piedāvājumam

No 1.lpp.

17.janvārī advokātu birojā kopā sapulcināti cietušie piekrita advokātu spriedumam, ka nepieciešams novērst iespējamu Baltijas valstu pilsoņu diskrimināciju. Ieradušies bija arī zviedru advokātu biroja *Jurist Huset Lawhouse* pārstāvji.

Igaunijas pilsoņu intereses aizstāvošās advokātu sabiedrības *V.Kaasik & Co* pārstāvji darījuši zināmu, ka akceptē norvēģu piedāvājumu. Lai pārliecinātos, ka Igaunijas cietušie un to radinieki piekrit šādam *Skuld* lēmumam, tuvākajā laikā uz Tallinu dosies Latvijas advokātu biroja pārstāvji. «Mēs gribam panākt, lai arī igauņi pievienojas mūsu un

zviedru protestam,» paskaidroja I.Ramija.

Zviedrijas advokātu firmas pārstāvi Pers Antons Olsons un Linda Freimane *Dienai* informēja, ka nav pārliecināti, vai Igaunijas advokātu biroja viedoklis sakrīt ar cietušo Igaunijas pilsoņu viedokli. «Mēs aizstāvam mūsu klientu intereses un darīsim visu iespējamo, lai nepieļautu acīm redzamu diskrimināciju,» teica zviedru advokāts P.A.Olsons. 16.janvārī stājās spēkā Rīgas Zemgales priekšpilsētas tiesas lēmums, ar kuru tiek apliecināts, ka divdesmit LR pilsoņi 1994.gada 28.septembrī bija uz motorprāmi *Estonia* un gāja bojā katastrofā. ♦

Gorbuņovs izvirza noteikumus

No 1.lpp.

Frakcijas *Tēvzemei un brīvībai* vadītājs Māris Griblats preseī teica, ka *LC* piekāpšanās *TB* un LNNK prasībām varētu radīt kompromisu, jo sevišķi nevēlams būtu *LC* kompromiss ar TSP. Pašlaik frakcija domā, ka jānoskaidro, ka iespējama LVS piedalīšanās balsojumā par likumprojekta pieņemšanu otrajā lasījumā, jo *LC* solījis izdarīt izmaiņas likumā starp otro un trešo lasījumu. Taču galīgais LVS lēmums tiksnot pieņemts trešdien.

LVS frakcijas pārstāvis Gundars Bērziņš pēc konsultācijām ar *LC* pārstāvjiem, kurās pārrunāja likumprojekta strīdīgos pantus, preseī teica, ka iespējama LVS piedalīšanās balsojumā par likumprojekta pieņemšanu otrajā lasījumā, jo *LC* solījis izdarīt izmaiņas likumā starp otro un trešo lasījumu. Taču galīgais LVS lēmums tiksnot pieņemts trešdien.

LNNK pārstāvis Viesturs Pauls Karnups pēc tikšanās ar *LC* preseī paziņoja, ka frakcijas darba grupa trešdien ierosinās pieņemt lēmumu

piedalīties balsošanā par likumprojekta pieņemšanu otrajā lasījumā. Arī par to, kāds būs frakcijas balsojums, lems trešdien. No rīta gan LNNK partijas vadītājs Aristids Lambergis preseī apgalvoja, ka LNNK ierosinās pārtraukt likumprojekta izskatīšanu.

Demokrātiskās partijas frakcijas pārstāve Ilga Grava preseī teica, ka šī situācijā esot vainīga *LC* augstprātība pret citu frakciju priekšlikumiem, nerēķinoties ar tiem. DP neatbalstīs likumprojekta otrajā lasījumā, ja *LC* nesāks konsultācijas ar citām frakcijām.

LC frakcijas vadītājs Andrejs Panteljevs preseī paziņoja, ka trešdien notiks arī *LC* konsultācijas ar Tautas saskāpas partiju, *TB* un *Līdiesību*, kā arī ar citām frakcijām, kas to vēlēšies. Viņš arī paziņoja, ka *LC* piekrit izdarīt labojumus likuma sagatavošanā trešajam lasījumam. ♦

Via Baltica

No 1.lpp.

Gan Latvijas, gan Igaunijas attiecīgo dienestu darbinieki atzina, ka pašlaik nav nodrošināta maģistrāles *Via Baltica* normāla funkcionēšana. Tāpēc Somijas braucēji

mēģina atrast citus ceļus, lai virzītos uz priekšu ātrāk un bez sarežģījumiem. «Mums vispirms ir jānoskaidro, kāpēc nevaram atzīt ārzemju kravu apvešanas dokumentus, kas ādve transporta plūsmu, kāpēc ārzemnieki sūdzas. Turpināsim sarunas par šo jautājumu Baltijas valstu ministru padomē, kas notiks februārā sākumā,» *Dienai* teica Baltijas un ziemeļvalstu valsts ministrs Gundars Meierovics.

Drīzumā šāda tikšanās paredzēta uz Lietuvas un Polijas robežas. ♦

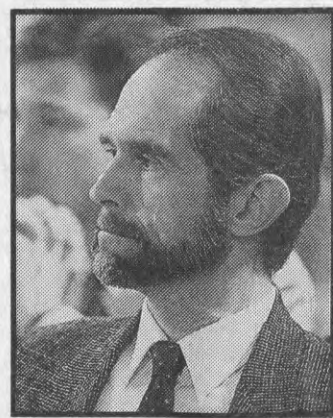
Silārs akreditēts par Latvijas vēstnieku Izraēlā

Janis Kulmanis

Rīga, 17.janv. Par pirmo Latvijas vēstnieku Vidējos Austrumos kļuvis Ivars Silārs, kas tagad Latviju pārstāvēs Izraēlā.

Latvijas prezidents Guntis Ulmanis otrdien, pasniežot akreditācijas vēstuli I.Silāram, novēlēja panākumus Latvijas un Izraēlas sakaru attīstīšanā, informē Valsts prezidenta kanceleja. Savukārt I.Silārs pēc akreditācijas raksta saņemšanas savā runā teicis, ka Latvijai un Izraēlai ir daudz kopēja — «abas valstis ir dibinājušas cilvēki ar nesatricināmu ticību savu tautu nākotnei apstākļos, kad to valstiskā neadkarība pārējai pasaulei šķita vairāk nekā apšaubāma».

BNS informē, ka I.Silārs ir nolūcis parlamenta deputāta mandātu un gatavojas izbraukt uz Izraēlu 1.februārī. Attiekties no vēstnieka amata Izraēlā viņu varot pārmudināt tikai pārmaiņas valstī, proti, ja, nā-

Ivars Silārs. Foto — Boriss Kolesņikovs, A.F.I.

kot pie varas kreisajiem spēkiem, mainīsies Latvijas politika.

Latvijas vēstnieks Izraēlā dzimis 1938.gadā Aizputē, 1990.gada martā ievēlēts par Augstākās padomes deputātu, 1993.gada jūnijā ievēlēts par 5.Saeimas deputātu. ♦

MK ĪSZIŅAS

Latvija pievienojas Eiropas cilvēktiesību aktiem

Valdība ir akceptējusi parakstīšanai Eiropas Cilvēktiesību konvenciju un tās 11.papildprotokolu, ko Latvija paredzēts parakstīt, iestājoties Eiropas padomē. Tas nozīmē, ka turpmāk Latvijas iedzīvotājiem un organizācijām būs tiesības griezties pēc palīdzības starptautiskajā cilvēktiesību tiesā. Latvijas Ārlietu ministrija un Tieslietu ministrija līdz 1.martam uzdots izveidot darba grupu, kas saskaņotu Latvijas likumus ar attiecīgiem Eiropas aktiem. Pēc Eiropas integrācijas biroja izveides Latvijā šīs darba grupas funkcijas pāries tā pārzinā.

Akceptēti arī līgumi par Baltijas jūras valstu padomes komišāra demokrātiskā institūciju un cilvēktiesību jautājumos sekretariāta izveidi Kopenhāgenā. No Latvijas puses līgumu būs pilnvarots parakstīt Latvijas vēstnieks Dānijā Gvido Zembris. Turklāt paredzēts, ka Latvija 1996.gadā būs Baltijas jūras valstu padomes prezidējošā valsts.

Reorganizēts Krievijas armijas izvešanas kontroles birojs

Valdība nolēmusi reorganizēt Aizsardzības ministrijai pakļauto Krievijas jurisdikcijā esošo bruņoto spēku izvešanas kontroles biroju, tā šata vienības iekļaujot Aizsardzības ministrijas centrālā aparātā struktūrā. Turpmāk AM būs jāveic arī tās funkcijas, ko līdz šim veica birojs un kas saistītas ar KF bruņoto spēku demobilizēto militārpersonu un pensionāru atrašanās Latvijā.

Operatīvo darbību Latvijā kontrolēs valdība

MK pieņemta instrukcija paredz, ka valdība kontrolē operatīvās darbības subjektu uzdevumu izpildi — aizsardzības un iekšlietu ministriem savas kompetences ietvaros regulāri jāiesniedz Ministru prezidentam pārskati. Savukārt valdības akceptētie grozījumi likumā par operatīvo darbību nosaka, ka sociālās garantijas operatīvā darbinieka slēpēnam palīgā tiek paredzētas līguma.

Spēku zaudējies LPSR MP 46.lēmums

Tā kā Latvijā pēdējo gadu laikā pieņemti likumdošanas akti, kas regulē ārvalstnieku un bezvalstnieku iebraukšanu un uzturēšanos valstī, un ir mainījusies arī iekšējās migrācijas dinamika raksturs, MK atzinis par spēku zaudējušu «slaveno» LPSR MP 1989.gada lēmumu Nr.46 par pasākumiem iedzīvotāju skaita nepamatota mehāniskā pieauguma pārtraukšanai un migrācijas procesu regulēšanai LPSR. ♦

Baiba Melnace

Prokurore pieprasa nāvēssodu banditismā apsūdzētajiem

Valdis Francs

Rīga, 17.janv. Par vairāku cilvēku slepkavībām un slepkavību mēģinājumiem, kā arī par vairākam laupīšanām apsūdzētajam Aleksandram Čevčukam un Sergejam Gajenko prokurore otrdien, Augstākajā tiesā uzturot valsts apsūdzību, pieprasīja piespriest nāvēssodu. Apsūdzētajam Andrejam Zašcerinskim prokurore pieprasīja piespriest maksimālo brīvības atņemšanas termiņu — 15 gadus.

Pārējiem trim apsūdzētajiem prokurore nepieprasīja konkrētu brīvības atņemšanas termiņu, vienīgi piepilda, ka apsūdzētajam Andrejam Kirpičenko, ņemot vērā, ka viņa loma bandas izdarītajos noziegumos bijusi vismazākā, kā arī to, ka viņš atšķirībā no pārējiem apsūdzētajiem agrāk nav sodīts, būtu piespriežams salīdzinoši vismazākais ieslodzījuma termiņš.

Tiesājamie tiek apsūdzēti Mihaila Kuzmina, Viktorijas Steģes un kāda Ukrainas pilsoņa slepkavībā, Sergeja Konoplova un divu

Pareks valūtas maiņas punkta darbinieču slepkavības mēģinājumā, kā arī vairākās krāpšanās.

Uzturot apsūdzību, prokurore Anita Polakova sīki analizēja pretrunas apsūdzēto sniegtās liecības gan pirmstiesas izmeklēšanā, gan tiesā sacīto.

A.Polakova uzsvēra, ka tiesai būtu kritiski jāvērtē apsūdzēto tiesas laikā sniegtās liecības, kurās viņi, atsakoties no pirmās tam sacītā, visu vainu centās novelt uz kādu Saša Matroskinu, istajā vārdā Aleksandrs Grebeņikovs, kura vairs nav Latvijā.

Pēc tiesas sēdes A.Polakova, atbildot uz *Dienas* jautājumiem, teica, ka prokuroram ir ļoti grūti izlemt, vai pieprasīt nāvēssodu. Taču tas, ka A.Ševčuks un S.Gajenko pierādījuši, ka slepkavību un citu noziegumu izdarīšana kļuvis par viņu iztikas avotu, kā arī tas, ka apsūdzētie savu vainu nenožēlo, bet turpinā to noliegt, liecinā, ka viņi sabiedriskā bīstamība nemainīsies pēc cietumsoda izciešanas. ♦

«Haritonova lieta»

No 1.lpp.

Tiesa pirmajā instancē viņu atļaisnoja pierādījumu trūkuma dēļ, taču kad Augstākā tiesa šo spriedumu atcēla, V.Balulis no Latvijas jau bija aizbēdzis. Jāpiebilst, ka ārzemju pases braucieniem uz ārzemēm V.Balulim palīdzēja nokārtot 1994.gada martā nošautais Volde-mārs Selga, kas tolaik kopā ar kriminālās pasaules autoritātēm — Viktoru Abakumovu un Vjačeslavu Jerzinu — darbojās slavenajā kooperatīvā *Merkuris*. Arī V.Selga bija iejaukts vairākos darījumos ar reto metālu tirdzniecību uz Rietu-

miem.

Majā Sarmaš ielā 8.savulaik bija pierakstīts trīs reizes sodītais Dzin-tars Kromans — vēl viena autoritāte kriminālajā apvidū, kas savulaik viens pats turēja rokās melnās pasaules dzīvi Ventspilī. Dz.Kromanu 1989.gadā Rīgā nošāva.

J.Rimmele un K.Eihlers gāja bojā lidmašīnas *Cessna 425* katastrofā pagājušajā gada 24.janvārī Bode-nezerā piecus km no Šveices krasta. Tolaik baumoja, ka šajā lidmašīnā tika vests radioaktīvais cēzijs 137, taču, kad lidmašīna tika izcelta, tas tomēr netika atrasts. ♦

Klūdas labojums

14.janvāra *Sestdienā* rakstā *Nedrīkst pārāk cerēt, lai nebūtu jāviļš (Ievas Zolnerovičs intervija ar Valdemāru Anciti Sestdienas salo-nam)* teikums «Tikai brīdī, kad no plāksnes drāniņu pēma nost, plāksne bija nozudusi...» pareizi ir «Tikai brīdī, kad no plāksnes drāniņu pēma nost, vadība bija pazudusi...»

SAEIMĀ MINISTRU KABINETĀ

Laikraksta *Diena* pielikums
Trešdiena, 1995. gada 18.janvāris **#3 (82)**

Latvijas Republikas Ministru kabinets

Noteikumi nr.13 (prot. nr.2, 10.§)
Rīgā, 1995.gada 5.janvārī

Par grozījumiem likumā «Par cukuru»

Izdarīt likumā «Par cukuru» (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Zīņotājs, 1993, 20/21; Latvijas Vēstnesis 1994, 123.nr.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru kabineta Zīņotājs, 1994, 22) šādus grozījumus:

1. Aizstāt 6.pantā vārdus «Zemkopības ministrija» ar vārdiem «nozares pašpārvaldes institūcija — Latvijas cukura apvienība».

2. Svītrot 7.pantā vārdus «un Latvijas Banka» un vārdus «par subsīdēšanas finansiālo avotu izmantojot arī ieņēmumus no cukura un jēlcukura muitas nodevām».

3. Izteikt 10.pantu šādā redakcijā:
«10.pants. Latvijas muita iekasē visu veidu cukura muitas nodevas, ieskaita iekasētās summas speciālā valsts budžeta kontā cukurbišu audzētāju un pārstrādātāju kredīta procenta likumu subsīdēšanai un katru mēnesi sniedz nozares pašpārvaldes institūcijai — Latvijas cukura apvienībai — informāciju par ieviesto cukura daudzumu.».

Ministru prezidents M.Gailis
Zemkopības ministrs A.Ūdris

Noteikumi nr.7 (prot. nr.2, 2.§)
Rīgā, 1995.gada 5.janvārī

Par grozījumiem likumā «Par Latvijas labības tirgu un valsts labības rezervi»

Izdarīt likumā «Par Latvijas labības tirgu un valsts labības rezervi» (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Zīņotājs, 1993, 22/23) šādus grozījumus:

1. Papildināt sadaļu «Likumā lietotie termini» ar tekstu šādā redakcijā: «Labības pārstrāde — tehnoloģisks process, kurā tiek izmantota labība jebkura veida produkcijas ražošanai.».

2. Izteikt 2.panta trešās daļas 3.punktu šādā redakcijā:

«3) valsts kontroli pār labības tirdzniecību un pārstrādi ar šajā likumā paredzēto institūciju starpniecību tām noteiktās kompetences ietvaros»;

3. Izteikt 3.panta trešās daļas 4.punkta a) apakšpunktu šādā redakcijā:

«a) labības tirdzniecību un pārstrādi»;

4. Izteikt 4.panta pirmo daļu šādā redakcijā:

«(1) valsts labības birojs Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas pārraudzībā un saskaņā ar šā likuma un citu Latvijas Republikas likumdošanas aktu noteikumiem realizē valsts labības politiku un valsts vārda rīkojas ar valsts labības rezervi, nodrošinot tās regulāru nomaiņu un saglabāšanu labā kvalitātē.».

5. Papildināt 4.panta otro daļu ar jaunu 7.punktu šādā redakcijā:

«7) prognozēt un analizēt pārstrādātās labības produkcijas rezultātus»;

6. Uzskatīt 4.panta otrās daļas 7.punktu par 8.punktu.

7. Papildināt 7.pantu ar jauno otro daļu šādā redakcijā:

«(2) Lai nodrošinātu labības bilances sagatavošanu, ikvienam labības ražotājam katru gadu līdz 1.oktobrim jāiesniedz Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas rajonu lauksaimniecības departamentiem deklarācijas par sarazotās labības daudzumu. Rajonu lauksaimniecības departamentiem katru ga-

Izdoti Satversmes 81.pantā noteiktajā kārtībā

Par grozījumiem likumā «Par bezpeļņas organizāciju»

Izdarīt likumā «Par bezpeļņas organizāciju» (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Zīņotājs, 1992, 6/7) grozījumu un izteikt 5.pantu šādā redakcijā:

«5.pants. Citi kapitāli (fondi)
Citu kapitālu (fondu) veidošana bezpeļņas organizācijā nav pieļaujama.

Fondu darbības noteiktās darbības ietvaros un saskaņā ar Ministru kabineta 1995.gada 7.janvāra noteikumiem nr.10 «Par vērtspapīriem».

Noteikumi nr.11 (prot. nr.3, 6.§)
Rīgā, 1995.gada 7.janvārī

Par grozījumiem likumā «Par biržām»

Izdarīt likumā «Par biržām» (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Zīņotājs, 1992, 8/9; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru kabineta Zīņotājs, 1994, 4) šādus grozījumus:

1. Izteikt 2.pantu šādā redakcijā:

«2.pants. Likuma darbība
Šis likums regulē preču biržu, nekustamā īpašuma biržu un universālo biržu darbību. Fondu biržu darbību regulē Ministru kabineta 1995.gada 7.janvāra noteikumi nr.10 «Par vērtspapīriem».

2. Svītrot 3.panta 1. un 2.punktā vārdus «vērtspapīru».

Ministru prezidents M.Gailis
Finansu ministrs,
Ministru prezidenta biedrs A.Piebalgs

Noteikumi nr.15 (prot. nr.3, 7.§)
Rīgā, 1995.gada 7.janvārī

Par grozījumiem Ministru kabineta 1994.gada 30.augusta noteikumos nr.177«Ārstniecības noteikumi»

Izdarīt Ministru kabineta 1994.gada 30.augusta noteikumos nr.177«Ārstniecības noteikumi» (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru kabineta Zīņotājs, 1994, 19) šādus grozījumus:

1. Svītrot 9.punktā vārdus «reģionālās veselības aizsardzības nodalās».

2. Svītrot 11.punkta 6) apakšpunktu.

3. Svītrot 12.punktu.

4. Svītrot 13.punktu.

5. Izteikt 17.punktu šādā redakcijā:

«17. Sludinājumus un reklāmu, kas attiecas uz ārstniecību, ārstniecības iestādēm un ārstniecības personām, ievieto masu informācijas līdzekļos Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.».

6. Svītrot 19.punktā vārdus «reģionālās veselības aizsardzības nodalās».

7. Izteikt 20.punkta 1) apakšpunktu šādā redakcijā:

«1) vadīt reģionālos vides un sabiedrības veselības centrus».

Izdoti Satversmes 81.pantā noteiktajā kārtībā

«Par biržām»

3. Svītrot 5.pantā vārdus «fondu (vērtspapīru un valūtas)».

4. Izteikt 8.panta trešās daļas pirmo teikumu šādā redakcijā:

«Statūtu fonda minimālais lielums ir 100 000 latu.».

5. Svītrot 33.pantā vārdu «vērtspapīru».

6. Svītrot 36.panta pirmajā daļā vārdu «vērtspapīru».

Ministru prezidents M.Gailis
Finansu ministrs,
Ministru prezidenta biedrs A.Piebalgs

Izdoti Satversmes 81.pantā noteiktajā kārtībā

Par grozījumiem Ministru kabineta 1994.gada 30.augusta noteikumos nr.177«Ārstniecības noteikumi»

Izdarīt Ministru kabineta 1994.gada 30.augusta noteikumos nr.177«Ārstniecības noteikumi» (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru kabineta Zīņotājs, 1994, 19) šādus grozījumus:

1. Svītrot 9.punktā vārdus «reģionālās veselības aizsardzības nodalās».

2. Svītrot 11.punkta 6) apakšpunktu.

3. Svītrot 12.punktu.

4. Svītrot 13.punktu.

5. Izteikt 17.punktu šādā redakcijā:

«17. Sludinājumus un reklāmu, kas attiecas uz ārstniecību, ārstniecības iestādēm un ārstniecības personām, ievieto masu informācijas līdzekļos Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.».

6. Svītrot 19.punktā vārdus «reģionālās veselības aizsardzības nodalās».

7. Izteikt 20.punkta 1) apakšpunktu šādā redakcijā:

«1) vadīt reģionālos vides un sabiedrības veselības centrus».

Noteikumi nr.226 (prot. nr.65, 14.§)
Rīgā, 1994.gada 27.decembrī

Par grozījumiem likumā «Par ārvalstnieku un bezvalstnieku ieceļošanu un uzturēšanos Latvijas Republikā»

1.Izdarīt likumā «Par ārvalstnieku un bezvalstnieku ieceļošanu un uzturēšanos Latvijas Republikā» (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Zīņotājs, 1992, 22/28) šādus grozījumus:

1.1. papildināt pirmo nodaļu «Likumā lietotie termini» pēc termina «izsaukums» skaidrojumu ar šāda satura terminiem:

«Krievijas Federācijas atvalinātās militārpersonas — personas, kuras līdz 1992.gada 28.janvārim ir atvalinātas no Krievijas Federācijas vai bijušās PSRS Brņuto spēku kadru dienesta vai virsdiensē Latvijas Republikas teritorijā vai ieradusās Latvijas Republikas teritorijā viena gada laikā pēc atvalināšanas no bijušās PSRS Brņutojatiem spēkiem.

Krievijas Federācijas atvalināto militārpersonu ģimenes locekļi — Krievijas Federācijas vai bijušās PSRS Brņuto spēku atvalināto militārpersonu laulātie (neatkarīgi no laulības šķiršanas un viņu ierašanās laika Latvijas Republikā), viņu nepilngadīgie bērni un apgādājamie, ja viņu ierašanās Latvijas Republikā saistīta ar Krievijas Federācijas vai bijušās PSRS Brņuto spēku dislokāciju vai militārpersonas ieceļošanu Latvijas Republikā.

No Latvijas Republikas teritorijas bijušās PSRS Brņutojatos spēkos iesauktās personas — personas, kuras nosūtītas uz bijušās PSRS Brņuto spēku kadrā skolām vai iesauktas kadru dienestā vai virsdiensē no Latvijas Republikas teritorijas, ja uz nosūtīšanas vai iesaukšanas brīdī šo personu pastāvīgā dzīvesvieta bija Latvijas Republika, izņemot gadījumus, kad to uzturēšanās Latvijas Republikā pirms iesaukšanas bija saistīta ar bijušās PSRS Brņuto spēku dislokāciju Latvijas Republikā.».

1.2. papildināt 7.pantu pēc vārdiem «ieceļošanas vizu» ar vārdiem «veselības apdrošināšanas polisi»;

1.3. papildināt 8.pantu pēc vārda «arvalstis» ar šāda satura tekstu:

«tikai tad, ja vizas pieprasītājs iesniedz veselības apdrošināšanas polises kopiju»;

1.4. papildināt likumu ar jaunu šāda satura 18.1 pantu:

«18.1 pants. Krievijas Federācijas atvalinātajām militārpersonām un viņu ģimenes locekļiem iesniedz termiņuzturēšanās atļaujas uz vienu gadu.

Termiņuzturēšanās atļaujas var pagarināt ik gadu, pamatojoties uz Krievijas Federācijas iesnietajiem atvalināto militārpersonu sarakstiem.

Sis nosacījums neattiecas uz Krievijas Federācijas atvalinātajām militārpersonām, kuras dienestā bijušās PSRS Brņutojatos spēkos iesauktas no Latvijas Republikas teritorijas un pēc atvalināšanas no dienesta līdz 1992.gada 1.jūlijam atgriezušās Latvijas Republikā, kā arī uz šo personu ģimenes locekļiem.».

1.5. papildināt likumu ar jaunu šāda satura 18.2 pantu:

«18.2 pants. Termiņuzturēšanās atļauju izsniegša-

Izdoti Satversmes 81.pantā noteiktajā kārtībā

Par grozījumiem likumā «Par uzņēmumu un uzņēmēj sabiedrību maksātnespēju un bankrotu»

Izdarīt likumā «Par uzņēmumu un uzņēmēj sabiedrību maksātnespēju un bankrotu» (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Zīņotājs, 1992, 2) grozījumu un papildināt 5.pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

«Lietu par apdrošinātāja atzišanu par maksāt-

nespēju var ierosināt arī uz Valsts apdrošināšanas uzraudzības inspekcijas iesnieguma pamata.».

Ministru prezidents M.Gailis
Finansu ministrs,
Ministru prezidenta biedrs A.Piebalgs

Noteikumi nr.9 (prot. nr.1, 12.§)
Rīgā, 1995.gada 3.janvārī

Par grozījumiem likumā «Par lauksaimniecības uzņēmumu un zvejnieku kolhozu privatizāciju»

Izdarīt likumā «Par lauksaimniecības uzņēmumu un zvejnieku kolhozu privatizāciju» (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Zīņotājs, 1991, 31; 1992, 39; 1993, 5) grozījumu un papildināt 19.pantu ar sešpadsmito daļu šādā redakcijā:

«Ja sabiedrība uzskata par lietderīgu saglabāt kā-

du no saviem ražošanas vai apkalpojošās sfēras objektiem saimnieciskās darbības veikšanai, tad jautājumu par šādu objektu nošķiršanu izšķir ar balsojumu sabiedrības dalībnieku kopsapulcē saskaņā ar šā likuma 18.panta nosacījumiem.».

Ministru prezidents M.Gailis
Zemkopības ministrs A.Ūdris

Noteikumi nr.4 (prot. nr.2, 6.§)
Rīgā, 1995.gada 5.janvārī

Izdoti saskaņā ar likumu «Par 1994.gada 30.aprīli Maskavā parakstītajiem Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas līgumiem»

Par Latvijas institūciju darbību, lai panāktu Latvijas un Krievijas līgumu izpildi

1. Šie noteikumi izdoti, lai panāktu «Latvijas Republikas valdības un Krievijas Federācijas valdības vienošanās par Latvijas Republikas teritorijā dzīvojošo Krievijas Federācijas militāro pensionāru un viņu ģimenes locekļu sociālo aizsardzību», kā arī protokola pie šīs vienošanās izpildi un veicinātu atvalināto militārpersonu izbraukšanu no Latvijas Republikas teritorijas, kā arī uzlabotu kontroli pār šo procesu.

2. No Krievijas Federācijas Brņutojatiem spēkiem pēc 1992.gada 28.janvāra atvalinātajām militārpersonām un viņu ģimenes locekļiem, kuri 1995.gada 1.janvārī atrodas Latvijā un kuriem saskaņā ar «Latvijas Republikas valdības un Krievijas Federācijas valdības vienošanās par Latvijas Republikas teritorijā dzīvojošo Krievijas Federācijas militāro pensionāru un viņu ģimenes locekļu sociālo aizsardzību» jāstāj Latvijas Republikas teritorijā, līdz 1995.gada 15.februārim jāreģistrējas Pilsēnības un imigrācijas departamentā, uzrādot personu apliecinošus dokumentus.

3. Krievijas Federācijas militārpersonu ģimenes locekļiem, kuriem saskaņā ar «Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas vienošanās par Latvijas Republikas teritorijā uz laiku izvietoto Krievijas Federācijas Brņuto spēku un Krievijas Federācijas robežapsardzības karaspēka un viņu ģimenes locekļu sociālo aizsardzību līdz to pilnīgai izvešanai» bija pa-

garinātas uzturēšanās atļaujas līdz 1994.gada 31.decembrim, līdz 1995.gada 15.februārim jāreģistrējas Pilsēnības un imigrācijas departamentā, uzrādot personu apliecinošus dokumentus.

4. Iekšlietu ministrija nodrošina, lai personas, kuras sapēmusas izbraukšanasrīkojumus, atstātu Latvijas Republikas teritoriju noteiktajos termiņos.

5. Pilsēnības un imigrācijas departaments izdod reģistrētajām pēc 1992.gada 28.janvāra atvalinātajām Krievijas Federācijas militārpersonām un viņu ģimenes locekļiem termiņuzturēšanās atļaujas līdz 1995.gada 1.maijam. Ja Krievijas puse līdz 1995.gada 15.februārim nebūs iesniegusi ar Ārlietu ministriju saskaņotu minēto personu izbraukšanas grafiku un pilnīgu sarakstu, izsniegtās atļaujas noteiktā kārtībā anulējamas un personām izsniedzami izbraukšanas rīkojumi.

6. Labklājības ministrija kopīgi ar Izglītības un zinātnes ministriju aprēķina visus papildu izdevumus, kas radušies sakarā ar Krievijas Federācijas militāro pensionāru un viņu ģimenes locekļu uzturēšanos Latvijas Republikā ilgāk par šajos noteikumos minētajās vienošanās noteiktajiem termiņiem. Ārlietu ministrija sagatavo un iesniedz Krievijas Federācijai dokumentāri pamatotas finansiālā rakstura pretenzijas un prasību Krievijas pusei tās apmierināt.

Ministru prezidents M.Gailis
Iekšlietu ministrs J.Adamsons

ŠAJĀ NUMURĀ:

10.lpp.

Grozījumi likumā «Par apdrošināšanu»

Būvniecības noteikumi

11.lpp.

Noteikumi licenšu izsniegšanai komercpārvaldājumiem ar autotransportu

12.lpp.

Instrukcija par muitas kravas deklarācijas aizpildīšanu (sākums)

Latvijas Trīspusējās darba devēju, valsts un arodbiedrību konsultatīvās padomes sēdes protokols Rīgā, 1995.gada 10.janvārī

Trīspusējā padome nolēmj:

Konceptuāli atbalstīt valdības politiku pensijas vecuma paaugstināšanā ar sekojošām iebildēm:

LBAS:

1. Piekritam pensijas vecumam 65 gadi gan vīriešiem, gan sievietēm pie nosacījuma, ja pensijas vecuma paaugstināšanas solis ir 6 mēneši visiem.

2. Ja ir dota iespēja pirms šā vecuma sasniegšanas aiziet pensijā, saņemot mazāku pensiju.

3. Ja ir izstrādāti pārejas nosacījumi tiem nodarbinātajiem, kuriem ir atvieglota pensiju saņemšanas formula.

4. Ja tiek izveidota atvieglotumu sistēma pirmspensijas vecuma strādājošajiem.

5. Ja pensijas vecuma paaugstināšana tiek saisti-

ta ar uzkrājumu pensiju fonda izveidošanu.

LDDK:

1. Ja 30 procenti no līdzekļiem, kas tiek ietaupīti, tiek novirzīti nodarbinātības problēmu risināšanai.

2. Ja tiek veikti papildu pētījumi par faktisko nodarbinātību pirmspensijas vecumā un iespējamo sociālā nodokļa maksātāju pieaugumu.

3. Ja šis process ir saistīts ar Latvijas ekonomiskās attīstības programmu (jaunas darba vietas).

Labklājības ministrs Andris Bērziņš

Latvijas Brīvo arodbiedrību

savienības priekšsēdētājs Andris Silīņš

Latvijas Darba devēju

konfederācijas priekšsēdētājs

Jānis Bertrands

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības valdes lēmums 1995.gada 11.janvārī

Par Rīgas domes 1995.gada 10.janvāra lēmumu «Par pabalstiem Rīgas mazturīgajiem iedzīvotājiem 1994./1995.gada apkures sezonā».

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība Rīgas domes lēmumu «Par pabalstiem Rīgas mazturīgajiem iedzīvotājiem 1994./1995.gada apkures sezonā» vērtē kā politiski bezatbildīgu, kas ir krasā pretrunā ar demokrātijas pamatprincipiem un vērstā tikai uz sabiedrības saskelšanu.

Rīgas domes rīcība var radīt starptautiskus sarežģījumus, ieskaitot jautājumu par Latvijas Republikas uzņemšanu Eiropas padomē.

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība atgādina Rīgas domei, ka Rīgas pilsētas pašvaldību budžetos no-

doklus pēc vienotiem noteikumiem maksā visi strādājošie Rīgas pastāvīgie iedzīvotāji un tikai uz tādiem pašiem vienlīdzīgiem sadales principiem tie ir arī izlietojami, tai skaitā arī sociāliem pabalstiem domātie budžeta līdzekļi.

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības valde nolēmj:

Ieteikt Latvijas Republikas Ministru kabinetam, izmantojot tam ar likumu dotās tiesības, atcelt minēto Rīgas domes lēmumu un panākt, lai tiktu noteikta tiesiskais un demokrātiskais valsts principiem atbilstoša sociālo pabalstu saņemšanas kārtība mazturīgajiem iedzīvotājiem Rīgas pilsētā.

Priekšsēdētājs A.Siliņš

Latvijas Republikas Finanšu ministrijas un Valsts un ieņēmumu dienesta paziņojums «Par peļņas nodokļa avansa maksājumu noteikšanas kārtību»

Latvijas Republikas Finanšu ministrija un Valsts ieņēmumu dienests līdz likuma «Par uzņēmumu ienākuma nodokli» pieņemšanai paziņo:

1. Uzņēmumu (uzņēmēj sabiedrības) peļņas nodokļa avansa maksājums izdara 0,75% apmērā no iepriekšējā mēneša neto apgrozījuma un pārējiem finansiālās darbības ieņēmumiem.

Avansa maksājumus neizdara uzņēmumi, kuri izmanto atvieglojumus saskaņā ar likuma «Par peļņas nodokli» 23.pantu, un tie uzņēmumi, kuri saņemusi atbrīvojumu no nodokļu maksāšanas pilnā apmērā

Finansu ministrijas Valsts sekretāre V.Andrējeva

Valsts ieņēmumu dienesta priekšnieka vietnieks J.Ostaškovs

Saeimas priekšsēdētāja paziņojumi

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 21.decembra sēdē atļāvis deputātam Mārim Graudiņam savienot deputāta amatu ar algotu valsts pilnvarnieka amatu Valsts akciju sabiedrības *Latvijas gāze* padomē.

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 21.decembra sēdē atļāvis deputātam Gundaram Bērziņam savienot deputāta amatu ar algotu padomes locekļa amatu akciju sabiedrībā *Latvijas Universālā banka*.

Saeimas priekšsēdētājs A.Gorbuņovs
Rīgā 1994.gada 21.decembrī

Latvijas Bankas mēneša balance par 1

Latvijas Republikas Ministru kabinets

Noteikumi nr.8 (prot. nr.2, 4.§)
Rīgā, 1995.gada 5.janvārī

Par grozījumiem likumā «Par apdrošināšanu»

Izdarīt likumā «Par apdrošināšanu» (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Zinātnis, 1993, 3/4) šādus grozījumus:

1. Papildināt nodaļu «Likumā lietotie termini» ar šāda saturs tekstā:

«ATBILDĪBAS LIMITS ir maksimāli izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības apmērs civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas veidos.»
2. Aizstāt likuma tekstā vārdus «Valsts apdrošināšanas uzraudzība» ar vārdiem «Valsts apdrošināšanas uzraudzības inspekcija».
3. Ieteikt 8.panta otro teikumu šādā redakcijā:

«Apdrošinātājam ir tiesības paaugstināt apdrošināšanas prēmiju, ja pēc līguma noslēgšanas apdrošinājuma nēmēja darbības (vai bezdarbības) dēļ palielinās apdrošināšanas risks.»
4. Ieteikt 9.panta otro, trešo un ceturto daļu šādā redakcijā:

«Apdrošināšanas atlīdzība mantas un civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas veidos nodrošina, bet līguma par zaudējumiem, kurus cietis apdrošinājuma nēmējs. Ja apdrošināšanas objektu ir apdrošinājis vairāki apdrošinātāji, viņi var apdrošināšanas atlīdzību izmaksāt proporcionāli apdrošinājuma summām, bet kopējā atlīdzības summa mantas un civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas veidos nedrīkst būt lielāka par zaudējumiem, kurus cietis apdrošinājuma nēmējs.»

5. Ieteikt 10.panta otrās daļas 4.punktu šādā redakcijā:

«Apdrošinātājam ir tiesības paaugstināt apdrošināšanas prēmiju, ja pēc līguma noslēgšanas apdrošinājuma nēmēja darbības (vai bezdarbības) dēļ palielinās apdrošināšanas risks.»
6. Ieteikt 10.panta otrās daļas 4.punktu šādā redakcijā:

«Apdrošinātājam ir tiesības paaugstināt apdrošināšanas prēmiju, ja pēc līguma noslēgšanas apdrošinājuma nēmēja darbības (vai bezdarbības) dēļ palielinās apdrošināšanas risks.»
7. Ieteikt 17. un 18.pantu šādā redakcijā:

«17.pantā. Apdrošinātāja kapitāla ieguldījumi Apdrošinātāja pamatkapitālā, rezerves kapitālā un speciālo (tehniko) rezervju kapitālā ieguldījumiem jābūt drošiem, daudzveidīgiem un likvidiem, lai tie nodrošinātu sabiedrības finanšu stabilitāti un garantētu apdrošināšanas līgumos paredzēto saistību izpildi. Speciālo (tehniko) rezervju kapitālā ieskaita: 1) vērtspapirus, kuras izlaidusi vai garantējuši Latvijas valdība, Latvijas Banka vai pašvaldība; 2) apdrošināšanas līdzekļus banku depozītos; 3) nekustamo īpašumu; 4) biržas iegādātos vērtspapirus; 5) uzņēmējdarbības akcijas, obligācijas, daļas, pases; 6) hipotēku aizdevumus; 7) līdzekļus apdrošinātāja kontā kredītiestādē; 8) naudu. Ieguldījums vienā uzņēmējdarbībā nedrīkst pārsniegt 10 procentus no apdrošinātāja speciālo (tehniko) rezervju kapitāla lieluma, bet kopējie ieguldījumi uzņēmējdarbībā nedrīkst pārsniegt 30 procentus no minētā kapitāla.

8. Ieteikt 22.panta trešo daļu šādā redakcijā:

«Valsts apdrošināšanas uzraudzības inspekcijai ne retāk kā reizi četros gados jāveic apdrošinātāja darbības pilna revīzija.»

9. Ieteikt 22.panta otrās daļas pirmo teikumu šādā redakcijā:

«Apdrošinātāja gada pārskats jāpārbauda zvērnatā revidentam un pirms apstiprināšanas akcionāru pilnsapulcē jāiesniedz Valsts apdrošināšanas uzraudzības inspekcijai.»
10. Ieteikt 22.panta trešo daļu šādā redakcijā:

«Valsts apdrošināšanas uzraudzības inspekcijai ne retāk kā reizi četros gados jāveic apdrošinātāja darbības pilna revīzija.»

11. Aizstāt 24.panta trešajā daļā vārdus «— bankas kvīts, kas apstiprina vismaz 25 procentu pamatkapitāla iemaksu, kura nedrīkst būt mazāka par 3 miljoniem rubļu» ar vārdiem «— bankas kvīts, kas apstiprina 100 procentu dibināšanas pamatkapitāla iemaksu, kura nedrīkst būt mazāka par 100 tūkstošiem latu».
12. Papildināt 24.pantu ar deviņo daļu šādā redakcijā:

«Pamatkapitālu nedrīkst izmantot darbības uzsākšanai nepieciešamo izdevumu segšanai.»
13. Ieteikt 28.panta trešo daļu šādā redakcijā:

«Maksājumi apdrošināto interešu aizsardzības fonda izdevumiem katru ceturksni Finanšu ministrijas noteiktā apmērā un kārtībā un ieskaitāmi apdrošinātāja izdevumos.»

14. Papildināt 28.pantu ar sešto un septīto daļu šādā redakcijā:

«Fonds neizmaksā apdrošināšanas atlīdzību par kredītiem, dažādu finanšu līdzekļu un galvojumu apdrošināšanu, kā arī gadījumos, ja apdrošinātāja maksātnesība ir iestājusies apdrošinātāja nelikumīgas darbības rezultātā vai apdrošinājuma nēmējs ir juridiska persona. Apdrošināto interešu aizsardzības fonda statusus apstiprina Finanšu ministrija. Uzraudzību par fonda darbību veic Valsts apdrošināšanas uzraudzības inspekcija.»

Ministru prezidents M.Gailis
Finansu ministrs, Ministru prezidenta biedrs A.Piebalgs

Noteikumi nr.14 (prot. nr.3, 2.§)
Rīgā, 1995.gada 7.janvārī

Par grozījumiem Ministru Padomes 1993.gada 19.februāra lēmumā nr.90 «Par Latvijas Republikas iecelošanas vīzu izsniegšanas kārtību un valsts robežu šķērsojošo personu kontroli»

- 1.Izdarīt Nolikuma par Latvijas Republikas iecelošanas vīzām un to izsniegšanas kārtību (apstiprināts ar Ministru Padomes 1993.gada 19.februāra lēmumu nr.90 «Par Latvijas Republikas iecelošanas vīzu izsniegšanas kārtību un valsts robežu šķērsojošo personu kontroli» — *Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Zinātnis, 1993, 10/11*) šādus grozījumus:

- 1.1. izteikt 1.punkta otro daļu šādā redakcijā:

«Vīza ir atzīme pasē vai citā Latvijas Republikā izdotā ceļošanas dokumentā, kas dod iespēju ieceltot un uzturēties Latvijas Republikā, kā arī ieceltot no tās vai šķērsot tās teritoriju tranzītā.»
- 1.2. izteikt 9.punkta šādu redakciju:

«9. Vīza paredzēta kopējais uzturēšanās termiņš Latvijas Republikā viena gada laikā nedrīkst pārsniegt 90 dienas. Šis nosacījums neattiecas uz diplomātiem un oficiālajiem vīzām.

Lai uzturētos Latvijas Republikā vairāk nekā 90 dienas viena gada laikā, jāsaņem uzturēšanās atļauja.»
- 1.3. papildināt 11.punktu ar 11.11. — 11.15. apakšpunktu šādā redakcijā:

«11.11. nevar noraidīt pastāvīgu dzīvnieku; 11.12. ir pierādījis politisku patverumu kādā citā valstī, izņemot gadījumus, kad saņemta pastāvīgā uzturēšanās atļauja valstī, kurā pieprasīts politiskais patvērumš; 11.13. lai saņemtu vīzu, ar solījumiem vai draudiem centies ietekmēt Latvijas Republikas amatpersonas; 11.14. ir persona ar nenoskaidrotu identitāti; 11.15. ir izteicis vēlēšanos ieceltot uz pastāvīgu dzīvi Latvijas Republikā, bet nav saņēmis uzturēšanās atļaujas apstiprinājumu vai ir saņēmis uzturēšanās atļaujas noraidījumu.»
- 1.4. papildināt 17.punktu ar otro teikumu šādā redakcijā:

«Latvijas Republikas valsts robežas šķērsošanas vietā diplomātiskās vai oficiālās (dienesta) vīzas izsniedz Pilsonības un imigrācijas departamenta amatpersonas, pamatojoties uz Ārlietu ministrijas rakstisku lūgumu (rīkojumu, pieprasījumu)».
- 1.5. papildināt 26.punktu ar otro daļu šādā redakcijā:

«Privāto vīzu var izsniegt gan atsevišķam personām, gan personu grupām. Grupu vīzu izsniedz saskaņā ar Pilsonības un imigrācijas departamenta izstrādātajiem noteikumiem uz laiku līdz 30 dienām.»
- 1.6. ieteikt 27.punktu šādā redakcijā:

«27. Privāto vīzu izsniedz uz laiku līdz vienam gadam, ievērojot šī nolikuma 9.punkta nosacījumus.»
- 1.7. papildināt 30.punktu ar 30.3. un 30.4. apakšpunktu šādā redakcijā:

«30.3. no bērniem līdz 16 gadu vecumam; 30.4. citos gadījumos, kad saskaņā ar humānāmi apsvērumiem vai valsts prestiža interesēs Pilsonības un imigrācijas departamenta vai Ārlietu ministrijas Konsulārā departamenta direktora pilnvarota amatpersona pēc rakstiska pamatojuma saņemšanas atbrīvo personu no samaksas par privātās vīzas saņemšanu.»

Noteikumi nr.17 (prot. nr.3, 1.§)
Rīgā, 1995.gada 7.janvārī

Būvniecības noteikumi

I. Noteikumos lietotie termini

Apbūve — noteiktā teritorijā izvietotu būvu un inženiertīklu, kā arī labiekārtošanas pasākumu kopums.

Būvātājs — dokuments, kas apliecina tiesības veikt būvdarbus un ko izsniedz pagasta vai pilsētas pašvaldība.

Būve — arhitektonisks, tehnisks vai konstruktīvs virsmes, pazemes vai zemūdens darinājums, kā arī attiecīgās tehniskās iekārtas.

Būvniecība — atzinauma sniegšana par būvdarbu izpildes, būvstrādājuma, būviekārtas, būvprojekta dokumentācijas, kā arī būvuzrauga vai būvinspektora slēdziena atbilstību likumu un citu normatīvo aktu prasībām.

Būvniecības projekts — licencēta fiziska persona, kas valsts, pašvaldības vai būvniecības dalībnieka uzdevumā veic būvniecības projektu.

Būvniecības darbi — darbi un procesi, kas tiek veikti būvniecības (zemes gabala) būvniecības procesā.

Būvniecības darbs — fiziska vai juridiska persona, kas paša vai būvniecības spēkiem veic būvniecību un ir juridiski atbildīga par to.

Būvniecības darbs — ikviena kustama vai nekustama lieta (iekārta vai palīgizstrādā), kas tiek izmantota būvniecībā.

Būvniecības darbs — valsts institūcija, kas veic būvniecības valsts kontroli.

Būvniecības darbs — amatpersona, kas pārstāv valsts intereses būvniecībā un kontrolē likumu un būvnormatīvu ieviešanu būvniecības procesā.

Būvniecības darbs — ikviena materiāls, detaļa vai konstrukcija, kas pastāvīgi vai uz laiku tiek iestrādāta būvē vai ko paredzēts izmantot būvniecībā.

Būvniecība — visu veidu būvniecības projekta, būvniecības, pabeigšanas un atjaunošanas formas, lietojot būvstrādājuma un būviekārtas.

Būvniecības darbs — fiziskas vai juridiskas personas, kas ar īpašumu, finansu līdzekļiem vai darbu piedalās būvniecībā vai veic būvniecības uzraudzību.

Būvniecības darbs — normu un noteikumu kopums, kas reglamentē būvniecību un būvu ekspluatāciju un ir saistošs visiem būvniecības dalībniekiem.

Būvniecības darbs — dokuments, kas nosaka būves apveidi, arhitektonisko un konstruktīvo risinājumu, kā arī tās būvniecību.

Būvniecības darbs — fiziska vai juridiska persona, kas uz līguma pamata veic būvniecību.

Būvniecības darbs — būvniecības dalībnieks, kas būves īsteno, pasūtītāja vai finansētāja interesēs pār-

Izdoti Satversmes 81.pantā noteiktajā kārtībā

Nekustamā īpašuma iegādei apdrošinātājs nedrīkst izlietot vairāk par 25 procentiem no speciālo (tehniko) rezervju kapitāla.

Apdrošinātājs nedrīkst izsniegt kredītu, aizdevumu, galvojumu, kā arī citu līdzīgu saistību rezultātā uzņemties atbildību, ja viena darījuma summa pārsniedz 10 procentus no apdrošinātāja apmaksātā pamatkapitāla.

Kopējā minēto darījumu summa nedrīkst pārsniegt 30 procentus no apdrošinātāja apmaksātā pamatkapitāla.

18.pants. Apdrošinātāja maksātnesības norma un garantijas fonds

Apdrošinātāja maksātnesības norma ir noteiktā kārtībā aprēķināms lielums, kur u izmanto apdrošinātāja finanšu stāvokļa novērtēšanai. Maksātnesības normas lielums un aprēķināšanas kārtību nosaka Valsts apdrošināšanas uzraudzības inspekcija. Apdrošinātāja rīcībā pastāvīgi jābūt kapitālam, kas atbilst maksātnesības normai.

Apdrošinātāja garantijas fondu veido viena trešdaļa no apdrošinātāja aprēķinātās maksātnesības nor mas, un tas nevar būt mazāks par noteikto garantijas fonda minimālo lielumu. Garantijas fonda minimālo lieldu nosaka Finanšu ministrija.

8. Papildināt 20.pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

«Ja tiek noslēgti vairāki nekā viens apdrošināšanas līgums un, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, jāizmaksā atlīdzība par visiem minētajiem līgumiem, ko kopējais risks, neizdotot pārāpdrošināšanu, nedrīkst pārsniegt 10 procentus no apdrošinātāja pamatkapitāla un rezerves kapitāla.»

9. Ieteikt 22.panta otrās daļas pirmo teikumu šādā redakcijā:

«Apdrošinātāja gada pārskats jāpārbauda zvērnatā revidentam un pirms apstiprināšanas akcionāru pilnsapulcē jāiesniedz Valsts apdrošināšanas uzraudzības inspekcijai.»

10. Ieteikt 22.panta trešo daļu šādā redakcijā:

«Valsts apdrošināšanas uzraudzības inspekcijai ne retāk kā reizi četros gados jāveic apdrošinātāja darbības pilna revīzija.»

11. Aizstāt 24.panta trešajā daļā vārdus «— bankas kvīts, kas apstiprina vismaz 25 procentu pamatkapitāla iemaksu, kura nedrīkst būt mazāka par 3 miljoniem rubļu» ar vārdiem «— bankas kvīts, kas apstiprina 100 procentu dibināšanas pamatkapitāla iemaksu, kura nedrīkst būt mazāka par 100 tūkstošiem latu».

12. Papildināt 24.pantu ar deviņo daļu šādā redakcijā:

«Pamatkapitālu nedrīkst izmantot darbības uzsākšanai nepieciešamo izdevumu segšanai.»

13. Ieteikt 28.panta trešo daļu šādā redakcijā:

«Maksājumi apdrošināto interešu aizsardzības fonda izdevumiem katru ceturksni Finanšu ministrijas noteiktā apmērā un kārtībā un ieskaitāmi apdrošinātāja izdevumos.»

14. Papildināt 28.pantu ar sešto un septīto daļu šādā redakcijā:

«Fonds neizmaksā apdrošināšanas atlīdzību par kredītiem, dažādu finanšu līdzekļu un galvojumu apdrošināšanu, kā arī gadījumos, ja apdrošinātāja maksātnesība ir iestājusies apdrošinātāja nelikumīgas darbības rezultātā vai apdrošinājuma nēmējs ir juridiska persona. Apdrošināto interešu aizsardzības fonda statusus apstiprina Finanšu ministrija. Uzraudzību par fonda darbību veic Valsts apdrošināšanas uzraudzības inspekcija.»

Ministru prezidents M.Gailis
Finansu ministrs, Ministru prezidenta biedrs A.Piebalgs

Noteikumi nr.14 (prot. nr.3, 2.§)
Rīgā, 1995.gada 7.janvārī

Par zvērnatājiem revidentiem

Šie noteikumi regulē to personu profesionālās darbības tiesiskos pamatus, kuras veic gada pārskata revīzijas un revīzijas uzdevumus uzņēmumos un organizācijās.

I. Noteikumos lietotie termini

Licence — speciāla atļauja šajos noteikumos paredzēto darbību veikšanai.

Zvērinātais revidents — persona, kas atbilstoši šo noteikumu prasībām ir ieguvusi zvērnatā revidenta licenci.

Gada pārskata revīzija — uzņēmumu un organizāciju gada pārskatu pārbaude saskaņā ar likumiem, kuri reglamentē uzņēmumu gada pārskatu.

Revīzijas uzdevums — uzņēmuma vai organizācijas finanšuālā un saimnieciskās darbības pārbaude, kuru veic zvērnatā revidents saskaņā ar noslēgto līgumu.

Gada pārskats — ziņu sakopojums par uzņēmuma finanšuālā un saimnieciskā darbību atbilstoši likumdošanas aktiem.

Koncerns — uzņēmumu kopums atbilstoši skaidrojuma likumā «Par uzņēmumu gada pārskatiem».

Zvērinātu revidentu reģistrs — datu kopums par zvērnatājiem revidentiem un viņu profesionālo darbību.

II. Vispārīgie jautājumi

1. Zvērinātais revidents pilda savus pienākumus saskaņā ar likumiem un ir neatkarīgs sabiedrības, fizisko un juridisko personu tiesību un likumīgo interešu aizstāvis uzņēmējdarbības jomā. Valsts, sabiedrība vai darba devēji nav tiesīgi ietekmēt zvērnatā revidentu viņa profesionālo pienākumu pildīšanā, arī lēmumu pieņemšanā par uzņēmuma gada pārskatiem, revīzijas uzdevumiem, lietpratēja uzdevumiem un uzdevības uzdevumiem.

2. Par zvērnatā revidentu var būt rīcīspējīgas personas, kas sasniegušas 25 gadu vecumu un:

2.1. ieguvis augstāko ekonomisko izglītību vai arī ieguvis augstāko izglītību citās specialitātēs un nokārtojis kvalifikācijas eksāmenu ekonomikas pamatos;

2.2. kurām ir vismaz trīs gadu pieredze grāmatvedības un finansu revīzijas darbā;

2.3. nokārtojis kvalifikācijas eksāmenu un ieguvis zvērnatā revidenta licenci.

3. Zvērinātā revidenta licenci neizsniedz personām:

3.1. kuras neatbilst šo noteikumu 2.punkta prasībām;

3.2. kuras tiesa atzinusi par maksātnespējīgiem parādniekiem;

3.3. kuras notiesātas par tīšu noziegumu izdarīšanu, kaut arī tās atbrīvotas no soda izciešanas sakarā ar noilgumu, apzēlošanu vai amnestiju;

3.4. kuras ar tiesas spriedumu krimināliēti ir atbrīvotas no amata.

4. Zvērinātā revidenta licenci anulē personām:

4.1. kuras tiesa atzinusi par maksātnespējīgiem parādniekiem;

4.2. kuras notiesātas par tīšu noziegumu izdarīšanu, kaut arī tās atbrīvotas no soda izciešanas sakarā ar noilgumu, apzēlošanu vai amnestiju;

4.3. kuras ar tiesas spriedumu krimināliēti ir atbrīvotas no amata;

4.4. kuras šo noteikumu 7.punktā minētajā licen-
ces saņemšanas iesniegumā un citos dokumen-

tašanās vietu.»

1.10. papildināt 42.punktu ar otro daļu šādā redakcijā:

«Daudzkārtējās privātās vīzas neizsniedz personām, kuru iecelošanas mērķis ir tūrisma braucienš. Privātām apciemojumiem daudzkārtējo vīzu izsniedz tikai atsevišķos gadījumos pēc konsulārās amatpersonas vai Pilsonības un imigrācijas departamenta Vīzu nodaļas vadītāja individuāla lēmuma.»

1.11. izteikt 43.punkta šādu redakciju:

«43. Daudzkārtējās privātās vīzas izsniedz Latvijas Republikas diplomātiskās pārstāvniecības vai konsulārās iestādes ārvalstīs un Pilsonības un imigrācijas departaments Latvijā.»

2. Noteikumi stājas spēkā ar to parakstīšanas dien-

Ministru prezidents M.Gailis
Iekšlietu ministrs R.Ādamsons

Noteikumi nr.3 (prot. nr.2, 9.§)
Rīgā, 1995.gada 5.janvārī

Par grozījumiem Zemesgrāmatu likumā

1. Izdarīt 1937.gada 22.decembra Zemesgrāmatu likumā (ar grozījumiem un papildinājumiem saskaņā ar likumu «Par grozījumiem un papildinājumiem 1937. gada 22.decembra Zemesgrāmatu likumā» — *Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Zinātnis, 1993, 14/15*) grozījumus un papildināt 108.pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

«Fiziskās personas — bijušie zemes īpašnieki, kuriem pēc stāvokļa uz 1940.gada 21.jūliju piederēja zemes īpašums Latvijas Republikā un kuriem zemes reformas gaitā tiek atjaunotas bijušās zemes

1. Izdarīt 1937.gada 22.decembra Zemesgrāmatu likumā (ar grozījumiem un papildinājumiem saskaņā ar likumu «Par grozījumiem un papildinājumiem 1937. gada 22.decembra Zemesgrāmatu likumā» — *Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Zinātnis, 1993, 14/15*) grozījumus un papildināt 108.pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

«Fiziskās personas — bijušie zemes īpašnieki, kuriem pēc stāvokļa uz 1940.gada 21.jūliju piederēja zemes īpašums Latvijas Republikā un kuriem zemes reformas gaitā tiek atjaunotas bijušās zemes

1. Izdarīt 1937.gada 22.decembra Zemesgrāmatu likumā (ar grozījumiem un papildinājumiem saskaņā ar likumu «Par grozījumiem un papildinājumiem 1937. gada 22.decembra Zemesgrāmatu likumā» — *Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Zinātnis, 1993, 14/15*) grozījumus un papildināt 108.pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

«Fiziskās personas — bijušie zemes īpašnieki, kuriem pēc stāvokļa uz 1940.gada 21.jūliju piederēja zemes īpašums Latvijas Republikā un kuriem zemes reformas gaitā tiek atjaunotas bijušās zemes

1. Izdarīt 1937.gada 22.decembra Zemesgrāmatu likumā (ar grozījumiem un papildinājumiem saskaņā ar likumu «Par grozījumiem un papildinājumiem 1937. gada 22.decembra Zemesgrāmatu likumā» — *Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Zinātnis, 1993, 14/15*) grozījumus un papildināt 108.pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

«Fiziskās personas — bijušie zemes īpašnieki, kuriem pēc stāvokļa uz 1940.gada 21.jūliju piederēja zemes īpašums Latvijas Republikā un kuriem zemes reformas gaitā tiek atjaunotas bijušās zemes

1. Izdarīt 1937.gada 22.decembra Zemesgrāmatu likumā (ar grozījumiem un papildinājumiem saskaņā ar likumu «Par grozījumiem un papildinājumiem 1937. gada 22.decembra Zemesgrāmatu likumā» — *Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Zinātnis, 1993, 14/15*) grozījumus un papildināt 108.pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

«Fiziskās personas — bijušie zemes īpašnieki, kuriem pēc stāvokļa uz 1940.gada 21.jūliju piederēja zemes īpašums Latvijas Republikā un kuriem zemes reformas gaitā tiek atjaunotas bijušās zemes

1. Izdarīt 1937.gada 22.decembra Zemesgrāmatu likumā (ar grozījumiem un papildinājumiem saskaņā ar likumu «Par grozījumiem un papildinājumiem 1937. gada 22.decembra Zemesgrāmatu likumā» — *Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Zinātnis, 1993, 14/15*) grozījumus un papildināt 108.pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

«Fiziskās personas — bijušie zemes īpašnieki, kuriem pēc stāvokļa uz 1940.gada 21.jūliju piederēja zemes īpašums Latvijas Republikā un kuriem zemes reformas gaitā tiek atjaunotas bijušās zemes

1. Izdarīt 1937.gada 22.decembra Zemesgrāmatu likumā (ar grozījumiem un papildinājumiem saskaņā ar likumu «Par grozījumiem un papildinājumiem 1937. gada 22.decembra Zemesgrāmatu likumā» — *Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Zinātnis, 1993, 14/15*) grozījumus un papildināt 108.pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

«Fiziskās personas — bijušie zemes īpašnieki, kuriem pēc stāvokļa uz 1940.gada 21.jūliju piederēja zemes īpašums Latvijas Republikā un kuriem zemes reformas gaitā tiek atjaunotas bijušās zemes

1. Izdarīt 1937.gada 22.decembra Zemesgrāmatu likumā (ar grozījumiem un papildinājumiem saskaņā ar likumu «Par grozījumiem un papildinājumiem 1937. gada 22.decembra Zemesgrāmatu likumā» — *Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Zinātnis, 1993, 14/15*) grozījumus un papildināt 108.pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

«Fiziskās personas — bijušie zemes īpašnieki, kuriem pēc stāvokļa uz 1940.gada 21.jūliju piederēja zemes īpašums Latvijas Republikā un kuriem zemes reformas gaitā tiek atjaunotas bijušās zemes

1. Izdarīt 1937.gada 22.decembra Zemesgrāmatu likumā (ar grozījumiem un papildinājumiem saskaņā ar likumu «Par grozījumiem un papildinājumiem 1937. gada 22.decembra Zemesgrāmatu likumā» — *Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Zinātnis, 1993, 14/15*) grozījumus un papildināt 108.pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

«Fiziskās personas — bijušie zemes īpašnieki, kuriem pēc stāvokļa uz 1940.gada 21.jūliju piederēja zemes īpašums Latvijas Republikā un kuriem zemes reformas gaitā tiek atjaunotas bijušās zemes

1. Izdarīt 1937.gada 22.decembra Zemesgrāmatu likumā (ar grozījumiem un papildinājumiem saskaņā ar likumu «Par grozījumiem un papildinājumiem 1937. gada 22.decembra Zemesgrāmatu likumā» — *Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Zinātnis, 199*

Labklājības ministrijas rikojuoms nr.242
1994.gada 22.decembri
Par instrukcijas «Par nokavēto sociālā nodokļa maksājumu samaksas termiņa pagarināšanu līdz vienam gadam» apstiprināšanu

Lai realizētu likuma «Par nodokļiem un nodevām Latvijas Republikā» 15.panta piektajā daļā Labklājības ministrijai piešķir tās tiesības pagarināt līdz 1 gadam termiņu, kādā izdarāmi nokavētie sociālā nodokļa maksājumi:
— apstiprinu rikojumam pievienoto instrukciju «Par nokavēto sociālā nodokļa maksājumu maksas termiņa pagarināšanu līdz vienam gadam».

Ministrs A.Bērziņš

Instrukcija par nokavēto sociālā nodokļa maksājumu samaksas termiņa pagarināšanu līdz vienam gadam

Saskaņā ar Latvijas Republikas likuma «Par nodokļiem un nodevām Latvijas Republikā» 15.panta 1994.gada 15.jūnija redakciju, kas stājas spēkā ar 1994.gada 17.jūliju, Labklājības ministrijai ir tiesības pagarināt nokavēto sociālās apdrošināšanas iemaksu (sociālā nodokļa maksājumu) samaksas termiņu līdz vienam gadam, neapreķinot likumā noteikto nokavējuma naudu.

1. Labklājības ministrs apstiprina valsts budžetā pārskaitāmo sociālā nodokļa samaksas termiņu pagarināšanas komisiju (tālāk tekstā — «komisija»), kuras sastāvā ir Labklājības ministrijas un Valsts sociālās apdrošināšanas fonda pārstāvji. Komisija darbojas saskaņā ar labklājības ministra apstiprinātu nolikumu.

2. Apdrošinātajās Labklājības ministrijā iesniedz motīvu rakstveida iesniegumu par nokavēto valsts budžetā pārskaitāmo sociālā nodokļa maksājumu termiņa pagarināšanu.

3. Apdrošinātajiem iesniegumā jāuzrāda parāda rašanās iemesli un veiktās ekonomiskās un organizatoriskās darbības tā likvidēšanai.

4. Ja saistības ar kreditoriem sastāda līdz 50% no uzņēmējdarbības norobežotā ieguldījuma, tad iesniegumam jāpievieno:

4.1. Zīņas par apdrošinātāja reģistrāciju un gada pārskatu;

4.1.1. apdrošinātāja reģistrācijas apliecības nokrasts;

4.1.2. iepriekšējā gada bilances un tās revidentu pārbaudes akta kopija;

4.1.3. kārtējā gada ceturkšņu bilances kopijas;

4.1.4. iepriekšējā gada peļņas un zaudējumu aprēķina kopija;

4.1.5. kārtējā gada ceturkšņa peļņas un zaudējumu aprēķina kopijas;

4.1.6. apdrošinātāja raksturojums (reģistrētais pamatkapitāls, īpašnieki un tā vadība, darbinieku skaits, patēriņa fonds);

4.2. Naudas līdzekļi un norēķini pēc stāvokļa uz tā mēnēša 1.datumu, kurā tiek iesniegti materiāli (1.pielikums).

5. Ja saistības ar kreditoriem sastāda vairāk par 50% no uzņēmējdarbības norobežotā ieguldījuma, tad uzņēmumam jāiesniedz auditorkontroles firmas slēdziens, kas aptver 4.1. un 4.2. punktā minētās ziņas, kā arī:

5.1. auditorkontroles firmas slēdziens par situāciju uzņēmumā (apdrošinātāja saimnieciskās stāvok-

lis, maksāspēja, sadarbības un tirgus iespējas, galvenie riska faktori, darbības un attīstības mērķi un stratēģija);

5.2. auditorkontroles firmas slēdziens par apdrošinātāja plānoto pasākumu finansiālā stāvokļa uzlabošanai efektivitāti.

6. Neatkarīgi no saistību ar kreditoriem lieluma jāiesniedz:

6.1. Zīņas par privatizāciju (privatizētajiem un privatizējamiem uzņēmumiem);

6.1.1. Privatizācijas agentūras, citas valsts institūcijas vai pašvaldības, kura veikusi vai veiks privatizāciju, izziņa;

6.1.2. privatizētajam uzņēmumam par jau veikto privatizāciju un pārņemtajām nodokļu maksājumu parādu un nokavējumu naudas saistībām;

6.1.4. auditorkontroles firmas slēdziens par biznesa plānu.

6.2. Valsts sociālās apdrošināšanas fonda atzi-

ņums.

6.3. Valsts sociālās apdrošināšanas fonda, Valsts ieņēmumu dienesta rajona (pilsētas) nodalās nodokļu inspekcijas apstiprinātā izziņa par nodokļu parādiem valsts budžetam un to samaksas izpildi (2.pielikums).

6.4. Uzņēmumā nodarbināto skaits un šī skaita iespējamās izmaiņas turpmākā gada laikā, to skaitā nodarbināto pensionāru skaits un to strādājošo skaits, kuriem līdz pensijas vecuma sasniegšanai nav atlicis vairāk par vienu gadu.

6.5. Apdrošinātāja priekšlikumi par sociālā nodokļa pamatparāda, pamatparāda palielinājuma un nokavējuma naudas summu samaksas termiņiem (3.pielikums).

7. Komisijas sekretariāts 10 dienu laikā no iesnieguma un to pielikumu reģistrācijas Labklājības ministrijas Lietvedības nodaļā izskata dokumentu atbilstību instrukcijas 4. vai 5. un 6.punktā minētajam uzskaitījumam. Gadījumā, ja iesniegto dokumentu saraksts nav pilnīgs, dokumentu pakete tiek atdota iesniedzējam. (Pasta izdevumu sedz iesniedzējs).

8. Komisija izskata iesniegumus to reģistrācijas kārtībā, kurā sagatavotie dokumenti par valsts budžetā pārskaitāmo nokavēto maksājumu termiņu pagarināšanu.

Labklājības ministrija pieņem lēmumu 30 dienu laikā no visu 4. vai 5. un 6.punktā minēto materiālu saņemšanas dienas. Par lēmumu paziņo apdrošinātajām, Valsts sociālās apdrošināšanas fondam, Pri-

vatizācijas agentūrai un Valsts ieņēmumu dienestam.

9. Atteikuma gadījumā Labklājības ministrija sniedz motīvu rakstveida atbildi apdrošinātajam un informē Valsts sociālās apdrošināšanas fondu, Valsts ieņēmumu dienestu, Privatizācijas agentūru.

10. Ja atbilstoši šīs kārtības 4. vai 5. un 6.punkta prasībām iesniegtā informācija nav pietiekama lēmuma pieņemšanai, Labklājības ministrija pēc komisijas ierosinājuma var pieprasīt iesniedzējam papildu informāciju un atlikt jautājumu izskatīšanai līdz informācijas saņemšanai, bet ne ilgāk par 15 dienām.

11. Pēc lēmuma pieņemšanas par termiņa pagarināšanu nokavētajām valsts budžetā pārskaitāmajām sociālās apdrošināšanas iemaksām (sociālā nodokļa maksājumiem), bet pirms tā parakstīšanas, — uzņēmums triju dienu laikā iesniedz Labklājības ministrijā Saistību rakstu atbilstoši lēmumam saskaņā ar 4.pielikumu. Uzņēmumiem, kurus nav paredzēts privatizēt tuvākā gada laikā, Privatizācijas agentūra neapstiprina Saistību rakstu.

12. Ja apdrošinātajās neievēro Saistību rakstā uzrādītos nokavēto maksas termiņus, tā darbība tiek atklāti būstiski nodokļu likumdošanas, uzņēmējdarbību reglamentējošo likumdošanas un normatīvo aktu pārskatīšana, pieaug apdrošinātāja parādi valsts budžetā, Labklājības ministrija pēc saskaņošanas ar komisiiju ir tiesīga koriģēt agrāk pieņemto lēmumu un pat atsaukt to.

Par lēmuma izmaiņām Labklājības ministrija rakstiski ziņo iesniedzējam, Valsts ieņēmumu dienestam, Privatizācijas agentūrai un Valsts sociālās apdrošināšanas fondam.

Jaunais lēmums stājas spēkā pēc 2 nedēļām no tā pieņemšanas dienas.

13. Apdrošinātajām jāveic pamatparāda, pamatparāda palielinājuma un nokavējuma naudas proporci-

onāla nomaksa.

14. Ja apdrošinātajās no Labklājības ministrijas saņemis nokavēto sociālās apdrošināšanas iemaksu (sociālā nodokļa maksājumu) termiņa pagarinājumu, tad līdz pagarinājuma termiņa beigām tas nevar saņemt kārtējo nodokļu maksājumu termiņu pagarinājumu.

Izņēmums ir tad, ja apdrošinātajās nokārtojis pirmo pagarinājuma termiņa beigām visus Saistību rakstā uzrādītos maksājumu, tad tas var saņemt kārtējo nodokļu maksājuma termiņa pagarinājumu attiecīgajā valsts institūcijā.

15. Apdrošinātāja Saistību rakstu izpildi kontrolē Valsts sociālās apdrošināšanas fonds.

Valsts sociālās apdrošināšanas fonds līdz nākamā mēneša, kas seko kalendārājam ceturksnim, 10.datumam iesniedz Labklājības ministrijā Saistību rakstu formā atbilstoši izziņai. Izziņā uzrāda maksājumu izpildes gaitu par katru apdrošinātāju, kurš saņēmis valsts budžetā pārskaitāmo nokavēto sociālās apdrošināšanas iemaksu (sociālā nodokļa maksājumu) pagarinājuma termiņu.

16. Privatizācijas agentūra un pašvaldības saskaņā ar Latvijas Republikas 1994.gada 17.februāra likumu «Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju» ir atbildīgas par to, ka privatizējamā uzņēmuma saistības par pamatparāda, pamatparāda palielinājuma un nokavējuma naudas nomaksas termiņiem un summām (Saistību raksts) pārņem privatizācijas objekts.

Sociālās apdrošināšanas departamenta direktore I.Bite

Latvijas Republikas Valsts statistikas komiteja

Par cenu pārmaiņām 1994.gada decembrī

Patēriņa cenu (inflācijas) indeksu (PCI) 1994.gada 12.1., 1994.g. decembrī, salīdzinot ar 1993.g. decembri bija 126,3%.

Cenu pieaugums atsevišķām patēriņa grupām gada laikā bija sekojošs:

— uztura produktu cenas pieaugašs par 14,5%, t.sk. gaļas un gaļas izstrādājumu — par 25,9%, zivju un zivju produktu — par 19,1%, piena, piena produktu un olu — par 12,1%, sviesta un citu taukvielu — par 18,2%;

— apģērbus un apavu cenas — par 34,3%;

— dzīvokļa ires un uzturēšanās izdevumi — par 37,5%;

— mājāsaimniecības izdevumi — par 15,7%;

— izdevumi veselības aprūpei — par 62,8%;

— transporta un sakaru izdevumi — par 37,1%;

t.sk. sabiedriskā transporta tarifi pieaugusi par 62,1%;

— atpūtas, kultūras un izglītības izdevumi — par 55,0%, t.sk. kultūras pasākumu apmeklējumu sadardzinašies 2,0 reizes, preses izdevumi — 2,4 reizes;

— izdevumi par pārejām precēm un pakalpojumiem — par 50,9%, t.sk. sadzīves pakalpojumu tarifi paaugstinājušies par 80,8%, sabiedriskā ēdināšana kluvusi dārgāka par 60,2%;

— alkoholisks dzērienu un tabakas cenas — par 29,3%.

1994.gada decembrī, salīdzinot ar novembri, cenas atsevišķām patēriņa grupām izmaiņai sekojoši: uztura produktiem pieaugums par 3,7% (novembri, salīdzinot ar oktobri, par 1,6%), apģērbam un apaviem par 0,9% (novembri — attiecīgi par 6,8%), dzīvokļa ires un uzturēšanās izdevumiem — par 0,7% (novembri — 1,1%), mājāsaimniecības izdevumiem — par 1,0% (novembri — 2,0%), izdevumiem veselības aprūpei — par 1,5% (novembri — 2,4%), transportam un sakariem — par 0,1% (novembri — samazinājums par 0,1%), atpūtas, kultūras un izglītības izdevumiem — pieaugums par 4,3% (novembri — par 1,7%), pārejām precēm un pakalpojumiem — par 1,4% (novembri — par 2,2%), alkoholisks dzērieni — tabakas izstrādājumi — par 2,7% (novembri — 2,1%), rīiem un tabakai — par 2,7% (novembri — 2,1%).

Decembrī ievērojami paaugstinājis svarīgāko pār-

tikas produktu cenas. Piena un piena produktu cenas pieauga par 6,9%, t.sk. pasterizētā 2,5% piena cena — par 10,0%, krējuma — par 11,1%, biezpiena — par 8,1%.

Sviests sadardzinašies par 20,5%, gaļa un gaļas izstrādājumi — par 1,0%, zivis un zivju produkti — par 3,6%, olas — par 24,4%, kartupeļi — par 6,7%.

Joprojām turpinja pieaugt atsevišķu pakalpojumu cenas. Medicīnas pakalpojumi decembrī, salīdzinot ar novembri, kļuvis dārgāki vidēji par 1,8%, kultūras pasākumu apmeklējumi — arī par 1,8%, bērnu darza apmeklēšana — par 2,5%.

Par 2,5% pieaudzis udensapgādes un kanalizācijas tarifi. To izraisīja šī tarifa paaugstināšanās Valmierā gads 2 reizes.

Dati par cenu un tarifu izmaiņām uzrādīti pielikumā.

Priekšsēdētājs A.Sautiņš

Pielikums

Patēriņa cenu pārmaiņas procentos

	Patēriņa cenu indekss 12.94 (12.93-100)	Cenu pārmaiņas (%) pret iepriekšējo mēnesi
Pavisam kopā	126,3	2,0
I. Pārība (ieskaitot alkoholi)	116,4	1,7
1.1. Uztura produkti	114,6	1,6
Maize un labības produkti	113,3	1,4
— labības produkti	112,8	2,0
— maize	113,4	1,3
— cepumi un tortes	113,0	0,8
Gaļa un gaļas izstrādājumi	125,9	1,6
— gaļa	123,0	1,0
— desas un žāvējumi	128,6	2,1
Zivis un zivju produkti	119,1	0,5
— zivis	117,2	-0,1
— zivju produkti	120,2	0,9
Piens un piena produkti, olas	112,1	1,0
— piens un piena produkti	112,0	0,8
— olas	121,0	2,3
Sviests un taukvielas	118,2	0,1
Augļi, dārzeņi, kartupeļi	95,1	3,9
— augļi	153,6	8,7
— svaigie dārzeņi	73,6	3,1
— kartupeļi	92,0	0,6
Cukurs, tēja, kafija, saldumi	119,7	2,1
— cukurs	114,3	2,4
— tēja un kafija	125,7	4,5
— saldumi	114,7	0,7
— garšvielas	132,7	0,5
Bezalkoholisks dzērieni	112,8	0,4
1.2. Alkoholisks dzērieni un tabaka	129,3	2,1
— alkoholisks dzērieni	122,1	2,8
— alkoholisks dzērieni — tabakas izstrādājumi	158,6	0,0
II. Apģērbs un apavi	134,3	6,8
2.1. Apģērbs — pavisam	136,1	7,8

Cenu statistikas departamenta direktore A.Žigare

Reģistrētā bezdarba līmenis rajonos un pilsētās 1994.gadā

	1.decembri	31.decembri	(procentos)
Pavisam valsti	6,4	6,5	
Republikas pilsētas:			
Rīga	2,1	2,2	
Daugavpils	9,9	10,6	
Jelgava	5,4	5,7	
Jūrmala	6,2	6,3	
Liepāja	9,2	9,3	
Rēzekne	14,5	14,9	
Ventspils	2,4	2,4	
Rajonos:			
Aizkraukles	12,5	12,8	
Alūksnes	10,7	10,8	
Balvi	19,7	19,4	
Bauskas	7,0	6,7	
Cēsu	4,9	5,2	
Daugavpils	13,5	13,4	
Dobele	8,5	8,3	

Gulbenes	9,8	8,8
Jelgavas	3,6	3,5
Jelkabils	16,9	19,0
Krāslavas	25,1	25,2
Kuldīgas	10,1	9,0
Liepājas	9,5	9,5
Limbažu	5,8	5,8
Ludzas	15,7	16,7
Mazsala	17,1	17,0
Ogres	2,9	3,0
Preiļi	23,6	24,3
Rēzeknes	22,4	22,6
Rīgas	4,4	4,5
Saldus	2,1	2,0
Talsu	7,0	7,1
Tukuma	4,5	4,7
Valkas	5,6	6,3
Valmieras	6,9	7,4
Ventspils	4,4	4,5

Darba statistikas daļa

Latvijas Republikas Ministru kabinets

Lēmums nr.3 (prot. nr.1, 2.§)
Rīgā, 1995.gada 3.janvārī

Par Valsts reformu ministrijas nolikumu

1. Apstiprināt pievienoto Valsts reformu ministrijas nolikumu.
2. Atzīt par spēkā zaudējušu Ministru kabineta 1993.gada 9.novembra lēmumu nr.46 «Par Valsts reformu ministrijas pagaidu nolikumu» (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru kabineta Zinātnājs, 1993. 35).

Ministru prezidents M.Gailis
Tieslietu ministrs R.Apšitis

Lēmums nr.147 (prot.nr. 62, 1.§)
Rīgā 1994.gada 6.decembrī

Par Kultūras ministrijas nolikumu

1. Apstiprināt pievienoto Kultūras ministrijas nolikumu.
2. Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Ministru prezidenta vietā —
finansu ministrs, Ministru prezidenta biedrs A.Piebalgs
Kultūras ministrs J.Dripe

Latvijas Republikas Satiksmes ministrija

Apstiprināti ar LR Satiksmes ministra 1994.gada 25.oktobra pavēli nr.205

Noteikumi par transporta līdzekļu pieļaujamo pilnu masu un slodzi uz ass kravu un pasažieru pārvadājumos un atļauju izsniegšanas kārtību transporta līdzekļu pieļaujamās masas un slodzes pārsniegšanas gadījumos

1. Pieļaujamā transporta līdzekļa vai to sastāva pilna masa:	A/c indekss	Autoceļu nosaukums, tilta vai ceļa pārvada veids	Minimālās distancē ierobežojums starp kravas automobiļiem (metri)
Autoceļš		Transporta līdzekļa vai to sastāva pilnā masa (t)	
Valsts galvenie autoceļi (apzīmēti ar sarkanās krāsas maršruta markām) A1-A15, ieskaitot to posmus krav apdzīvotām vietām	40		
1.Šķiras P1-P133 un 2.šķiras valsts autoceļi, pagastu autoceļi, apdzīvoto vietu ceļi un ielas, kas nav valsts galveno autoceļu sastāvdaļas	30		
2. Pieļaujamā vienas ass, dubultass un triskāršas ass slodze:			
Asu shēma		Masa (t)	
viena ass		10	
dubultass		18	
dubultass		15	
triskāršā ass		24	
triskāršā ass		20	
Ierobežojumu valsts galveno autoceļu A1-A15 atsevišķu tiltu un ceļa pār vadu šķērsošanai:			
A1	Rīga (Baltezers) — Igaunijas rob. (Ainaži) tilts pār: — Baltezers k. (Rīgas raj.) 30 — Gauju (Rīgas raj.) 40 — Līdskates kan. (Rīgas raj.) 30 — Kūsiņu (Rīgas raj.) 30 — Salacu (Salacgrīva) 30		
A2	Rīga—Sigulda—Igaunijas rob. (Vecelācne) tilts pār: — Lurupi (Rīgas raj.) 40 — Amatu (Cēsu raj.) 40 — Palsu (Valmieras raj.) 30		
A3	Incūkalns—Valmierā—Igaunijas rob. (Valka) — tilts pār Sedu (Valmieras raj.) 30		
A4	Rīgas apvedceļš (Baltezers—Saulkalne) (Baltezers—Saulkalne) nav		
A5	Rīgas apvedceļš (Salaspils—Babīte) nav		
A6	Rīga—Daugavpils—Krāslava—Baltkrievijas rob. (Pāternieki) — tilts pār Dubnu (Līvānos) 40		
A7	Rīga—Daugavpils (pie Daugavpils) 30 Rīga—Bauska—Lietuvas rob. (Grenclāle) tilts pār: — Misu (Rīgas raj.) 40 — Mēmelī (Bauskā) 40		
A8	Rīga—Jelgava—Lietuvas rob. (Meitene)		

Noteikumi par licenču izsniegšanas kārtību autotransporta komercpārvadājumu uzņēmējdarbībai

1. Noteikumos lietotie termini

Atļauja pasažieru regulāru komercpārvadājumu veikšanai — atļauja veikt regulārus pasažieru komercpārvadājumus apstiprinātos maršrutos (reisos).

Atļauja kravas komercpārvadājumu uzņēmējdarbības licence — atļauja uzņēmējam veikt pasažieru vai kravu komercpārvadājumu uzņēmējdarbību autotransporta pārvadājumu jomā (turpmāk — autotransporta komercpārvadājumi).

Autotransporta komercpārvadājumu uzņēmējdarbības licences kartiņa — noteiktas formas dokumenti, ko izsniedz pēc licences saņemšanas uz autotransporta līdzekļi kā apliecinājumu, ka uzņēmējs kā šis autotransporta līdzekļa turētājs, ir likumā noteiktajā kārtībā saņēmis licenci autotransporta komercpārvadājumu uzņēmējdarbībai.

Autopārvadājums (pārvadājums ar automobili) — jebkura autotransporta līdzekļa pārvietošanās pa ceļu tukšgaitā, ar kravu vai pasažieriem.

Autotransporta līdzeklis — pašgājējs transporta līdzeklis, izņemot traktoros un pašgājējas mašīnas, kurām izmanto cilvēku un (vai) kravu pārvadāšanai pa bezsliedžu ceļiem.

Autobuss — šo noteikumu izpratnē autotransporta līdzeklis, kurš paredzēts pasažieru (deviņu cilvēku un vairāk, neskatot transporta līdzekļa vadītāju) pārvadāšanai.

Krava — pārvadāšanai paredzēta lieta (produkcija, preces, saipi, konteineri un citi).

Kravas automobiļs — autotransporta līdzeklis, kurš paredzēts kravu pārvadāšanai un kuram ir vairākas vai speciālas nozīmes kravas kaste jeb vlat-forma.

Kravas taksometrs — kravas automobiļs kravas komercpārvadājumu pakalpojumu sniegšanai izdevotājam pēc individuāla pasākuma.

11. Pasažieriem, neskatot transporta līdzekļa vadītāju, pasažieru komercpārvadājumu pakalpojumu sniegšanai izdevotājam, par iepriekš noteiktu maršrutu, bez noteiktām starptautiskām.

Maršruts — iepriekš izvēlēts autotransporta līdzekļa kustības ceļš starp diviem kustības galapunktiem.

Pasažieru un kravas komercpārvadājums — pasažieru un kravas profesionāla pārvadāšana par maksu.

Pārvadātājs — uzņēmējs (fiziska vai juridiska persona), kas ekspluatē autotransporta līdzekļi savā vārda neatkarīgi no tā, vai viņš ir autotransporta līdzekļa īpašnieks vai to izmanto uz cita tiesiska pamata.

Regulārie pasažieru komercpārvadājumi — pasažieru pārvadāšana ar autobusu pēc noteiktām kustības sarakstiem par noteiktu maršrutu pēc iepriekš noteikta braukšanas un bagāžas pārvadāšanas maksas ap

Būvniecības noteikumi

No 10. lpp.

8. Juridiskajām personām ir tiesības nodarboties ar uzņēmējdarbību būvniecībā, ja tās saņemušas licences, kuras izsniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas licenciācijas komisija.

Licences piešķir uz laiku, kas pārsniedz piecus gadus, un tās periodiski jāatjauno.

Citu valstu juridiskajām personām tiek piešķirtas vienreizējas licences konkrētā darbu veikšanai.

Par licences piešķiršanu tiek izsniegta apliecinājuma, kurā norādāmi konkrēti atļauto darbu veidi.

Lai piešķirtu licenciju juridiskajai personai, kas nodarbojas ar uzņēmējdarbību būvniecībā, attiecīgās juridiskās personas atbildīgajiem būvprojekta un būvdarbu vadītājiem ir jābūt licencētiem.

9. Licences nav nepieciešamas personām, kas savām vajadzībām būvē nelietas dzīvojamās ēkas, zemnieku sētas, saimniecības ēkas, vasarnīcas un citas mazākas pēc apstiprinātā būvprojekta saskaņā ar būv atļauju un kārtību, kuru nosaka Latvijas būvnormatīvi.

V. Būvniecības pamatnoteikumi

10. Zemes gabalu var apbūvēt tā īpašnieks vai citā persona, kas līguma veidā vienojusies ar attiecīgā zemes gabala īpašnieku.

Zemes gabala atļauts apbūvēt atbilstoši pagasta vai pilsētas ģenerālplānam un detaļplānojumam. Ja attiecīgajā pagastā vai pilsētā nav izstrādāts ģenerālplāns un detaļplānojums, zemes gabala atļauts apbūvēt, ja par to Vispārīgajos būvnoteikumos noteiktā kārtībā ir pieņemti attiecīgās pašvaldības lēmumi. Minētājam lēmumā jānorāda esošie konkrēti zemes īpašuma atsavināšanas un lietošanas tiesību ierobežojumi, kas īpašniekam jāievēro visā būvniecības un būves pastāvēšanas laikā.

Pašvaldība līdz detaļplānojuma izstrādāšanai ir tiesības atturēties no būvprojekta izskatīšanas un apstiprināšanas, bet ne ilgāk kā 12 mēnešos no iesnieguma saņemšanas dienas. Ar īpašu pašvaldības lēmumu šo termiņu var pagarināt par 6 mēnešiem, bet ne vairāk kā divas reizes.

Pašvaldības var neaizlikt apbūvi vai, motivējot lēmumu, ierosināt to koriģēt, norādot, kādas likuma normas nepieļauj šādu būvniecību, kā arī ņemot vērā teritoriālplānošanas un būvniecības publiskās apspriešanas rezultātus.

Pašvaldības lēmumu var pārsūdzēt tiesā.

11. Pirms lēmuma par būvniecību pieņemšanas pašvaldība jānodrošina paredzētās būvniecības publiskā apspriešana, ja:

11.1. nav apstiprināts detaļplānojums;

11.2. tiek celta sabiedriskā nozīmīgā būve;

11.3. būvniecība paredzēta par valsts vai pašvaldības līdzekļiem;

11.4. būvniecība būtiski ietekmē vidi, iedzīvotāju sadzīves apstākļus vai nekustamo īpašumu vērtību.

Būvniecības publiskās apspriešanas nodrošināšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

12. Būvētājam (zemes gabala īpašniekam vai citai personai), kas līguma veidā vienojusies ar attiecīgā zemes gabala īpašnieku) pirms būvniecības uzsākšanas jāņem vērā būvprojekta pagasta vai pilsētas pašvaldība.

Jāmainās būves vai zemes gabala īpašnieks, būv atļauja jāpārreģistrē.

Pārtraucot būvdarbus uz laiku, kas pārsniedz vienu gadu, darbu pārtraukums, to motivējot, jāpieregistrē pašvaldībā.

Būv atļauja var tikt anulēta, ja būves īpašnieks neievēro likumā noteikto būvniecības kārtību, vienlaikus tā ir jānodrošina saņemšanas dienas neuzsākš būvdarbus vai pašvaldība neregistrē būvdarbu pārtraukumu, kas ir ilgāks par vienu gadu.

Būvdarbu uzsākšana bez būv atļaujas tiek kvalificēta kā patvaļīga būvniecība, un atbildība par to ir paredzēta attiecīgajos likumdošanas aktos.

Būv atļaujas saņemšanas un anulēšanas kārtību nosaka vispārīgie būvnoteikumi.

13. Inženierkomunikāciju īpašnieks nevar lietot vai traucēt pieslēgties tām, ja attiecīgās pašvaldības lēmumā par būvniecību minētas inženierkomunikācijas ir paredzētas publiskai lietošanai, to jauda līdz pieslēgšanās pieprasījuma saņemšanai ir pietiekama un pieslēgšanās notiek atbilstoši inženierkomunikāciju ekspluatācijas un tehniskajiem nosacījumiem.

Zemes īpašniekam un inženierkomunikāciju īpašniekam atbilstāmi visi zaudējumi, kas radušies sakarā ar pieslēgšanos attiecīgajām inženierkomunikācijām.

Kārtību, kādā no īpašniekiem saņemamas atļaujas un noteikumi (arī par pieslēgšanās maksu) par pieslēgšanos ceļiem, ielām un inženierkomunikācijām un būvju apgādi ar ūdeņi, kanalizāciju, siltumenerģiju, elektroenerģiju, gāzi un sakariem, nosaka vispārīgie būvnoteikumi.

14. Kārtību, kādā veicami un reģistrējami inženierpētātes darbi (topogrāfiskie, ģeoloģiskie, hidroloģiskie u.c.) būvniecības vajadzībām, kā arī to veikšanas tiesības un atbildību nosaka Latvijas būvnormatīvi un citi normatīvie akti.

15. Būvniecību atļauts veikt tikai saskaņā ar pašvaldībā akceptētu būvprojektu, izņemot gadījumus, kas paredzēti Vispārīgajos būvnoteikumos.

Būves projektēšanas, būvprojekta saskaņošanas un akceptēšanas kārtību nosaka vispārīgie būvnoteikumi.

Ja būvprojekta ir paredzētas atkāpes no būvniecības normām un noteikumiem, tās jāsaņem ar attiecīgajam valsts un pašvaldību būvniecības uzraudzības iestādēm un institūcijām, kas izdevušas minētās normas un noteikumus.

16. Būv atbilstoši projektētajām funkcijām atļauts izmantot tikai pēc tās pieņemšanas ekspluatācijā.

Kārtību, kādā būve pieņemama ekspluatācijā, nosaka Latvijas būvnormatīvi.

17. Būves īpašniekam, pārtraucot būvniecību uz laiku, kas pārsniedz vienu gadu, būve jāiekonservē kārtībā, kādā nosaka vispārīgie būvnoteikumi, un par

to nekavējoties rakstiski jāpaziņo attiecīgajai pašvaldībai.

18. Būvniecību par valsts un pašvaldību līdzekļiem regulējamie normatīvie akti par būvniecību, kā arī Ministru kabineta 1994. gada 1. marta noteikumi nr.60 «Par darbiem un piegādēm valsts vajadzībām» (Latvijas Vēstnesis, 1994. g. nr.36).

19. Būvniecība valsts ekspertīzei ir obligāta, ja būvniecību paredzēts veikt pilnīgi vai daļēji par valsts vai pašvaldības līdzekļiem, kā arī citos gadījumos, kas paredzēti normatīvajos aktos.

Nolikumu par būvprojekta valsts ekspertīzi apstiprina vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs.

20. Būvniecības dalībnieki var pieaicināt būvinspektoru būvniecības priekšlikumu, būvprojekta, būvstrādājumu un būvdarbu kvalitātes novērtēšanai, kā arī atzinumu došanai citos jautājumos, kas saistīti ar būvniecību.

VI. Būvnormatīvi, standarti un būvstrādājumu sertifikācija

21. Visiem būvniecības dalībniekiem jāievēro Latvijas būvnormatīvi, kas nosaka pieļaujamus tehniskos parametrus, kritērijus un ierobežojumus. Latvijas būvnormatīvus apstiprina Ministru kabinets.

22. Visiem būvniecības dalībniekiem jāievēro Latvijas nacionālie standarti, ciktāl to prasību izpilde neietekmē attiecīgo likumos un Ministru kabineta noteikumus.

Latvijas nacionālos standartus būvniecības jomā apstiprina Latvijas Nacionālās standartizācijas un metroloģijas centrs (tālāk tekstā — «standartizācijas centrs»).

Latvijas nacionālo standartu prasības būvniecības jomā nedrīkst būt pretunā ar Eiropas Standartizācijas komitejas un Eiropas Elektrotehnisko standartu komitejas standartu prasībām.

23. Būvmateriālu ražotājiem ir tiesības noteikt savien izstrādājumu uzņēmuma standartus. Tie nosaka izvērtējamā minimālās kvalitātes prasības un to pieļaujamās svārstības, kā arī izstrādājumu izgatavošanas, uzglabāšanas, transportēšanas un ieviešanas tehniskos noteikumus un tiem atbilstošas ražotāja garantijas būvstrādājumiem.

Būvmateriālu ražotājs izstrādā uzņēmuma standartus un reģistrē tos standartizācijas centrā saskaņā ar normatīvajiem aktiem standartizācijas jomā.

Uzņēmuma standarti nedrīkst būt pretunā ar Latvijas nacionālajiem standartiem un citiem normatīvajiem aktiem.

24. Būvstrādājumu sertificēšanas kārtību nosaka Ministru kabineta izdoti normatīvie akti.

Būvstrādājumu ražotāja (piegādātāja) pienākums ir vienlaicīgi pārdotai būvstrādājumu partijai pievienot sertifikātu, kurā jānorāda attiecīgo būvstrādājumu izgatavošanas un pārdošanas (piegādē) datums un attiecīgajos normatīvajos aktos noteikto radītāju garantētās tehniskās un fizikālās īpašības.

Par būvstrādājumu realizāciju bez sertifikāta ir ar nederīgu sertifikātu būvstrādājumu ražotājs (piegādātājs) ir saucams pie administratīvās vai citveida atbildības saskaņā ar spēkā esošajiem likumdošanas aktiem.

VII. Būvniecības uzraudzība

25. Būves īpašniekam ir tiesības būvniecības laikā uzaicināt būvprojekta autoru (autorus) sekot būvprojekta realizācijas gaitai — veikt autoruzraudzību.

Būves īpašnieka pienākums ir būvniecības laikā, kā arī citos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos saskaņot ar būvprojekta autoru (autoriem) visus būvprojekta nepieciešamās izmaiņas.

Projekta autora (autoru) pienākums ir pieņemt uzaicinājumu veikt autoruzraudzību vai iecelt savu pilnvaroto pārstāvi autoruzraudzības veikšanai. Projekta autors (autori) rakstveidā apliecina būvdarbu un būvstrādājumu atbilstību projektam vai arī piekrišanu izmaiņām būvprojektā.

Nolikumu par būvniecības autoruzraudzību apstiprina vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs.

26. Ja būvniecība tiek veikta par valsts vai pašvaldību līdzekļiem, attiecīgajam pasūtītājam jāpieņem būvdarbus būvdarbu un būvstrādājumu kvalitātes uzraudzīšanai.

Citiem būves īpašniekiem un būvuzņēmējiem ir tiesības pieaicināt būvuzraugu būvniecības izpildes un būvstrādājumu kvalitātes uzraudzīšanai.

Būvuzraugam nav tiesību izdarīt izmaiņas būvprojektā. Būvuzraudzību var veikt arī būvprojekta autors vai viņa pilnvarots pārstāvis, kuram ir tiesības izdarīt izmaiņas un precizējumi būvprojektā, ja tie nav pretunā ar būvniecības noteikumiem un Latvijas būvnormatīviem.

Būvuzraudzību var veikt būvniecībā licencēts kredītiestādes bankas vai apdrošināšanas sabiedrības pārstāvis, ja to paredz būvniecības dalībnieku savstarpējais līgums.

Nolikumu par būvuzraudzību apstiprina vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs.

27. Speciālās inženierbūves, kas saskaņā ar attiecīgiem likumiem ir pakļautas speciālai tehniskajai uzraudzībai, ir projektējamas, montējamas, ekspluatējamas, kontrolējamas un pārbaudāmas šajos likumos noteiktajā kārtībā.

VIII. Būvniecības kontrole

28. Būvniecības valsts kontroli veic Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā esošā Valsts būvinspekcija.

Valsts būvinspekcijas pienākums ir pārbaudīt, kā būvniecības dalībnieki (ja būvniecība tiek veikta par valsts vai pašvaldības līdzekļiem — arī attiecīgā valsts institūcija vai pašvaldība) ievēro šo noteikumu un būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasību izpildi būvniecības un būvstrādājumu izgatavošanas kvalitātes jautājumos.

29. Pašvaldība ar attiecīgās pašvaldības būv-

inspektora vai citas pilnvarotas amatpersonas starpniecību veic visu būvniecības objektu kontroli savā teritorijā.

30. Būvinspektoriem ir tiesības apskatīt un pārbaudīt būves, ielei tajās, apsekoēt tās, pieprasīt pakalpojumus, kā arī lūgt uz būves īpašnieka rēķina atbrīvot telpas to pieejamībai un atsegt būvju daļas izbūvēto konstrukciju noskaidrošanai, ja ir to nedrošības pazīmes.

Par katru pārbaudi būvinspektors sastāda slēdzien un, ja nepieciešams, dot norādījumus par pārkāpuma novēršanu.

Būvinspektoram ir tiesības apturēt būvniecību līdz laikam, kad slēdzienā dotie norādījumi ir izpildīti.

Ja būvniecība notiek bez noteiktā kārtībā akceptēta būvprojekta vai būvatļaujas, būvinspektora pienākums ir uzdot nekavējoties pārtraukt darbus līdz lēmuma par būves vai tās daļas nojaukšanu vai būvniecības turpināšanas iespējām pieņemšanai attiecīgajā pašvaldībā vai tiesā.

Ja pieņemts lēmums par nelikumīgi būvētas būves vai tās daļas nojaukšanu, bet būves īpašnieks līdz noteiktajam laikam nav izpildījis pašvaldības vai tiesas lēmumu, attiecīgā pašvaldība organizē šīs būves vai tās daļas nojaukšanu. Ar nojaukšanu saistītos izdevumus sedz būves īpašnieks.

IX. Sagruvušo būvju un kultūras pieminekļu sarakstā esošo būvju savašana kārtība vai nojaukšana

31. Būves, kas kopumā vai daļēji ir sagruvušas vai ir tāda stāvoklī, ka to lietošana ir bīstama vai bojā aina, to īpašniekiem saskaņā ar attiecīgās pašvaldības lēmumu ir jāsavēd kārtībā vai jānojauc, ievērojot Civillikuma 1984. panta noteikumus.

Pašvaldības lēmumu var pārsūdzēt tiesā viena mēneša laikā no tā paziņošanas dienas.

Ja būves īpašnieks līdz noteiktajam laikam nav izpildījis pašvaldības lēmumu, pašvaldība organizē šīs būves vai tās daļas nojaukšanu. Ar nojaukšanu saistītos izdevumus sedz būves īpašnieks.

Lēmums par būves nojaukšanu jāsaņem ar Reģionālo vides aizsardzības komiteju un Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju.

32. Arhitektūras, kultūras un vēstures pieminekļu sarakstā esošo būvju savašana kārtībā to īpašniekiem vai lietotājiem jāveic kopīgi ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju un saskaņā ar likumu «Par kultūras pieminekļu aizsardzību».

X. Atbildība un apdrošināšana būvniecībā

33. Katra būvniecības dalībnieka pienākums ir noslēgt civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgumu, kas nodrošināt to zaudējumu atlīdzību, kuri rastos trešajām personām būvniecības dalībnieku darbības vai bezdarbības (vai to sekas) rezultātā projektēšanas, būvniecības vai būves ekspluatācijas laikā. Pasūtītāja civiltiesiskā atbildība apdrošināšana, nodrošināt to zaudējumu atlīdzību, kuri rastos, nespiežot paņemt būvniecību līdzekļu trūkumu dēļ.

Pašvaldībām nav tiesību izdot būvatļauju, kamēr būves pasūtītājs nav veicis obligāto apdrošināšanu. Vispārīgie būvnoteikumi nosaka to būvju veidus, attiecībā uz kuriem šā punkta nosacījumi nav piemērojami.

34. Ja pasūtītājs ir noslēdzis līgumu par būvdarbu izpildi ar būvniecības dalībnieku, kas nav veicis savas civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu, pasūtītājs ir solidāri atbildīgs par trešajām personām nodarītajiem zaudējumiem, kas rodas būvniecības dalībnieka darbības vai bezdarbības (vai to sekas) rezultātā projektēšanas, būvniecības vai būves ekspluatācijas laikā.

35. Būvniecības dalībnieka pienākums ir atbildēt uz zaudējumiem pasūtītājam un trešajām personām, kuras viņš nodarījis ar savu darbību vai bezdarbību.

Jākads no būvniecības dalībniekiem ir noslēdzis līgumu ar citu būvniecības dalībnieku, kuram nav licences, un pēdējais ir nodarījis zaudējumus, pirmās uzsmas atbildību atbildināt zaudējumus, ja zaudējumu piedzīta no vainīgā nav iespējams.

Katrš būvniecības dalībnieks ir būve lietotājs būvstrādājumu izgatavotājs savs līdzdalības robežās saskaņā ar Civillikumu ir atbildīgs par zaudējumiem, kas radušies vispārīgajos būvnoteikumos noteiktajā garantijas laikā, ja savstarpēji noslēgtajos līgumos nav paredzēti citādi.

36. Būvniecības dalībnieka atbildība neietilpst, ja zaudējumi radušies nepārvaramas varas rezultātā.

XI. Īpašie jautājumi

37. Ja Latvijas Republikā spēkā esošā starptautiskā līgumā noteiktas citādas būvniecības prasības nekā Latvijas Republikas normatīvajos aktos, spēkā ir starptautiskā līguma prasības, izņemot gadījumus, kad stingrākas prasības nosaka Latvijas Republikas normatīvie akti.

Licencu izsniegšanu būvniecībā ārvalstu juridiskajām personām regulējamie attiecīgu starptautisko līgumu nosacījumi.

XII. Pārējas jautājumi

38. Šie noteikumi, izņemot 8. un 33. punktu, stājas spēkā no 1995. gada 1. marta. Šo noteikumu 8. un 33. punksts stājas spēkā no 1996. gada 1. marta.

39. Licences, kuras Latvijas Arhitektu savienība, Latvijas Būvzinieņu savienība un Latvijas Silts, gāzes un tīdens tehnoloģijas inženieru savienība līdz šim izsnieguši saskaņā ar likuma «Par uzņēmējdarbību» 32. pantu, pielīdzināmas šo noteikumu 7. punktā minētajām licencēm ar tajās norādīto derīguma termiņu.

40. Līdz jaunu būvnormatīvu apstiprināšanai spēkā ir līdzšinējie būvnormatīvi.

Ministru prezidents M. Gailis
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs J. Iesalnieks

Instrukcija par muitas kravas deklarācijas (vienotā administratīvā dokumenta) aizpildīšanu

1. Vispārīgie noteikumi

1.1. Vienotais administratīvais dokuments (VAD) ir starptautiskie muitas dokumenti, kas aizvieto dažādu valstu nacionālās muitas kravas eksporta, importa un tranzīta deklarācijas un tiek lietotas Eiropas brīvās tirdzniecības zonas 18 valstīs (Eiropas savienības un EBTA valstis). VAD lietošana ir uzsākta ar 1988. gada 1. janvāri. Šī instrukcija ir nosauka VAD aizpildīšanas kārtību Latvijas muitas iestādēs.

1.2. Muitas kravas deklarācija (VAD) sastāv no noteiktā kārtībā kopā sastiprinātu veidlapu komplekta (veidlapu kods VK). Nepieciešamības gadījumā VK tiek papildināts ar noteiktā kārtībā kopā sastiprinātu papildlapu komplektu (veidlapu kods PK).

Muitas kravas deklarāciju (VAD) aizpilda tādi prēču vai citu priekšmetu partijas, kurā visām prēmēm vai citiem priekšmetiem ir vienota muitas procedūra. VK izmanto viena veida prēču vai priekšmetu deklarācijām. Par viena veida prēču vai priekšmetiem tiek uzskatītas visas prēces vai priekšmeti, kuras tiek kodētas ar vienādu Latvijas prēču Kombinētās nomenklatūras (LKN) kodu. Ja partijā ir vairāku veidu prēces vai priekšmeti, izmanto arī PK, ar kuru var deklarēt vēl triju nosaukumu tās pašas muitas procedūras prēces vai citus priekšmetus. Neaizpildītas prēces apraksta ailes PK formulāros tiek pārsūtītas. PK attiecīgā ailē aizpildīšana ir analoga VK ailu aizpildīšanai.

1.3. Atbilstoši starptautiskajiem pieņemtajiem kārtībām VK/PK veidlapas tiek iespiestas zālā krāsā, ar zālā krāsā ietintiem laucieniem. Muitas kravas deklarācija (VAD) sastāv no vismaz 8 formulāriem. Formulāru pielietojums ir sekojošs:

1. «Eksemplārs nosūtītāja/eksportētāja valsts mui tai»;
2. «Eksemplārs nosūtītāja/eksportētāja valsts statistikai»;
3. «Eksemplārs nosūtītājam/eksportētājam»;
4. «Eksemplārs saņēmējai mui tai»;
5. «Atpakaļ sūtītājam tranzīta eksemplārs»;
6. «Eksemplārs saņēmēja valsts mui tai»;
7. «Eksemplārs saņēmēja valsts statistikai»;
8. «Eksemplārs saņēmējam».

Latvijas Republikā muitas procedūru noformēšanai tiek izmantoti VK un PK, katrs sastāvot no 4 lapām.

Sāda komplekta katra no lapām ietver divus formulārus, līdz ar to katra no lapām var veikt divējādas funkcijas. Pārsvitrotajā vienā veidlapā komplektā (4 lapas formulāru labās puses numerāciju (1., attiecīgi nr.5,6,7 un 8), bet otrā veidlapā komplektā — formulāru kreisās puses numerāciju (1., attiecīgi nr.1,2,3 un 4), iegūst attiecīgi secīgas visu asto formulāru veidlapas.

Latvijas Republikā tiek veiktas sekojošas muitas procedūras, kurām izmanto noteiktus VK/PK formulārus:

Muitas procedūra	Izmantojamie VK/PK formulāri
Eksports	1/6 2/7 3/8
Transīts	1/6 4/5 4/5 2/7 3/8
Imports	3/8** 1/6 2/7 3/8
Tukšas transporta līdzeklis	1/6 2/7 3/8

Katrai muitas procedūrai izmanto tikai noteiktos VK/PK formulārus. Neizmantojamie formulāri tiek norauti no veidlapu komplekta pirms to aizpildīšanas.

Sekojošos gadījumos var tikt izmantoti papildu formulāri no otra VK/PK formulāru komplekta:

**Otrs formulārs nr.3 (3/8) tiek aizpildīts gadījumos, ja muitas kravas deklarācija tiek noformēta muitas iestādē (eksporta procedūras gadījumā) un preces un citi priekšmeti Latvijas Republikas robežā šķērso ar citu transporta līdzekli.

**Otrs formulārs nr.8 (3/8) tiek aizpildīts gadījumos, ja preces tiek ievestas Latvijas Republikā ar ārvalstu piederības autotransportu.

1.4. Deklarāciju (VK) un papildu lapas (PK) aizpilda valsts valodā ar rakstamāšinu vai datorā printeri bez labojumiem. Jebkuras izmaiņas muitas deklarācijā jāatļaus izdarīt, tikai pārsvitrotajā attiecīgos nepareizos datus un tiem atbilstošo pierakstā pareizos datus. Jebkuras izmaiņas ar savu prāksku jāapstiprina personai, kas tās veicusi, un arī muitas darbiniekam ar savu personīgo zīmogu. Ja izmaiņu rezultātā deklarācijas saturs nav skaidrī sa-

lasāms, muitas darbiniekam jāpieprasa aizpildīt jaunu deklarāciju.

Izņēmuma gadījumos ar muitas iestādes atļauju muitas kravas deklarācijas var tikt aizpildītas, raksturojot ar roku drukātiem burtiem, lietojot lodīšu rakstpalvju. VK un PK noteiktā kārtībā apstiprinā deklarācijā. Ja kādas ailes teksteivda ziņas atbarto agri rakstzīmē, atļaujas izmantot norādi, piemēram, «skatīt 8.aili». Norāde nav pieļaujama kodiem un skaitliskiem datiem. Uz katras noformētas muitas kravas deklarācijas veidlapas jābūt personīgo prāksku un zīmogu oriģināliem.

1.5. Pēc atsevišķo muitas prācedūru noformēšanas muitas kravas deklarācijas (VAD) formulāri tiek izmantoti sekojoši:

Eksporta gadījumā
formulārs nr.1 tiek saglabāts nosūtītājam/eksportētājam muitas iestādē;
formulārs nr.2 tiek nosūtīts uz Muitas departamentu muitas statistikas vajadzībām;
formulārs nr.3 tiek nodots nosūtītājam/eksportētājam, lai apstiprinātu eksportu;
otrs formulārs nr.1 tiek nosūtīts līdz kravai, lai robežās šķērsošanas muitas punktā uz to izdarītu nepieciešamās atzīmes, pēc tam tas tiek nosūtīts uz Muitas departamentu, otrs formulārs nr.3 (gadījumos, kad tas nepieciešams) tiek nosūtīts līdz kravai un paliek robežās šķērsošanas muitas punktā kopā ar kravas pavaddokumentiem.

Tranzīta gadījumā
formulārs nr.1 tiek saglabāts muitas iestādē, kurā noformē tranzīta formalitātes iebraucot;
formulārs nr.7 tiek nosūtīts uz Muitas departamentu muitas statistikas vajadzībām;
formulārs nr.4 un nr.5 tiek nodoti eksportatora/firmas pārstāvja rīcībā, lai noteiktos tranzīta veikšanas terminos tos iesniegtu deklarācijā norādītajā saņēmēja muitas iestādē, lai izbraukšanas noformēšanas formulārs nr.4 tiek savāktis izbraukšanas muitas iestādē un ar tās atzīmēm nosūtīts uz Muitas departamentu, bet formulārs nr.5 tiek nosūtīts uz muitas iestādi, kurā noformēta deklarācija;
formulārs nr.8 tiek atstāts izbraukšanas muitas iestādē.

Turpinājums nākamajā numurā

Starptautiskie autotransporta pārvadājumi, kurus veicot nav nepieciešama licence

No 11.lpp.

4. Radio, kino vai televīzijas studiju ierakstu, uzņemšanas iekārtu un tieši ar ierakstiem